روزنامهٔ رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل ، متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی-
اخبار رسمی- فرامین -انتصابات -آئین‌نامه‌ها-بخش‌نامه‌ها- آگهی‌های رسمی وقانونی سؤالات

سال پنجم- شماره ۱۲۸۰ | مدیر: سید محمد هاشمی | ۱شنبه ۱۹ تیرماه ۱۳۲۸

صفحه ٤٦٤٥

دورهٔ پانزدهم قانونگذاری

شمارهٔ مسلسل ۱۷۲۹

مذاکرات مجلس

جلسه ۱۸٦

صورت مشروح مذاکرات جلسهٔ روز شنبه هیجدهم تیر ماه ۱۳۲۸

فهرست مطالب :

۱ — تصویب صورت مشروح مجلس.

۲ - بقیه مذاکره در بودجه کل کشور.

۳ - تقدیم دوفقره لایحه ازطرف آقای وزیر دارائی راجع به متمم بودجه‌سال ۱۳۲۸ واصلاح قانون بازنشستگی .

٤ - بقیه مذاکره دربودجه .

٥ — موقع‌جلسه بعد- ختم جلسه .

مجلس ساعت‌هشت‌وسی‌وپنجدقیقه‌صبح بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱ - تصویب‌صورت مشروح مجلس

رئیس- نسبت بصورت مجلس گذشته‌اعتراضی نیست ؟ (گفته شد - خیر) .

۲ - بقیه مذاکره در بودجه کل کشور

رئیس- پیشنهادی درجلسه قبل آقای امیرتیمور داده بودند که مورد موافقت آقای وزیر دارائی و آقای مخبرشد حالا باید رأی بگیریم قرائت میشود آقایان توجه بفرمایند . (بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد مینمایم که وزارت کار درولایات‌وظایف خودرا بوسیله فرمانداران انجام دهد ومحتاج‌بداشتن اداره نباشد .

ملك‌مدنی -قبل‌ازدستور بنده عرضی داشتم

رئیس - نظرآقا هست که تابودجه‌هست قبل از دستور اجازه داده نمیشود وگذشته ازآن امروز ازآقایان نمایندگان کسی ثبت نام‌نکرده است .

دکتربقائی - بنده یك تذکری داشتم عرض کنم بنده این استیضاح‌خودم راجداگانه‌چاپ میکنم ولی یکی دو جلسه دیگرمانده وهنوز بطبع نرسیده

رئیس - یعنی درصورت مجلس بطبع نرسیده است ؟ .

دکتربقائی - نه در صورت مجلس و نه در روزنامه رسمی در صورتیکه قریب دو ماه است از استیضاح بنده میگذرد و راجع بروزنامه هم ابداً اقدامی نفرموده اید .

رئیس - صورت جلسه پیش که همیشه باید چاپ شود وراجع بروزنامه هم باید درمجلس مطرح شود . رأی گرفته‌میشود . به‌پیشنهاد آقای امیرتیمور آقایانی که موافقند قیام کنند(اکثربرخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت میشود .

(بشرح زیرقرائت شد :)

ریاست‌محترم مجلس شورای‌ملی: پیشنهادمیکنم در ردیف ۲٦ بشرح زیر اوقاف در حدود درآمد جمعاً وخرجاً سه میلیون و ۵۰۰ هزار ریال ازبودجه کل کشور حذف شود . اردلان

رئیس - آقای اردلان بفرمائید .

اردلان- بنده یك‌نظری همیشه راجع باوقاف داشته ام واین نظرخودم را بعرض‌آقایان نمایندگان محترم مجلس شورایملی میرسانم :

دردوره ۱٤ کافتخارنمایندگی‌داشته‌ام عرض کردم ودر این‌دوره هم عرض‌میکنم. عرض بنده این بوده است که نظارت دولت در امر اوقاف لازم نیست و این نظارت را ما خوبست باهل هر محل واگذار کنیم (صحیح است) بنده عرض میکنم توجه بفرمائیدیك دهی‌در سنندج است که واقف وقف کرده است برای مسجد سنندج‌این اداره مرکزی شهرستان‌چه دخالت و چه نظارتی‌دارد در صورتیکه مرکز انجمن محلی کردستان باید دخالت کند که هم آنموقوفه آباد بماند و هم در آن مسجد مردم بتوانند عبادت کنند این نظر بنده است حالا دولت هم نظارتی نمیکند یك مبلغی بعنوان حق النظاره میگیرد و عین آنرا میدهد بعده ای در تهران بخورند بنده پیشنهاد کردم اگر آقایان موافقت بفرمایند. آن وقت‌مرحله دومش اینست کما این رابانجمنهای آنجاواگذار کنیم حالا بسته بنظر آقایان است .

دکترمعظمی - اجازه میفرمائید ؟

روزنامهٔ یومیه

فهرست مندرجات

صورت مشروح مذاکرات صد هشتاد وششمین

جلسه دور پانزدهم — ازصفحه ۱ تا ۱٦

آگهی های رسمی — « — ۱۷

ملک‌مدنی - بنده میخواهم چند کلمه‌ای عرض کنم اجازه بفرمائید .

رئیس - بفرمائید .

ملک‌مدنی — این موضوع اوقاف یکی ازمسائل مهمی است که بعقیده بنده باید مجلس شورای ملی یك توجه بیشتری بکند (صحیح است) این یکی از مسائل اصولی است که هم از نقطه نظر مذهبی و هم از نقطه نظر امور بهداشتی و خیریه و فرهنگی تأثیر دارد و متأسفانه در چند سال اخیر بعضی ازعناصری که صلاحیت‌نداشتند اشتباهاتی کردند و لایحه ای بمجلس آوردند و این لایحه راجع بفروش اوقاف بود و بعقیده‌بنده تنها خطائی بود که درگذشته شد و این لطمه بزرگی بامور خیرات و مبرات وارد کرد (صحیح است) هر کسی در ولایات فوت میکرد ازنقطه‌نظر عقاید دینی وهمینطور تکالیف مذهبی که داشتند اینها ثلث دارائیشانر اوقف میکردندو اختصاص بامورخیریه میدادند ازقبیل فرهنك بهداشت و رعایت حال فقرا ومساکین و آلان هم اینموقوفات بهمین ترتیب مقدار زیادی هست پس از اینکه این لایحه بمجلس آمد مانع شد که مردم این کارخیررا درش اقدام کرده باشند و بنده‌اینکه اجازه‌خواسته‌ام و از آقای مخبر خواهش کردم صحبت کنم برای‌این بود که باید یك عملی بکنیم که این نگرانی گذشته را مرتفع کنیم که باز مردم توجهی پیدا کنند که هر متمکنی درعالم خودش یك‌وظیفه‌ای دینی ووجدانی دارد یعنی بعد ازاینکه متمکن شد خدا باو عنایت کرده‌و از طرق مشروع مال حلالی بدست آورد این در زمان خودش یا بعدازحیات خودش باید از این تمکن و ثروتش یکمقداری را برای فرهنك و بهداشت اختصاص بدهد همین طور که این کار ها را میکردند میلیونها ارقافیکه‌ما می بینیم درنتیجه‌این افکاربوده که‌بوجود آمده بدبختانه آن‌لایحه‌و آن‌اقدامات بیمطالعه ای که آنروز مرتکب شدند ومارا هم اغفال کردند و اشتباه کردند موجب این شد که جلواینکار یك سد بزرگی ایجاد شد بنده اعتقادم اینست که دستگاه حاضره که قوه مجریه وقـوه مقننه باشد باید طوری راجع باوقاف عمل کنند که برای مردم هیچ نگرانی ایجاد نشود و مردم نگویند اگر وقف کنیم فردا اوقاف زحمت ایجاد میکند وبازی درمیآورد مردم میگویند مادر کارهای خیری که کرده‌ایم میخواهیم‌خودمان یااعقابمان دخالت داشته باشیم بنده میخواستم عرض کنم آقای‌اردلان که خودشان میدانند بنده همیشه بـافکارشان معتقد بوده‌ام بکلی ما نمیتوانیم نظارت یك دستگاهی را ازکار اوقاف برداریم فرمودند موقوفات کردستان یاملایر یاسایر نقاط دیگر ، این موقوفات همیشه‌یك متولیان منصوصی دارد یایك متصدیانی دارد این‌یك نظارتی دراجرای جمع‌وخرج باید بشود بدون‌اینکه یك مزاحمتی ایجاد شودزیرا اماگاهی تجربه کرده‌ایم زیرا بنده میدانم چون شما حسن نیت داریدوممکن است که بعضی ازاشخاص هم ازحرف بنده خوششان نیاید ولی چون بنده اطلاع دارم ووظیفه دارم باز عرض میکنم‌یك متولیانی‌هم هستند که کاملابوظایف خودشان عمل نمیکنند مثل اینکه خیلی‌ها بودند که مال موقوفه را باسم ملك ثبت کردند وبردند درهمین هرج ومرج خیلی از موقوفات ما از بین رفت بنده اعتقادم اینست که یك دستگاهی که باید نظارت‌داشته باشد باین موقوفات مابايد داشته باشيم واگر نداشته باشیم هنوز رشد ملی بآن حد نرسیده است که بگوئیم مردم خودشان فقط مداخله داشته باشند حالا مادراینکار باانجمن امورشهرداریها یك‌امتحانی میکنیم انشاء الله قانون این را خواهیم گذراند وواگذار میکنیم بمردم ولی‌بنده معتقد نیستم که‌بکلی یك نظارتی در این دستگاه نشود و این را کاملا بمردم واگذار کنیم بین مردم درولایات اختلاف است وبنده با اینکه وزارت فرهنك رابکلی‌درآنجامداخله ندهیم مخالفم (سلطان‌العلماء - دست متصدیان‌است) مقصودم این بود که بنده با آنکه بکلی نظارت‌اداره اوقاف ازبین برود مخالفم .

دکتر معظمی - عرض کنم در اینکه اوقاف مملکت خوب اداره نمیشود حرفی نیست (صحیح است) ویك قسمتی که ممکن است منابع عایدی برای خیرات و درآمدی برای مملکت باشد دارد از بین میرود منتهی اوقاف‌اینمملکت درنتیجه اینکه مراقبت کامل نمیشود اصلا طوری شده است که اگراشخاص دیگری هم قصد خیرات داشته باشند وضع اوقاف فعلی راکه می‌بینند منصرف میشوند اینست که مجلس شورایملی باید البته یك توجهی داشته باشد تااینکه بخوبی اداره شود و یك منابع عایدی خیلی خوبی برای خیرات ومبرات بشود ولی میخواستم عرض کنم که راه اصلاحش این نیست که این بودجه نظارت را حذف کنیم (اردلان - چرا همین است) من میخواستم تمنی کنم که فعلا این پیشنهادتان را مسترد بفرمائید (اردلان - ابداً ابداً) بعد آن پیشنهاد دومتان که مطرح شد آقای وزیر فرهنك هم میآیند (حاذقی - پیشنهاد ایشان اینست که در ردیف ۲۶- ۳ میلیون و۵۰۰هزار ریال‌حذف شود) آقای‌اردلان جنابعالی پیشنهاد حذف ۳ میلیون و۵۰۰ هزارریال کرده اید ، فقط پیشنهاد حذف است وبنده تا قبلا معلوم نباشد نمیتوانم قبول کنم نمیشود باید قبلا تکلیفش معلوم باشد بعد پیشنهاد حذف کرد اینستکه تمنی میکنم این را مسترد بفرمائید.

رئیس — این را نمیشود رأی گرفت یك اداره وتشکیلات را نمیشود حذف کرد شاید دیگری پیشنهاد کرد که تشکیلات شهربانی بکلی حذف‌شود اینکه نمیشود.

اردلان -- آقای رئیس بنده حق داشتم الان ما رأی دادیم مال ادارات وزارت کاررا...

رئیس - شما ننوشته اید که کم شود نوشته اید بکلی ازبین برود (دکتر معظمی - علاوه براین قانون دارد قانون اوقاف) بله قانون دارد اگر نظر اصلاحی باشد چیزی است ویااگر میخواهید نظارت بیشتری بشود آنرا پیشنهاد بکنید (اردلان - بنده میگویم که دولت نباید نظارت بکند در اوقاف) قانون دارد نمیشود (اردلان - خوب بنده پیشنهاد لغوش را میکنم) پیشنهاد دیگری قرائت میشود .

(پیشنهاد آقای امیرتیمور بشرح زیرقرائت شد)

پیشنهاد میکنم درقسمت۷ مخارج بودجه اداره انتشارات و تبلیغات از ۱۳ر۷۹۲ر۰۰۰ ریال به ۳ر۷۹۲ر۰۰۰ ریال تقلیل داده شود .

اردلان - پس اینهم پیشنهاد حذف‌است‌رأی نگیرید .

رئیس - آقای امیرتیمور بفرمائید .

امیر تیمور- بنده اعتقادم اینست هیچ کشوری در دنیا وهیچ ملتی بقدر ملت ایران حس فداکاری و حس از خودگذشتگی در پرداخت مالیات نداشته باشد (صحیح است) ملت ایران آنچه را که ازاو خواسته‌اند وآنچه را که از او بخواهند برایگان و باکمال رغبت درطبق اخلاص گذاشته است و بدولتها تقدیم کرده ولی ازطرف دیگر باید صمیمانه اذعان کرد که در دنیا هیچ کشوری مانند کشورایران پیدا نمیشود که این اندازه پولهای بی‌ربط وغیرمورد و بخلاف مصلحت صرف کنند باعتقاد بنده این بودجه اگربمصالح مملکت‌صرف‌شود بااین بودجه‌میتوان‌حقیقة کاخ‌سعادت‌این کشوررابنا کرد ومیتوان برای‌همه‌همه چیزفراهم کردبرای‌همه یك‌زندگی‌متوسطی باهمین بودجه میتوان ایجادنمودواینمملکت‌رامیتوان آباد کرد. باعتقاد بنده با همین بودجه اگر قدری حسن نیت باشد و اگرقدری حس تشخیص باشد میتوان مخارج برنامه ۷ ساله راکه بهفت سال مقرر شده در ظرف ۳ سال از همین بودجه پرداخت بشرط اینکه ازمخارج زائد صرفنظر شود و جلوگیری شود . اینجابرای‌اداره تبلیغات یکمیلیون وسیصد هزار تومان در نظرگرفته شده بنده البته مخالف اداره تبلیغات و رادیو نیستم یعنی از جهتی موافق هستم و اداره رادیو را لازم میدانم برای اینکه اخبار مربوط بدولت و اخبار مربوط بکشور بوسیله رادیو بسمع افراد مملکت برسد و گاهی هم که یك سخنرانیهای اخلاقی و یك سخنرانیهای مذهبی اگر در رادیو بعمل آید بنظر بنده فوق العاده مفید خواهد بود کما اینکه در گذشته چندی پیش جناب آقای راشد در رادیو سخنرانی میکردند و اینهم برای تنویر افکار جامعه بی اندازه‌مفید بوده (صحیح است) ولی باوصف‌این من‌هر چه‌فکرمیکنم این مبلغ شایداداره‌رادیوخرج نداشته باشد حالا هم بنده اینجا پیشنهاد خودم را جناب آقای دکتر معظمی باین ترتیب اصلاح‌میکنم که مخارج ملزوماتی واضافاتی که در سال ۱۳۲۸ برای خرید ملزومات‌واثاثیه درنظر گرفته‌اند حذف شود و الا بنده با پرسنلش کار ندارم و الا این اضافه مخارج ملزوماتی شده است سابقه که هر وزارتخانه‌ای که بودجه مینویسد هر یکی مبلغی بر بودجه خودش میافزاید الان از چند سال باینطرف شمابتمام بودجه‌ها نگاه بکنید می‌بینید یك بودجه‌ای که‌۶سال‌قبل ۵هزار تومان بوده الان‌بخودی خود ۵۰هزار تومان شده. همینطور اداره دیگر با یك‌اداره دیگر در زیاد گرفتن مسابقه گذاشته اند امسال صندلیها رامیخواهند عوض کنند، یك‌دایره‌ای عوض میکندتمام وزارتخانه عوض میکند درصورتیکه باهمان صندلی ممکن است۵۰ سال زندگی بکنداین یك‌مخارج غیر لازم و غیر ضروری درتمام مؤسسات مملکت هست که‌باعتقاد بنده ازآنها باید جلوگیری شود حالا هم من پیشنهاد خودمرا اینطور اصلاح میکنم که مخارج پرسنلی اداره رادیو آنچه که در نظر گرفته‌شده‌وحالا ثابت‌است من باآن موافق‌هستم ولی ازمخارج غیرپرسنلی باید صرفنظر شود و بنده باآن مخالف هستم.

رئیس -آقای معاون وزارت دارائی .

معاون‌وزارت‌دارائی(آقای‌خواجه‌نوری)- بنده‌خواستم باستحضار آقایان محترم‌برسانم‌موضوع بودجه انتشارات وتبلیغات در کمیسیون بودجه مطرح

شد وهمینطور آقایان پیشنهاد کردند که یکمبلغی آنجا کسر شود (عده‌ای از نمایندگان — بلندتر بفرمائید) عرض کردم کهاین موضوع در کمیسیون بودجه‌مطرح شدوعده‌ای ازآقایان پیشنهاد کرده‌بودند که یك‌مقداری‌ازآن کسر شودآنجااین‌موضوع‌موردمداقه ورسیدگی واقع شد و آنجا آقای طباطبائی معاون نخست وزیرتشریف آوردند در کمیسیون واطلاعاتی که‌لازم بودبکمیسیون دادند و درکمیسیون از این موضوع صرفنظرشدمراجعه بصورت مجلس کمیسیون بودجه موضوع را کاملا روشن میکند بنده چون ایشان تشریف ندارند خواستم در غیاب ایشان عرض کنم اینکه فرمودید بودجه پرسنلی آن اداره باقی باشد قسمت‌عمده آن بودجه اداره تبلیغات هم برای پرسنل‌است هم‌دررادیوتهران و هم دررادیو ولایات

کشاورزصدر — یك‌میلیون و۰۰ هزار- تومان بودجه پرسنلی آنجاست .

معاون‌وزارت‌دارائی- خوب آنهم‌بازیك‌موضوع متعلق بکارمندان است که‌آن یك‌موضوع کلی‌واساسی است که‌چندین‌مرتبه‌در مجلس‌موردمذاکره واقع شده‌و آقایان‌هم‌از طرف‌دولت‌توضیحات زیادی‌رابعرضتان رسانده اند . این بودجه تبلیغات آنچه که مربوط به پرسنل است دو قسمت است یك قسمت که‌مربوط بکادر اداری است و حقوق ثابت میگیرندیکقسمتی هم اشخاصی هستند که ازقبیل نوازندگان یااشخاصی که سخنرانی میکنند و آنهم یك آئین نامه‌ای دارد که اخیراً هم اداره انتشارات و تبلیغات تهیه کرده و بوزارت دارائی فرستاده و مورد موافقت واقعشد میخواستم خدمت آقایان عرض کرده باشم وجوه بیرویه ای درآنجا خرج نمیشود یا مستخدمین هستند که طبق مقررات‌استخدامی حقوق میگیرندویا کسانی هستند که مخصوصاً طبق آن آئیننامه ایکه تدوین شده برای هرجلسه سخنرانی که میکنند یك مبلغ معینی را دریافت میکنند و آنچه که بنده اطلاع دارم و بودجه اداره انتشارات را رسیدگی کردم اگر تصور شود که یك اعتباری‌هست که بمیل‌خودشان وباشخاص شاید غیرمناسبی‌پرداخت‌شوداین‌موردندارد و هرقسمتی که پرداخت میشود روی اصول ومقررات است .

رئیس - آقای اردلان .

اردلان — بنده استدعا میکنم مقام ریاست مجلس بعرض بنده توجه بفرمایند این حق قانونی نمایندگان است که دربودجه هررقمی بنظرشان زاید میرسد پیشنهاد حذفش را بکنند (کشاورز صدر - صحیح است) این حق ماست ومقام ریاست امروز نسبت ببنده کمال بی مرحمتی فرمودند اگر نسبت بشخص من بودبنده هیچ اهمیت نمیدادم نسبت‌بشخص بنده آقای رئیس مجلس شورایملی اینقدر اختیار دارند که بفرمایند تـو الان از وکالت مجلس استعفا بده من افتخاراً استعفاء مـی دهم ولی حق نمایندگی این است بنده نماینده مجلس‌هستم میگویم یك پولی را از مملکت میگیرید برای حق‌النظاره ازاوقاف وأین را بچند نفرمفت خورمیدهید همه اش را بگیرید وبدهید و یکدفعه نظارت اینکار بـا اهل محل باشد این حقی بود که از من سلب شد و رأی نگرفتند عین همین پیشنهاد را جناب‌آقای امیرتیمور فرمودند نسبت به یك اقلامی حذف شود بنده میبینم که یك اداره‌ای مثل اداره منع کشت تریاك باعث مزاحمت مردم است بنده‌حذف این اداره را پیشنهاد میکنم اگرمجلس رأی داد که البته قبول میشود و اگر رأی هم نداد که بنده مطیع اکثریت مجلس هستم ولی مقام ریاست بدون جهت رأی نگرفتند والا البته امر حضرتعالی برای بنده مطاع بود بمن میفرمودید که پیشنهادت را پس بگیر و من بـا کمال افتخار پیشنهادم را پس میگرفتم حالا هـم پیشنهادم را پس میگیرم ولی این حق بنده بود.

رئیس - اولا این پیشنهاد را قرائت‌بفرمائید (کشاورزصدر - پس گرفتند آقا) باید معلوم شود باید یك‌کار صحیحی کرد یا خیراولا پیشنهاد تشخیص قبول وردش با شخص رئیس است مطابق آئین‌نامه اگرمن تشخیص دادم با ماده اول‌مطابقت میکندباید قبول‌کنم ورأی بگیرم وثانیاً شما پیشنهاد کسر خرج نکردید ونگفتید که این نظارت را انجمن شهرداری بکند یا دیگری بکند مینویسید تمام این تشکیلات حذف شود خوب این قانون دارد حال قرائت شود

(پیشنهاد آقای اردلان بشرح سابق مجدداً قرائت شد)

رئیس- این پیشنهاد شماحذف تمام تشکیلات است یك پیشنهاد اصلاحی نیست مثل اینست‌که یك کسی بگوید وزارت کشور تمام حذف شود (یکی از نمایندگان — میتواند بگوید) بنده نمی توانم رأی بگـیرم این وارد نیست نمیتوانم رأی بگـیرم پیشنهادحذف راهم که میدانید اول نمیشودرأی گرفت باید آخررأی گرفت بطور تجزیه.

دهقان - بنده مخالفم بااین پیشنهاد.

رئیس - آقای اردلان بعنوان مخالف صحبت کردند ، آقای مخبر .

مخبر — این پیشنهادیکه آقای امیر تیمور فرمودند ، فرمودند که یك میلیون تومان از بودجه تبلیغات کسر شود خواستم که عرض کنم که کلیه بودجه اداره تبلیغات یك میلیون وسیصدهزار تومان است و اگر یك میلیون تومان کسر بشوداین اداره بهیچوجه نمیتواند وظایف خود را انجام دهد ولی کمیسیون نظر داشت که مبلغی ازاین بودجه کسر شود . آقای نخست وزیر هم در کمیسیون بودجه حاضر شدند وقرارشد در موقعی که بودجه ریز اداره تبلیغات مطرح میشود آنچه که غیر ضروری بنظر میرسدحذف شود فعلاچون آقای‌نخست وزیرتشریف ندارند تمنی میکنم پیشنهادشان را مسترد فرمایند تا باآقای‌نخست وزیر مذاکره کنیم وببینیم باچه‌مبلغی میتوان‌ازاین بودجه صرفه جوئی کرد...راجع بقسمت ملزومات هم کمیسیون بودجه تصمیمی اتخاذ نموده بوزارتخانه ها ابلاغ شده است و منتهی اگر جناب عالی هم نظری دارید ممکن است پیشنهاد بفرمائید که جنبه عمومی داشته باشد حاضرم این را قبول بکنم .

امیرتیمور - بنده باحترام آقای مخبر فعلا پیشنهادم رامسترد میدارم تاایشان باآقای‌نخست‌وزیر صحبت کنند بعدا تکلیفش معلوم شود

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت شود

(بشرح زیرخوانده شد)

پیشنهاد میکنم این تبصره بماده اول‌اضافه شود

تبصره — دولت‌مکلف است صدی بیست‌وپنج از هزینه عمومی بودجه ۱۳۲۸ بکاهد بااین ترتیب که سهم چهار دیواری هریك از وزارتخانه‌ها باکسر صدی ۲۵ منظور شده و هر وزارتخانه معادل این کسر ازهزینه‌هائی که بالنسبه‌ضرورت آن کمتر است حذف نماید . دکتر متین دفتری

رئیس - آقای‌دکتر متین دفتری .

دکتر متین دفتری - هیچ احتیاجی ندارم باینکه استدلال زیادی کنم حضور آقایان محترم راجع بمضار این‌کسر بودجه ، این کسر بودجه‌مضار اقتصادی برای ما دارد و مضار مالی دارد و کشور ما را یك کشور ولخرج واسراف کننده وتبذیر کننده و بی اعتبار معرفی میکند خصوصاً که شما کسر بودجه ۳۳۳میلیون نشان‌میدهیددر یك‌بودجه‌ای که۸۸درصد آن‌مخارج غیرعمرانی‌است یك‌همچو کشوری بهیچوجه در دنیا اعتبار ندارد وبیك‌همچو کشوری کمك مالی هیچ کشوری نمیکند میگویند این‌مملکت یك‌مملکتی است ولخرج کن ومحال‌است که اینها راه حلی باشد اگرمابودجه‌مان بعکس ۰ر۸۸ مخارج‌عمرانی‌داشت وصدی ۱۲ آن غیرعمرانی بود آنوقت کسر داشتیم بنده این‌پیشنهاد رانمیکردم(صحیح‌است)اما ۰ر۸۸ مخارج این بودجه (مکی - ۰ر۹۲)و فقط ۱۲ در صد مخارج عمرانی است (مکی- ۰ر۸) آنوقت در یك‌چنین بودجه‌ای میگویند که۳۳۳ میلیون کسر خرج داریم باین ترتیب ما کارمان بجائی نمیرسد (صحیح‌است) آنروز بنده بتفصیل عرض کردم حضور آقایان عرض کردم کماچاره‌ای نداریم بعدازاین چندسال‌ولخرجیها واین تبذیرهائی که‌شده یکقدری‌جلواین‌مخارج رابگیریم ولو اینکه فداکاری هم هست باید بکنیم باصطلاح عرض کردم کمربندمان را باید سفت کنیم صد در صد باید سفت کنیم از مخارج غیر ضروری یکمدتی شده (نمیگویم همیشه) یك مدتی جلو گیری کنیم هم در اقتصاد باید صرفه جوئی کنیم هم دولت هم ملت ایران بنده اگر خاطر آقایان باشد سال پیش در موقعی که برنامه کابینه آقای قوام السلطنه مطرح بود وهمچنین وقتی که ایشان‌دو دوازدهم آوردنددر این زمینه مفصل صحبت کردم بنده نشان دادم باارقام صحیح که علت تنزل ریال وبی اعتبارشدن ریال ما این ولخرجیهائیست که دولتها کرده اند و کسر بودجه که در آن تاریخ ۱۶۰ میلیون بود در زمان فترت حالا تقریباً دوبرابرشده وبا این ترتیب که ما داریم میرویم معلوم نیست بکجا خواهد رسید اگربخواهید شما ریالتان حیثیتش اعاده شود اگربخواهید اقتصاد شما ، مالیه شما اعتباری پیدا کند اگر بخواهید کمکهای مالی دیگران بشما بکنند این بانك بین‌المللی که شما انتظار دارید بشما کمك کند وقتی که ببیند ۰ر۸۸ بودجه شما صرف کارهای‌غیرانتفاعی است ، غیر عمرانی است چطور بیك چنین کشوری میتواند اعتمادبکند وقرض‌بدهد ووام‌بدهد و کمکهای مالی کند ؟ من‌از آقایان استدعا میکنم که دراین قسمت یك توجهی بفرمائید همین مالیه انگلستان را در نظر بگیرید مالیه انگلستان معتبر تر است یا ایران ؟ امروز برای حفظ لیره شان ملاحظه میفرمائید چه مبارزه‌ای میکنند جلو واردات رامیگیرند جلو خرج را میگیرند برای اینکه اعتبار لیره‌را حفظ کنند ومابرای اینکه اعتبار ریال‌راحفظ کنیم باید یك تصمیم بزرگی بگیریم امروز بنده

معتقد نیستم که مجلس بگوید که از فلان وزارتخانه فلانقدرش را کم بکنید این تشخیص بامانیست ما نمیتوانیم بگوئیم که فلان وزارتخانه فلان‌خرجش کم است یازیاداست هر وزیری خودش میتواند تشخیص بدهد که‌فلان خرج دربودجه چهاردیواری که‌برایش معین کرده‌ایم چقدراست‌چون بودجه‌اقلام جزءندارد میگوئیم‌آقادراین چهار دیوار شمااگر صد میلیون است ۲۵ میلیون کم‌کن حالا این ۲۵ میلیون را ازهر کجا که کم‌میکنی‌خودت‌میدانی‌ماا‌جازه‌میدهیم‌بوزرا که دراین بودجه چهاردیوار بشان ۲۵ ر. راخودشان حذف کنند ، این‌راآقایان توجه بکنید بنده محتاج نمیدانم خودم را که در این باب استدلال زیادبکنم مجلس دوره ۱۵ این یك یادگار پرافتخاررامیتواند از خودش بگذارد که دراین روزهای‌آخر که‌مامعادله بودجه را حفظ کنیم . با این بودجه جزاینکه‌مملکت بی اعتبار وبی‌آبرو معرفی شود چیز دیگری نیست زودتر یك‌تصمیم عاجلی‌بگیریم تصمیم مؤثری بگیریم بگوئیم که آقایان وزراء این بودجه های چهار دیواری در دست شما خودتان بروید مخارج غیر ضروری اگر بنائی هائی غیرلازم دارید حذفش کنید مخارج تفننی دارید حذفش کنید فعلا تا دو سال بنیه مالی مملکت اجازه نمیدهد این مخارج را بکنیم . ما بایستی در آخر این دوره یك بودجه که تعادل داشته باشد از هزینه ودرآمد تصویب کنیم تا این افتخار را ما تحصیل کرده باشیم درهرصورت بدانید که روزبروز ریال‌ما بی اعتبارتر میشودوهزینه زندگی سنگینتروگرانترخواهدشد.اینها دلائل اقتصادی‌دارد که بنده چون فعلا موقع نیست نمیتوانم بیش از این صحبت بکنم وباقیش را باستنباط خودآقایان‌واگذار میکنم .

رئیس - آقای معاون وزارت دارائی .

معاون وزارت‌دارائی - بنده خواستم در جواب فرمایشات جناب آقای دکتر متین دفتری باستحضار آقایان برسانم که این پیشنهاد با جزئی تفاوت نظیر پیشنهادی است که جناب آقای امیرتیمور در جلسه قبل دادند . ۲۵٪ - ۱۱۰۰ میلیون تومان بودجه میشود درحدود ۲۸۰ میلیون‌تومان وتوضیحاتی هم که جلسه قبل آقای وزیردارائی دادند البته در خاطر آقایان محترم هست . درجلسات سابق هم در همینجا مذاکره شد که شاید بین ۸۰ و ۹۰ درصد بودجه صرف مخارج پرسنلی میشود از طرفی هم خودآقایان نمایندگان درنظرداشتند که با این وضع بیکاری وفقرعمومی‌صلاح‌ومصلحت‌نیست که مستخدمی را امروز ازکار خارج کرد (صحیح است) وبر کنار کرد (دکترمتین‌دفتری - بنده همچو خیالی ندارم) خوب ملاحظه بفرمائید آقایان همانطور که باستحضار مجلس شورایملی رسیده شاید ۱۰ یا ۱۵ در صد سایرمخارج است‌و۸۰ر. الی ۹۰٪ حقوق‌مستخدمین و آنچه بمستخدم تعلق میگیرد مثلا اگر مأموری خارج از تهران باشد فوق‌العاده خارج از مرکز فوق‌العاده اولاد وفوق‌العاده بدی آب وهوا و غیره و بعد هم آنچه که برای گردش کار لازم است از قبیل خرید اثاثیه وخرید ملزومات (دکترمتین‌دفتری یك دینارا‌ثاثیه‌نخرید) خوب‌آقا اینرا تصدیق میکنم ملاحظه بفرمائید بازاگر تمام این‌مخارج‌رابزنیدمیشود ده‌درصد آنوقت‌بایدمعادل ۱۵ ر. این‌راازمستخدمین خارج بکنند . از طرفی اگر دستگاه را نگهدارند ولی ملزومات ندهند ، قلم‌ندهند ، کاغذندهند سوخت ندهند . کاری اجرا نمیشود ، بنده میخواستم اینرا عرض کنم که اصولا با این توضیحاتی که در چندی قبل داده شده‌وبعرض آقایان رسانده‌ام دولت‌باکمال میل حاضر است که اگر یك پیشنهاد های مصرحی بشود که کدام قسمت واقعاً زاید است و مجلس شورایملی هم البته رأی بدهد باکمال افتخاراطاعت میکند ولی ۲۵ر.یکجا از کل بودجه کم بکنند‌این غیر مقدوراست .

دکتر متین دفتری — اجازه بدهید یك تذکری بدهم .

رئیس - دیگر تذکری ندارد ، اگر در هر پیشنهادی که داده میشود هم نماینده دولت‌وهم‌مخبر کمیسیون و هم یکنفر مخالف صحبت‌بکند برای‌هر پیشنهادی چهار نفر صحبت میکند خواهش میکنم آقایان اگریکموضوع اساسی باشدمخالفت بفرمایند والابقسمی که‌در کمیسیون‌هم‌صحبت‌شده‌صدپیشنهاداست وزودتر طوری بشود که مجلس اظهار نظر کند که انشاءالله این بودجه بگذرد . بفرمائیدآقای مخبر

مخبر - میخواستم عرض کنم همانطور که‌آقای خواجه‌نوری بعرض مجلس‌رساندند این ۲۵ر.-۲۸۰ میلیون‌تومان‌ازبودجه کسرمیشود(صحیح‌است)خودجناب آقای‌دکترمتین‌دفتری‌هم‌فرمودند که من‌نظری‌ندارم که ازپرسنل کم بشود ولی‌اگر ۲۸۰ میلیون تومان کسر شود بالطبع شامل پرسنل هم خواهد شد . بعلاوه راجع بخرید اثاثیه ولوازم اینها جزء آن۱۷ماده‌ای که کمیسیون تصویب کرده است وابلاغ کرده است بدولت که اثاثیه جدید نخرند هست و فقط قسمت بیمارستانها و قسمت دبستانها را معاف کرده است میخواستم عرض کنم تا اندازه ای این نظر جنابعالی تأمین‌شده است و این مبلغ‌را که بهیچوجه نمیتوانیم میخواستم فعلا تقاضا کنم که این پیشنهاد را مسترد بفرمائید تا بعد با دولت مذاکره کنیم وببینیم که تا چه حد میتواند قبول کند و فعلا بنده نمیتوانم قبول کنم .

رئیس - آقای حاذقی .

حاذقی — اینجا یك مشکل اصولی برای مملکت‌ما پیش آمده است که‌آقایان نمایندگان‌محترم باید بآن توجه دقیقی بفرمایند که‌کمتر در این زمینه صحبت بشود ودر حقیقت وقت‌تلف نشود .این‌مشکل اینست که آقایان در ظرف هفت هشت سال تمام هر کسی دستش در کار دولت بوده سعی کرده تمام اقوام و اقارب و خویش و کس و کارش را هم سربار بودجه‌مملکت کرده و بطوری که آقای وزیر دارائی در کمیسیون بودجه توضیح‌دادند تعداد مستخدمین دولت تقریباً بیش از صد در صد افزوده شده‌و بالغ به ۱۷۰ هزار نفر سوای قوای تأمینیه وافراد نظام‌وظیفه وشهربانی وژاندارمری وغیره شده آلان بگفته سعدی که گفت :

سعدی بروزگاران مهری‌نشسته دردل
بیرون نمیتوان کرد الا بروزگاران

با پیشنهاد جناب‌آقای دکترمتین دفتری‌ازلحاظ تقلیل‌بودجه بنده موافقم‌اگر یك‌راه عملی‌داشته باشد اینطوری که‌الان‌توضیح‌داده‌شدملاحظه‌میفرمائیدمااگر تصدیق کنیم‌این پیشنهاد را لازم میشود که در حدود ۲۵ر. یا ۳۰ر. مستخدمین فعلی دولت را ازکار بر کنار بکنیم و چون هیچ مبنی و اصولی برای اینکار نیست ، فرداست که در مدارس بسته میشود در مریضخانه ها بسته میشود باسم اینکه معلم یا طبیب نباید حقوق بگیرند بیکار میشوند برای‌اینکه اشخاص زور دار و متنفذ نوعاً خودشان را حفظ میکنند ، پس‌جناب آقای دکتر اجازه بفرمایند یکی از لحاظ همین قانون اصلاح و تصفیه ئی که مجلس تصویب کرده بخواست خدا باید باهمت و پشتیبانی مجلس شورای ملی و اشخاص صالح دزد و ناصالحی که در دستگاه مملکت رخنه پیدا کرده‌اند آنها را بیرون بریزند اشخاص مسن هم که بحکم این قانون در ظرف سه ماه دولت باید آنها را بازنشسته کند ، مشغولند آلان هم دارند این کار را میکنند از طرفی هم از لحاظ کمك بکارمندان باید دولت طبق قانون با آن سرمایه ۱۰ میلیون‌تومان وسایل رفاه‌وآسایش کارمندان را از حیث تقلیل هزینه زندگی فراهم کند کمك‌حقوق هم باید تبدیل‌بشود بکمك‌جنسی و کمك‌مالی ....

رئیس- آقای حاذقی شما مخالف‌بااین‌هستید درموضوع دیگری نفرمائید.

حاذقی - بنا براین ملاحظه میفرمائید که راه تقلیل بودجه مملکتی قبول این پیشنهاد نیست و این پیشنهاد ایجاد اشکال میکند و خصوصاً با این‌وضعی که الان یك عده‌ای از کارمندان درمجلس متحصن میباشند که میگویند اضافه سال ۲۷و۲۸ را بدهند تازه یك چیزی هم مملکت بدهکار میشود اجازه بفرمائید که با یك ترتیب صحیح و اسلوب صحیح اجرا بشود که مملکت از این مخمصه‌راحت‌باشد .

دکترمتین‌دفتری - اجازه‌بفرمائیدچون‌آقای وزیر دارائی تشریف ندارند .

رئیس - دیگر توضیحی لازم ندارد .

دکتر متین‌دفتری - آقای وزیر دارائی‌در مجلس حاضر نیستند بنده یك پیشنهادات دیگری‌هم دارم که‌ملازمه دارد با این پیشنهاد اگر ممکن‌است پیشنهاد بنده را فعلا رأی نگیرندتاوقتی که‌آقای‌وزیر دارائی بیایند .

رئیس - اگر چه معاون وزارت دارائی هم قائم‌مقام وزیر دارائی است‌تشریف دارندلزومی‌ندارد ولی تلفن کرده‌ام که‌بیایند .

دکتر متین دفتری - ایشان اختیارات وزیر را ندارند .

حاذقی — آقای دکتر متین دفتری با این توضیحات آقای معاون وزارت دارائی خوبست پس بگیرید .

رئیس — بهر صورت رای گرفته میشود به پیشنهاد آقای‌دکتر متین دفتری‌آقایانی که‌موافقند قیام بفرمایند (جمعی برخاستند) تصویب‌نشد، پیشنهاد آقای‌امیرتیمور خوانده میشود .

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم دررقم سی‌مخارج بودجه وزارت کشاورزی از ۰۰۰ ر ۷۵۰ ر ۱۷۴ ریال به ۰۰۰ر۷۵۰ر۴ ریال تقلیل یابد .

رئیس - آقای امیرتیمور بفرمائید .

امیر تیمور - برای وزارت کشاورزی اینجا ۰۰۰ر۷۵۰ر۱۷۴ ریال بودجه تعیین شده شاید تا بحال اگر مخارجی که این کشور بنام کشاورزی باداره

کشاورزی و وزارت کشاورزی داده است رویهم بگذاریم تا حال قریب دویست میلیون تومان بودجه کشاورزی‌پرداخت شده و باپرداخت‌یك چنین مبلغی و با صرف یك چنین خرجی در تمام این مدت اگر وزارت کشاورزی توانست نشان بدهد که صد من گندم برای این کشور تولید کرده بنده حاضرهستم تمام این بودجه را با نهایت میل و رغبت‌تصویب کنم از وزارت کشاورزی فقط یك اسمی است که یك عده ای در آنجا پشت میزهانشسته اند آلت معطله وقت آن بدبختها هم بهدر میرود وبرایگان عمرشان صرف میشود و ازبین میرود برای کشور هم‌فایده‌ای ندارد و این وزارت کشاورزی هم ازامور کشاورزی ابداً بهره و نصیبی هم‌ندارد ! خدای من شاهد است آقای دکتر معظمی شما خودتان را گول میزنید و این مملکت خودش خودش را گول میزند پولها را زیاد خرج کردن و بد خرج کردن که افتخار نداردمن موافق هستم که‌پول را جائی‌خرج کنند که یك نفعی‌برای کشور داشته باشد وشمااینجا ۱۷ میلیون تومان خرج میکنید بنده حاضرم ۱۷۰ میلیون‌تومان‌را تصویب کنم ولی این‌وزارت کشاورزی اصلا موضوعی ندارد ۱۷ میلیون تومان مخارج‌و بودجه وزارت کشاورزی است این ۱۷ میلیون‌تومان را صرف سد سازی بفرمائید سد قزوین را ببندید که سالی ۱۷ میلیون بتوانید از آن بهره برداری کنید بااین ۱۷ میلیون شما ممکن است‌یکی ازسد های کارون‌را هم ببندید که ۲۰ میلیون تومان ازآن بهره برداری کنید و با این پول اقلا میتوانید ۵۰۰۰ نفر کارگر را بکاروادار کنید کاری بکنید که‌تولیدباشد خرجی بکنید که نافع باشد این پول را غیر از بیهوده خرج کردن فایده‌ای ندارد اینکه افتخاری نیست بنده‌تمنی میکنم که‌آقای‌مخبر موافقت بفرمائید همانطور که بنده پیشنهاد کردم این رقم از بودجه کسر شود .

رئیس - آقای آصف .

آصف - بنده موافق هستم .

رئیس - آقای ملك مدنی مخالفید؟ بفرمائید.

ملك‌مدنی — اصولا نظرآقای امیر تیمور نماینده محترم صحیح است برای اینکه دستگاه ما شئون اجتماعی ما دارای این نواقص هست منحصر بوزارت کشاورزی تنها نیست بنابراین اگر بایدیك اعتراضی بشودا گریك قدم‌اساسی‌باید برداشت‌بعقیده بنده بطور کلی باید اینکار را کرد مثلا جناب آقای دکتر متین دفتری فرمودند که یك‌رقم این‌بودجه را کسر کنند (دکتر متین دفتری-۲۵ در صد) بنده تعجب کردم آقای دکتر متین دفتری که نخست‌وزیر بودند وزیر دادگستری بودند چطور اینرامیفرمایند بفرمائید که چطور کسر کنند ؟ یکربع کارمندان را بریزند بیرون ؟ همانطور که آقای امیرتیمورفرمودند باید یکقدری جدی شد ، واقعاً اگر بخواهیم جداً اصلاحات‌راشروع کنیم‌باید بعقیده‌بنده‌بودجه‌رادادردست دولت وازدولت سازمان‌وتشکیلات صحیح رابخواهیم و بگوئیم آقا برو این اصلاحات را بکن ، اگر دولت نمیتواند اصلاحاتی بکند یکی دیگر بیاید ، بهرصورت مملکت تشکیلات و سازمان‌لازم دارد‌بنده هم فکر میکنم که اگر چنانچه ما بخواهیم در هر رقم بودجه یك حذفی بکنیم و مقدارش را در نظر نگیریم و کسر کنیم این عملی نیست و مجلس هم غالباً رأی نمیدهد و بنتیجه نمیرسیم مگراینکه عرض کردم کمیسیون بودجه نظرش یعنی گزارشات خودش را داده است خود آقای امیر تیمور هم در یکی از پیشنهاد هایشان تأیید کردند یعنی استناد کردند بگفته آقای مخبر که نظریه کمیسیون بود من گمان نمیکنم از دوره اولی که خودم بمجلس آمده‌ام و تا کنون در کمیسیون بودجه بوده ام گزارشاتی هم دیده ام ، واین گزارش باین صراحت مفاسد ومعایب را تصریح بکند اینکه تصریح کرده ما هم متوجه بودیم ما الان مواجه با این هستیم که هر کجا را بخواهیم‌دست بزنیم یك اشکالاتی هست بنده‌هم‌الان با این پیشنهاد راجع بوزارت کشاورزی موافقم که این پول رابدهند ترا کتور بخرند در دسترس‌ملاکین بگذارند بهتر است ولی خوب یك دستگاهی درست شده است یك وزارتخانه ای تأسیس شده است الان اگر ما بخواهیم این را حذف کنیم این افراد را چکار کنیم ؟ این افراد را دولت مجبور است بآن ها حقوق بدهد (دکتر متین دفتری-آقا بنده راجع بکارمندان‌با شماموافقم ولی اینقدر توی‌بودجه آب دارد که میشود کسر کرد) در اینصورت آقایان باید توجه داشته باشید که ما اصلاحات را بایدطوری بکنیم که بزندگی کارمندان صدمه‌ای وارد نسازد .

رئیس — رأی میگیریم باین پیشنهاد آقای امیرتیمور ، آقا یانیکه موافقند قیام کنند (جمعی برخاستند) تصویب نشد، پیشنهاد آقای دکتر متین دفتری قرائت میشود.

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم این تبصره بماده اول قانون بودجه۱۳۲۸ اضافه‌شود: تبصره — غیرازمخارج‌برنامه هفت ساله که مطابق ماده ۵ قانون اجرای برنامه معادل درآمد نفت منظور و عمل میشود تجاوز از هزینهٔ مصوب‌در بودجه‌بهر عنوان در دورهٔ‌فترت‌ممنوع است هر وزیری که از این‌مبلغ تخلف کند اعم‌ازاین که اضافه بربودجه خرجی کند یا چنین تصویبنامه‌ای را اجرا نماید بحبس بااعمال شاقه از ۵ تا ۱۰ سال محکوم خواهد شد.

رئیس — بهتر این‌بود در ماده دوم‌میفرمودید مربوط بماده دوم است تقریباً (دکترمتین دفتری - خیلی خوب در مادهٔ دوم قرائت شود.) پیشنهادآقای قبادیان قرائت میشود .

حاذقی — ایشان تشریف ندارند .

رئیس — پیشنهادآقای امیرتیمور قرائت‌میشود آقای مسعود ثابتی هم پیشنهاد کرده اند نیستند .

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در رقم ۳۵ بودجه وزارت راه- اداره کل‌راه شوسه وادارهٔ بنادر از ۰۰۰ر۱۰۰ر۶۳ ریال به ۰۰۰۰۰۰ر۱۰۰ر۲۳ ریال تقلیل داده شود.

رئیس — آقای امیرتیمور بفرمائید .

امیر تیمور — بنده این پیشنهاداتیکه تقدیم میکنم نظرم این است که توجه آقایان نمایندگان مجلس شورایملی‌باهمیت تصویباتیکه میفرمایند جلب شود و بدانند که یکی ازبزرگترین وظایفیکه‌قانون اساسی ملت ایران بعهدهٔ نمایندگان خودش واگذار کرده‌است نظارت و مراقبت دقیق درمخارج‌مملکتی است که برخلاف مصلحت مملکت چیزی خرج نشود و آنچه از این مملکت و از این ملت گرفته میشود برای مصلحت مملکت خرج بشود وزارت راه یك وزارتخانه ای است که متصدی ارتباطات و متصدی امور راه‌مملکتی است البته بنده با وزارت راه کمال موافقت را دارم بودجه راهسازی هم یك مبلغ‌معین و یك حساب مخصوصی دارد که همه سال آن بودجه هم جمعاً و هم خرجاً گرفته میشود و بوسیله وزارت راه خرج میشود با آن هم موافق هستم و صرفنظر از این که از آن‌بودجه راهسازی مقدار خیلی‌زیادی نفله‌میشودبواسطه‌عدم مراقبت‌بازبان‌ساده‌تررنودوطلی خور میکنند و بمصرف حقیقی‌خود نمیرسانند ازآن صرف نظرمیکنیم عوارض راهسازی را من در آن حرفی نمیزنم آمدیم سر اداره راه یعنی این دستگاه مرکزی ، این دستگاه مرکزی وزارت راه آنچه که فکر میکنم این۶۱ میلیون ریال نباید خرج‌داشته باشد و این یك مبلغ فوق العاده زیادی است با این مبلغ شما میتوانید هرسال اقلا ۳۰۰ کیلومتر راه برای مملکت بسازید ، باینجهة من‌پیشنهاد کردم که‌دواردیکه بنظرمزایدمیآیدازاین بودجه کاسته‌شود وتصورمیکنم‌اگرمجلس‌شورایملی‌دریکموردموافقت‌بکند که‌ازاینبودجه‌ها کسرشوداینموضوع‌حکم‌یکخبرداریرا بری‌اینمتصدیان‌غافل‌وخواب‌آلوداینکشورخواهدداشت که درآتیه بوظایف‌خودشان‌توجه‌بیشتری داشته‌باشند واز این همه‌گشاد بازی هاوخراجی بیمورد صرفنظر نمایند .

مخبر — جناب‌آقای امیرتیمور بودجه‌وزارت‌راه تصویب شده است .

رئیس -آقای سعیدی .

معاون‌وزارت راه - فرمایشات جناب‌آقای امیر تیمور باز به بنده اجازه داد که مختصری راجع به‌راه عرض کنم، این که فرمودند که پول راه صرف راهسازی نمیشود خیال میکنم که راجع بامسال خیلی بی‌لطفی فرمودند (امیرتیمور -امسال‌را بنده ندیدم) ما امسال کاری که کردیم‌برهمه آقایان مشهود است یك‌برنامه‌ای مطابق‌اعتباراتی که‌بما دادندتنظیم کردیم و تاحالا هم بانهایت جدیت‌آن برنامه راداریم اجرا میکنیم وهمه‌آقایان‌با رؤسای راه‌شهرستان های خود تماس دارند، ارتباط دارندو کم وبیشی هم‌میدانند که تابحال‌چه کاری‌انجام‌شده‌است(سزاوار-جزراه‌ساوه که شروع‌نشده)اجازه‌بدهیدشماخیلی‌تندمیرویداگرراه‌ساوه همانطور که‌درسابق بودمیخواستیم‌ادامه‌اش بدهیم...ماأهل تظاهر نستیم ،چطوراست. آمده‌ایم‌یك‌مناقصه‌ای‌برقرار کردیم وترتیبی برایش‌دادیم مأمورش‌را معین کردیم خودتان‌هم‌مسبوق‌هستیدمنتهی‌اگر برطبق روش سابق بشود و اساسی نداشته باشد بهتر است که نباشد از قسمت‌خراسان‌خودجناب‌آقای‌امیرتیمورو‌سایرین‌میدانند که‌از بهترین مأمورین ما در آنجا مشغول کارهستند برنامه تان را داریم بانهایت جدیت اجرا میکنیم‌یك چند روزی هم اگر تأخیر افتاد در چند جلسه پیش خدمت آقایان عرض کردم که بواسطه برف زیاد و بارندگیهای‌فوق‌العاده‌امسال‌یك‌قدری‌عقب‌افتاد که‌ماجاده هارا‌تعمیر میکردیم‌وازحالا کارهای ساختمانی‌راشروع کرده‌ایم‌من‌نمیدانم که‌امسال‌هم کارهای‌راهسازی‌مامورد عدم موافقت آقایان است و واقعاً مثل گذشته است ؟ (بعضی از نمایندگان - خیر آقا) پس نمیدانم که وضع خادم و خائن کی معلوم میشود ؟ اما راجع به بودجه‌وپرسنلش که فرمودید توجه‌بفرمائید

که در هر دستگاهی هر سازمانی یك پورسانی معین میکند برای جمع و خرج و تقسیم پرسنل حالا ملاحظه بفرمائید به بینید این ۶ میلیونی که بوزارت راه داده میشود که عبارت از حوزه وزارتی است و ادارات مربوطه اش و اداره کل راه با اداره بنادر با خرجی که اداره بنادر دارد با چند بورسان باید اداره کرد بنده خیال میکنم که وزارت راه با حداقل پرسنل و با این خرج اداره اش کنیم یعنی یکی ادارهٔ اسفالت آنجا داریم که خرج پرسنل آنرا از عواید اسفالت صرف نمیکنیم بنابراین خرج پرسنل اسفالت راهم از محل همین بودجه میکنیم باین جهت ماحاضریم بودجه ریزمان را دراختیار آقایان بگذاریم که هر قلمی راکه ملاحظه فرمودید و بنظر آقایان زیاد رسید بانهایت حسن نیت کسر کنیم اعم از اینکه این بودجه تصویب بشود درمجلس یعنی تصویب شده بدست ما برسد یا تصویب نشده وقتی هم تصویب نشد هیچ مخارجی نخواهد شد و بحثی نخواهد داشت یا هر قلمی که بنظر آقایان زیادی رسید ما حاضریم کسرش کنیم واستدعا کنیم دراین خصوص وباتوجه باقداماتی کهوزارت راه میکند ومشغول اقدام است توجه بفرمائیدواگر خرابی ازسابق باشد بنام حالامحسوب نشود

رئیس - آقای نورالدین امامی بفرمائید .

نورالدین امامی - جناب آقای امیرتیمور باید توجه داشته باشند که تاحالا تنها وزارتخانه ای که منحصر بفرد درمملکت دارد کار میکند وزارت راه است که باید توجه بشود که تمام مهندسین از این بابت وازاین پول دارند حقوق میگیرند و پرداخت میشود فقط ما اشکالی که داریم وگله‌ئی که داریم ازوزارت راه این است که مهندسینش درتهران جمع شده اند وبولایات نمیروند که ازوجود آنها استفاده شود والا این بودجه ای که برای آنجا در نظر گرفته شده زیاد نیست و بعقیده من منحصر بفرد وزارتخانه‌ای که درآن بیشتر ازهمه مخصوصاً طبقه سوم وچهارم خدمت میکند وزارت راه است .

رئیس - رأی گرفته میشود بپیشنهاد آقای امیرتیمور ، آقایانیکه موافقند قیام کنند (جمعی برخاستند) تصویب نشد پیشنهاد آقای مهدی ارباب قرائت میشود .

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بماده ۱ اضافه شود مبلغ بیست میلیون ریال ازبودجه وزارت کشاورزی کسر شود .

نبوی - مشابه این رد شده است .

مکی - بیشتر بود .

رئیس - اختلاف مبلغ دارد آن ۲۰ میلیون تومان بود این دومیلیون است بفرمائید آقای ارباب.

مهدی ارباب - عرض کنم وزارت کشاورزی دریك کشوری مأمور عمران وآبادی وتأمین حاصل ارزاق مردم است ، من نمیدانم آقایان این وزارت کشاورزی که در حدود ۱۷ میلیون تومان بودجه سالیانه اش هست فایده وزارت کشاورزی درمملکت چیست ؟ آیا شعباتی که درایالات وولایات دارد نتیجه عملیات سالیانه آنها چیست راندمان این وزارتخانه چیست ، آیاوزارت کشاورزی تاکنون مخصوصاً دراین سالهائیکه غله دردنیااهمیت داشته ودرمملکت ماباهتمام بیشتری میشد میلیونها تن غله تحصیل کرد درهمان صحرای گرگان که آقای دکتر فلسفی آشنائی بوضعیت آنجا دارند آیا چه اقدامی کرده است ؟ یکعده مأمور میرود بولایات مفت میخورند و راحت هستند بنام نماینده وزارت کشاورزی ، خود وزارت کشاورزی هم در مرکز جز اشکالتراشی وگره زدن روی کار مردم نتیجه دیگری از عملش مترتب نیست مثلا اگر یکعده‌ای بخواهند تراکتور وارد کشور بکنند ایشان یکسال موجب تأخیر تقسیمش میشوند ، نتیجه وزارت کشاورزی این است ، درمملکت این وزارت کشاورزی اگر اصولا تبدیل بیك اداره فلاحت بشود یکی دو منطقه مملکت را در نظر بگیرند که بعمران و آبادی آن دو محل کمك کند بمراتب مفید تر است از اینکه دارای یك همچو تشکیلات عریض و طویلی باشد که هیچ فایده نداشته باشد بنده استدعا میکنم که آقایان موافقت بفرمائید از بودجه این وزارتخانه کسر شود یاآقای وزیر کشاورزی تشریف بیاورند پشت این تریبون توضیح بدهند عملیاتی را که کرده‌اند تا حال ومفید بحال کشاورزی ایران بوده است چه بوده است اگر یك عمل مثبتی نشان دادند آنوقت دو میلیون رادومیلیون دیگر هم تصویب میکنیم واضافه میکنیم ببودجه شان والاتصدیق میفرمائید که وزارت کشاورزی ارزش این را ندارد که در سال ۲ میلیون تومان از بودجه مملکت صرف این وزارتخانه بشود .

یمین اسفندیاری - مگر لوایحی را که آورده اند ملاحظه نفرموده اید .

رئیس — آقای مخبر .

مخبر — در لزوم وزارت کشاورزی گمان نمیکنم هیچکدام از آقایان مخالفتی داشته باشند وجود وزارت کشاورزی برای مملکت فلاحتی لازم است ، بنده هم هیچ نمیخواهم از وزارت کشاورزی دفاع کرده باشم و همینطور که آقایان فرمودند در این چند سال منظور اساسی آقایان نمایندگان را عمل نکرده است و بایستی از دولت خواست که این وزارتخانه را اصلاح کند نه اینکه بودجه اش را کسر بکند علاوه بر این وزیر کشاورزی فعلی هم یك لوایحی برای اصلاح وزارت کشاورزی تقدیم مجلس کرده است .

مهدی ارباب — بنده با این توضیح بس میگیرم .

رئیس — پیشنهاد آقای دکتر متین دفتری قرائت میشود ،

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم این تبصره بماده اول اضافه شود تبصره دولت مکلف است صدی ۲۰ از هزینه .....

دکتر متین دفتری - این پیشنهاد باشد حالا.

رئیس — پیشنهاد آقای امیر تیمور قرائت می شود .

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم برقم ۴۰ بودجه وزارت دارائی از ۴۱۸٫۲۲۳٫۰۰۰ ریال به ۲۵۰ میلیون ریال تقلیل داده شود

رئیس - آقای امیر تیمور .

امیر تیمور - اگر با دیده مروت و انصاف دقت و توجه بشود تصدیق خواهد شد که هیچ وظیفه‌ای در کشور انجام نمیشود جز این که یك ملت پانزده شانزده میلیونی بصبغ مختلف و طرق عدیده مورد بهره‌برداری و استثمار قرار گرفته (مکی - صحیح است) و حاصل این بهره برداری و اخاذی بین یکعده ۱۰۰ ، ۱۵۰۰ هزار نفری بنام دولت واعضاء دولت و مستخدمین دولت تقسیم میشود و جمیع تشنجات وصغری و کبری ها هم در این کشورروی کم و زیاد این تقسیم است و الا وظیفه دیگری در این مملکت برای این جامعه انجام نمیشود. شما به همه وزارتخانه ها وادارات مراجعه بفرمائید می بینید که بیشتر وقت آنها صرف حساب کردن رقم اضافه حقوق خرج سفر وفوق العاده اشخاص وچیزهای بی اندازه زیادی که بنده حقیقة از احصائش عاجز هستم تمام این ها فقط برای پول گرفتن است این وظیفه‌ای که برای این ملت و این مردم انجام بدهند نیست و باین جهة زندگانی درایران ابداً تشابهی ندارد ، فرض بفرمائید یك نفر الان میرود به بندرعباس یك نفر میرود فرض بفرمائید به بلوچستان یکسی برود بشرق خراسان یا غرب خراسان وضعیت مردم این نقاط را مقایسه کند با وضعیت تهران البته وجه تشابهی پیدا نمیکند و فکر میکند که آنها از یك مملکت هستند و تهران از اهل یك مملکت دیگر برای اینکه جمیع اهالی کشور دوشیده میشوند ، بی چیز میشوند بیاورند تهران که یك عده‌ای را آباد کنند ، بعد از آن آمدیم به بودجه وزارت دارائی ، وزارت دارائی اینجا چهل و یك میلیون و هشتصد هزار ریال بودجه خود وزارت دارائی است غیر از توابعش دیوان محاسبات ، دادسرا ، گمرك ، دخانیات و ضرابخانه و ساختمان و غیره که هر کدام یك بودجه علیحده دارند ۴۱ میلیون تومان و خورده‌ای مال خود وزارت دارائی است ، سال گذشته بودجه وزارت دارائی ۳۳ میلیون بوده است ولی دریك سال ۸ میلیون تومان بر بودجه وزارت دارائی اضافه شده ، وزارت دارائی چه تخم طلائی بوجود آورده که در یکسال ۸ میلیون تومان اضافه شده است؟ (مکی - صحیح است) آخر این پول ها بچه مناسبت اینطور برایگان از بین میرود این پولها باید صرف مصالح مملکت بشود این پولها برای یك کارهای مفیدی باید خرج بشود بنابر این تمنی میکنم آقای مخبر منظورتان این نباشد که اینجا بیائید وجواب بدهید شما وجدان خودتانرا درنظر بگیرید از نظر مسئولیت وجدان که دارید بمطلب توجه بفرمائید نه اینکه تشریف بیاورید اینجا به بنده جواب بدهید خواهش میکنم استدعای بنده ازحضرت عالی اینست که موافقت بفرمائید بودجه وزارت دارائی بهمان مبلغی که بیشتر بود یعنی ۳۳ میلیون تومان باشد یا در قسمت ملزومات از بودجه امسال قسمت اضافه ملزومات و مخارج غیرلازم پرسنل حذف شود این را استدعا میکنم که بپذیرید بنده این پیشنهاد خودم را اینطور اصلاح میکنم

رئیس - آقای مخبر

مخبر — عرض کنم در این که بودجه وزارت دارائی مثل تمام وزارت خانه ها بدون تناسب اضافه شده است هیچ تردیدی نیست و بنده هم در جواب یکی از آقایان نمایندگان که تقاضا کرده بودند که گفته بشود بودجه وزارت دارائی در سال ۱۳۲۰ چقدر بوده است عرض میکنم در سال ۳۲۰ - ۲۶ میلیون و فعلا ۱۵۰ میلیون است ودر این هشت سال ۱۲۳ میلیون علاوه شده اینرا بنده بعرض آقایان میرسانم منتهی این قسمتی که فرمودید چون اینقسمت ازجمع کم میشود این است که ما نمیتوانیم تعیین کنیم همینطور پیشنهاد بفرمائید خرید اثاثیه لوازم و این

کارها بطور کلی کم شود راجع بلوازم و اثاثیه در ماده ۱۷ کمیسیون بودجه پیشنهاد کرده وآقای وزیر دارائی قبول دارند.

رئیس - آقای معاون وزارت دارائی بفرمائید.

معاون وزارت دارائی - آقای امیرتیمور پیشنهاد فرموده بودند که قسمت زیادی از بودجه وزارت دارائی کسر شود وضمن توضیحاتی کهدادند فرمودند که بودجه وزارت دارائی نسبت بسال ۲۷ ۸ میلیون وخورده‌ای تومان علاوه شده است اینموضوع راهم آقای دکتر معظمی تأیید فرمودند البته ازنظر مخبری کمیسیون بودجه کاملا صحیح است بنده خواستم اولا راجع ببودجه وزارت دارائی یك توضیحاتی عرض کنم ، وزارت دارائی یکمقدار وظایفی بعهده دارد که تمام آنها صراحة بموجب قانون معین شده واگر بنا باشد یکی از آن ادارات منحل شود یا حذف شود این لازمه اش این است که این وظایف قانونی که بعهده وزارتخانه واگذار شده ازوزارت دارائی سلب شود ، تشکیلات وزارت دارائی هم اگر توجه بفرمائید یك قسمتی هست که ارتباطی با کار اختصاصی وزارت دارائی ندارد ، ادارات عمومی است که در بودجه وزارت دارائی اعتبارش منظور میشود مثلا اداره بازنشستگی مال تمام وزارتخانه ها است مال وزارت دارائی تنهانیست اداره بودجه مال تمام وزارتخانه‌ها است مال وزارت دارائی تنها نیست عملی که این ادارات نسبت ببودجه وزارت دارائی میکنند عیناً مثل همان عملی است که نسبت ببودجه سایر وزارتخانه‌ها میکنند، بنابراین این ادارات ادارات عمومی است که بموجب قوانین مخصوصی ایجاد شده اند و مادام که آن قوانین بقوت خودش باقی است وزارت دارائی ناچار است که آن دستگاهها را نگاه دارد تا آن وظایف را اعمال بکنند . یك موضوعی را بنده خواستم توجه بفرمائید و آن تفاوت بودجه سال ۲۷ و ۲۸ وزارت دارائی است ، بودجه وزارت دارائی درسال ۱۳۲۷ ، ۳۳ میلیون بوده و ۸ میلیون وخورده‌ای هم اضافه شده ولی وزارت دارائی یك دینارش را جداگانه برای خودش تقاضا نکرده وببودجه اش اضافه نکرده این در اثر تقاضائی است که در دو وعده یك وعده ۱۸ میلیون تومان ودروعده دوم ۱۵ میلیون تومان مجلس شورای ملی تصویب کرد - ۳۳ میلیون تومان بابت اضافات وترفیعات سال ۲۵ و ۲۶ کارمندان دولت ومستخدمین، البته این مبلغ هم اعتبارش درمجلس تصویب شد بتناسب کارمندان بین وزارتخانها تقسیم شد بطوری که ملاحظه میفرمائید از ۳۳ میلیون تومان دومیلیون وخورده‌ای تومان درماده ۷۳ گویا آنجا باقی بود که آنهم برای اضافات وترفیعات سال ۲۸ مستخدمین جزء تخصیص داده شد بنابراین میخواستم باستحضار آقایان برسانم که این ۸ میلیون تومان ازطرف وزارت دارائی پیشنهاد نشده است وداده هم نشده است ودر اثر آن اعتباری که ازطرف مجلس تصویب شد این ۸ میلیون تومان سهم وزارت دارائی بود وقانوناً ببودجه وزارت دارائی افزوده شد وزارت دارائی نه در سال ۲۷ ونه درسال ۲۸ در هیچیك ازاین دوسال اضافه‌ای تقاضا نکرده است .

رئیس — پیشنهاد آقای امیر تیمور اینطور اصلاح میشود ،

(پیشنهاد میکنم خرید اثاثیه وملزومات ازبودجه سال ۲۸ وزارت دارائی کسر شود .)

مخبر — اجازه بفرمائید بنده اصلاح کنم این پیشنهاد را اگر اینطور اصلاح بفرمائید بنده قبول میکنم که خرید اثاثیه جدید برای سال ۱۳۲۸ ممنوع و خرید ملزومات در حدود بودجه سال ۱۳۲۷ باشد .

امیر تیمور بنده همان را قبول میکنم

رئیس. آقای باتمانقلیج مخالفید؟ بفرمائید.

باتمانقلیج — بنده خیال میکنم که عمر این مجلس کفاف ندهد که باین پیشنهاداتی که میشود بودجه تصویب بشود مخصوصاً باین پیشنهاداتی که همه یك نوع و یك طرز است واین کسر بودجه را که پیشنهاد میکنند عملی نیست زیرا که ما اول فکر نکرده‌ایم کارمندان را برایشان کاری تهیه کنیم وبعد کسر کنیم ، در کشور ما معمول است که میگویند بریزید بیرون دستشان را نمیبرند پشت سر بگویند که مارا هم بریزید بیرون ! همین آقایانیکه پیشنهاد میکنند اگر زندگیشان باحقوق اداری میگذشت این پیشنهاد را نمیکردند بنده هم مخالف این بودجه هستم ولی هیچ چاره‌ای نداریم وتاوقتیکه دراین مملکت گذشت نکنیم ومعادنمان را اجازه ندهیم که افراد ایرانی استخراج کنند وایجاد کار کنند ممکن نیست که اصلاح بشود این مملکت ، عده کارمندانی که اینجا هستند در ادارات هستند هر کدامشان رادست بگذارید بترکیبشان می بینید که یك گرفتاری بزرگی برای مملکت ایجاد میشود واین پیشنهاد هم هرگز عملی نیست حالا بسته است بنظر آقایان.

رئیس- این پیشنهاد را آقای مخبر قبول کردند قرائت بفرمائید.

خرید اثاثیه برای ادارات وزارت دارائی درسال ۲۸ ممنوع اعتبار لوازم التحریر درحدود بودجه سال ۱۳۲۷ خواهد بود . (صحیح است)

رئیس- مقصودشان اینست که سال ۲۸ مثل سال ۲۷ برای خرید اثاثیه وملزومات خواهد بود آقایانیکه با این پیشنهاد موافقند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) مورد توجه شد پیشنهاد دیگر قرائت میشود .

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم دررقم ۴۱ مخارج بودجه دیوان محاسبات از ۵٫۸۸۲٫۶۰۰ ریال به ۳٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال تقلیل داده شود .

رئیس - آقای امیرتیمور.

امیر تیمور - بنده باحترام فرمایش مقام ریاست این پیشنهاد را مسترد میکنم (احسنت)

رئیس - پیشنهاد دیگر آقای امیرتیمور قرائت میشود .

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم دررقم ۴۲ مخارج بودجه دادسرای دیوان محاسبات ....

امیر تیمور - اینرا هم مسترد میکنم.

رئیس - پیشنهاد دیگر آقای امیرتیمور قرائت میشود .

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم دررقم ۴۴ مخارج بودجه ضرابخانه از ۱۳٫۲۸۸٫۶۴۰ ریال به ۳٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال تقلیل داده شود.

رئیس - آقای امیر تیمور .

امیر تیمور — اینجا درماده ۴۴ نوشته شده است ضرابخانه و ساختن وزنه وانك مصنوعات زر و سیم ۱۳٫۲۸۸٫۶۴۰ ضرابخانه یکموقعی این بودجه برایش مصداق داشت که در آنجا حقیقة یك مسکوکی ضرب بشود ویك زروسیمی ضرب بشود مادر کشورمان چندین سال است که زرو سیم را از رواج انداخته‌ایم یعنی زرو سیم در بانك بعنوان پشتوانه ذخیره شده و اسکناس رایج است ضرابخانه که پول سکه نمیزند البته از نظر تشریفات باید یك ضرابخانه ای وجود داشته باشد اما نه باین مبلغ باعتقاد بنده آقای مخبر توجه بفرمایند این یك مبلغ بی اندازه زایدی است وضرابخانه اصلا وجود خارجی ندارد پول شما اسکناس است هر موقع که اسکناس چاپ میشود چندین میلیون تومان صرف چاپ اسکناس میشود بنابراین این قسمت بعقیده بنده مقرون بمصلحت نیست .

رئیس - آقای خواجه نوری

معاون وزارت دارائی — بودجه پیشنهادی ضرابخانه در سال ۲۸ نسبت به سال ۱۳۲۷ فقط ۶۶ هزار تومان اضافه شده است واین ۶۶ هزار تومان هم فقط برای تعمیر و یکمقداری لوازم یدکی برای ماشینهائی است که درآنجا وجود دارد این را که فرمودید کار نمیکنند بنده تعجب میکنم چون ضرابخانه از صبح تاشب کار میکند برای بانك ملی (یمین اسفندیاری - کارش چیست ؟) سکه میزند (امیر تیمور - سکه نداریم)اگر آقایان میل دارید بنده صورت یکماه یا دو ماه آن جا را تهیه کنم و تقدیم کنم ولی ضرابخانه یك کارخانه مشغول است و این ۶۶ هزار تومان برای لوازم یدکی و تهیه ماشین آلاتی است که لازم دارد .

رئیس - آقای کشاورز صدر .

کشاورز صدر - جناب آقای امیر تیمور البته با حسن نیت این پیشنهادات را میفرمایند ولی یك نکته‌ئی هست و آن این است که ۱۳ میلیون را ما بسه میلیون تقلیل بدهیم آقایان ملاحظه فرمودند که از بودجه مملکت ۹۰ درصدش حقوق مستخدمین دولت است که جناب آقای امیر تیمور هم فرمودند که من مستخدمین دولت را مطلقاً معتقد نیستم که بیرون کنند ولی اینجا ۱۳ میلیون را به ۳ میلیون تقلیل بدهیم ، یك میلیون و سیصدهزار تومان را به سیصدهزار تومان تقلیل بدهیم یعنی جمیع مستخدمین را از ضرابخانه بیرون کنیم آنوقت فرقی بین آنها و کارمندان دیگر نیست و حتی بنده معتقدم که وزارت دارائی باید یك فکری بکند و برای این کارمندان تا رتبه ۵ که مردم بدبختی هستند اضافه حقوقشان را بدهد این فکررا وزارت دارائی باید بکند ولو اینکه اضافه بشود باین بودجه چون اینها مردم بدبختی هستند وبیچاره هستند وخود آقای امیر تیمور را هم دیدم که موافق هستند باآنها ویس خواهند گرفت ومنظورشان کارمندان رتبه پائین نبوده است

رئیس — باید رأی گرفت ، رأی گرفته میشود باین پیشنهاد آقای امیر تیمور آقایانیکه موافقند قیام کنند (جمعی بر خاستند) تصویب نشد چون پیشنهادات مطرح است غالباً محتاج باخذ رأی میشویم آقایان دقت بفرمایند که غایب نشوند پیشنهاد دیگر آقای امیرتیمور قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهادمیکنم در رقم ٤٥ مخارج بودجهٔ اداره کل ساختمان از ۸٫٤٣٤٫۰۰۰ ریال بدو میلیون ریال تقلیل داده شود.

رئیس - آقای امیرتیمور.

امیرتیمور - تمام این ادارات فقط وفقط درست شده‌اند برای اینکه پول بگیرند والا از نظر احتیاج مملکت نبوده و نیست و نخواهد بود تا وقتی که اوضاع مملکت باین وطیره اداره بشود امیدی برای اصلاحات نیست بنده هرچه فکر میکنم که اداره ساختمان چه صیغه ای است که سالی هشت میلیون وچهارصد وسی وچهارهزار ریال باید بودجه این باشد ؟ اداره ساختمان وزارت دارائی منظورش چیست ؟ وزارت دارائی اگر بنائی دارد که بمهندسین واگذار میکند و ساختمانهائیکه میکند پول میدهد ومخارج آنهاهم علیحده در بودجه‌مملکت منظوراست حالاچون وزارت دارائی یا دولت ممکن است یك بنائی یا یك ساختمان داشته باشد دیگر نباید برای آن ساختمان یك اداره‌ای تأسیس کند که هشت‌میلیون خرج آن اداره بشود این یك عادت بسیار غیرمستحسنی است که برای نفله کردن پول این مملکت شما پیدا کرده اید وهمین ترتیب مثل گوشت قربانی میخواهید دارائی این مملکت را قسمت بکنید وبالنتیجه تمام ایران خراب میشود برای اینکه در تهران بچند نفر حقوق داده بشود ! بنده ابداً با پرداخت این بودجه موافق نیستم و نمایندگان محترم هم توجه میفرمایند بفرمایند نمیفرمایند نفرمایند من وظیفه خودم را انجام داده‌ام و از نقطه نظر ایمان ووجدان خودم اینها را پیشنهاد کردم

رئیس - آقای دهقان.

دهقان - نماینده محترم آقای امیر تیمور از روی کمال علاقه ودلسوزی این پیشنهادات را میکنند ولی اصولا باید دید که این ارقام و اقلامی که در بودجه منظور میشود تا چه حد مورد استفاده است مثلا راجع بهمین بودجه اداره ساختمان وزارت دارائی که جنابعالی پیشنهاد تقلیل بودجه اش را فرموده‌اید یك اداره ای است که یعنی تمام ساختمانهای دولتی را نظارت میکند و یکعده مهندسین ومتخصصین فنی آنجا هستند که از لحاظ نظارت مالی وفنی ازطرف وزارت دارائی در تمام ساختمانهای دولتی نظارت میکنند ممکن است جنابعالی بفرمائید درسایر وزارتخانه‌ها نظیر این اداره نباشد وفقط همینجا باشد وتمام در وزارت دارائی متمرکز باشد ولی نمیشود گفت که یکدستگاه نظارت برای کلیه ساختمانهای دولتی نباید باشد آنهم بایك بودجه محدود هشتصد هزار تومانی که گمان نمیکنم چیز زائدی باشد ، یك مطلبی هم اینجا آقای باتمانقلیج گفتند راجع بمستخدمین که مربوط باین پیشنهاد هم میشود که چون نظر صحیحی نبود خواستم عرض کنم که مجلس شورای ملی هیچوقت نگفته است که مستخدمین را بیرون بریزند نظر نمایندگان این بوده است که مأمورین دزد و نادرست را باید از دستگاه دولتی بیرون کرد والا مستخدمین صحیح‌العمل و وظیفه شناس و خدمتگذار باید مورد تشویق وتقدیر وکمك وهمراهی هم قرار بگیرند واز این فرصت هم میخواستم استفاده بکنم وازهیئت دولت هم خواهش بکنم که این مستخدمینی که درمجلس شورای ملی متحصن شده‌اند یك فکری برایشان بکنند ویك ترتیبی بدهند که اینها بازبرگردند سر کارشان وازاین جریان یك سوء استفاده‌ای نشود

رئیس - رأی میگیریم بپیشنهاد آقای امیرتیمور آقایانیکه موافقند قیام کنند (جمعی برخاستند) تصویب نشد. پیشنهاد آقای دکتر ملکی قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره زیر ببودجه اضافه شود ، تبصره - مخارج وصول مالیاتها بهیچ ترتیب نباید بیش ازصدی ده مبلغ وصولی باشد.

رئیس - آقای دکتر ملکی.

دکتر ملکی - دراینجا جناب آقای دکتر متین‌دفتری توضیح دادند که دویست وهشتاد میلیون تومان خرج میکنند وصدوسی میلیون تومان وصول میکنند البته مخارجی که برای وصول یك مالیاتی پیش بینی میشود باید بیك نسبت متناسبی باشد نه اینکه دو برابر یك مالیات را ماخرج بکنیم ویك برابرش راوصول بکنیم این بود که بنده پیشنهاد کردم که برای وصول مالیاتها از صدی ده مبلغ وصولی بیشتر خرج نشود حالا ممکن است آقای دکتر معظمی تشریف بیاورند اینجا و بفرمایند که بعضی مالیاتها بیشتر ازصدی ده خرج میشود ودربعضی هاهم کمتراز صدی ده خرج میشود بنده هم موافقم بااین قسمت که بنسبت ده درصد رویهمرفته بیش ازصدی ده مبلغ وصولی برای مالیاتها خرج نشود وآقایان تصدیق میفرمایند که این مالیات را یك ملت فقیری میپردازد واین ملت فقیر اگر بنا بشود که مقصود از پرداخت مالیات این باشد که برای حقوق یابرای اداره دستگاه وصولی دو برابر مبلغ را بردارند آنوقت دیگراسم این را نمی شود مالیات گذاشت ، آنوقت اسمش میشود جریمه.

اینستکه بنده استدعا میکنم آقایان توجه بفرمایند و بااین پیشنهاد بنده موافقت بفرمایند.

رئیس - آقای نبوی.

نبوی - پیشنهادهائیکه آقایان برای تقلیل یا حذف بعضی ازاقلام میدهند در واقع همه یکی است وهمه آقایان روی کمال حسن‌نیت این پیشنهادها را تقدیم میکنند و منظور آقایان اینستکه این پولیکه ازرعایا وفقرای اینمملکت گرفته میشود صرف عمران وآبادی بشود. این بسیار صحیح است ولی دراینکار یك مشکلی است که آقایان بآنمشکل توجه نمیفرمایند و آن مشکل مستخدمین زیاد دولتند که در مقدمه بودجه‌هم نوشته شده است . ما الان یکمقدار زیادی مستخدم داریم که شاید میشود گفت صد هزار نفر آن زیاد است واین وجه که باسامی مختلف خرج میشود بیشتر صرف حقوق و مزایا و فوق‌العاده آنها میشود و حالا اگر نوشته بشود که از بودجه اداره ساختمان کسر بشود یا از بودجه مالیات غیر مستقیم کسر بشود تمام اینها یك معنی دارد یعنی مستخدمین زاید را خارج بکنند و اینکار بطوریکه مکرر در مجلس آقای مخبر کمیسیون و آقای وزیردارائی و آقای معاون وزارت دارائی و سایرین گفته اند این الان عملی نیست و ما با این مشکل مواجه هستیم و بایداین رابیك طریقی حل کنیم و باید حتماً اولیای امور بنشینند و یك تکلیفی برای مستخدمین زیادی تعیین کنند تا وقتی که شما بتوانید این مستخدمین را خارج کنید و یك تکلیفی برای آنها تعیین کنید و یك کاری برای اینها تهیه بکنید فعلا که از اینها نمیشود کاست والامامیدانیم که اداره ضرابخانه همانطور که آقای امیر تیمور فرمودند اینقدر کارندارد واینقدر نباید خرج داشته باشد ضرابخانه اینقدر مستخدم نمیخواهد یا اداره ساختمان که الان فرمودند ، شصت هفتاد مهندس درآنجا هست وما میدانیم که این شصت هفتاد مهندس با سایر کارمندان آنجا غیر ضروریند و غیر لازم امااینها را نمیشود دستزد. اما راجع بوصول مالیات که آقای دکتر ملکی فرمودند در اداراتی هم که مأمور وصول مالیات هستند مثل سایر ادارات یك عده زیادی مستخدم هستند یعنی مستخدم بیش از آن مقداری است که برای وصول مالیات لازم است حال اگر پیشنهاد حضرتعالی را بخواهند عملی کنند معنیش اینست که آن مستخدمین راخارج کنند و اگر آن اداره را مستخدمینش رابتنهائی خارج کنند این یك تبعیضی است که البته شماهم راضی نیستید واگر بخواهند همه راخارج کنند همان اشکالی است که مکرر اشاره شد پس تمام این پیشنهادها یك نتیجه منتهی میشود و آن اینست که مستخدمین ادارات زیاد هستند و باید برای آنها یك تکلیفی تعیین کرد وآقایان میدانند که اینکار اشکال زیاد دارد وبعقیده بنده این پیشنهادها نباید داده شود تا این بودجه هرچه زودتر بگذرد و دولت یك فکری برای اینکار بکند.

رئیس - رأی گرفته میشود بپیشنهاد آقای دکترملکی که مخارج وصول از ده در صد تجاوز نکند (دکتر ملکی - آقای رئیس خواهش میکنم بفرمائید یکدفعه دیگر بخوانند) همین است که مخارج وصول ده در صد بیشتر نباشد آقایانی که با این پیشنهاد موافقند قیام کنند (جمعی برخاستند) تصویب نشد پیشنهاد آقای امیرتیمور قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در رقم ٤٧ مخارج بودجه اداره منع کشت تریاك ومصرف تریاك از ۱۳۳٫۳۸٦٫۰۰۰ ریال به ۳۰ میلیون ریال تقلیل داده شود.

رئیس - آقای امیرتیمور

امیرتیمور - این برای یك کشوری نهایت بدبختی است که زعمای او بنشینند و حاصل دسترنج ملت را برایگان مثل گوشت قربانی هاء منثورا کنند اداره منع کشت تریاك سیزده میلیون بودجه دارد ، آخر این اداره چه کاری دارد که بودجه آن سیزده میلیون تومان باشد. اداره منع کشت تریاك با هر مقرراتی که داشته باشد با سه میلیون تومان ممکن است آن وظایف و مقررات را انجام دهد من از آقایان استدعا و تمنی میکنم بوظیفه خطیری که دارند توجه بفرمایند و راضی نشوند مال این مملکت باین ترتیب دورریخته بشود. با این پولها میتوانند بهترین تأسیسات را در این مملکت بکنند با این سیزده میلیون تومان شما میتوانید فرهنگ یك ایالت این کشور را اصلاح کنید، معنی ندارد، من موافق هستم که این سیزده میلیون تومان صرف فرهنگ کرمان بشود ، صرف فرهنگ جای دیگر بشود ، صرف اصلاح بنادرایران بشود بنده کمال موافقت دارم اما نه اینکه باین ترتیب بیائید پول این مملکت را دور بریزید.

رئیس - آقای آزاد مخالفید ؟ (آزاد - بلی) بفرمائید.

آزاد - متأسفانه بنده می بینم ، هر یك از آقایان که پیشنهاد میکنند برای کسر و حذف یك خرجی یکنفر بنام مخالف میآید اینجا و میگوید که

اگر ما این کسر وحذف را قبول کنیم یکعده کارمند دولت بیکارمیشوند وهمچو بنظر میرسد که آقایان نماینده کارمندان دولت هستند یعنی ۱۳٦ نفر نماینده مملکت فقط وفقط نماینده ۱٤۰ هزار نفر کارمندان دولت هستند وسایر مردم هیچند بنده میخواهم اینقسمت را بآقایان عرض بکنم که شما نماینده ۱٤۰ هزار نفر کارمند دولت نیستید شما نماینده ۱۸ میلیون ملت ایران هستید . وقتی یك پیشنهادی راجع بحذف یك خرجی میرسد باید ببینید که صلاح ملت ایران است و اگر صلاح ملت است باید تصویب بشود که حذف کنند بر فرض که صد نفر دویست نفر کارمندان دولت هم بشوند مثل تمام مردم که گرسنه هستند . شما از این مجلس که میخواهید بروید بیرون لا اقل صد نفر گدا تا تادرخانه‌تان دنبال شما می افتند این گداها اهل این مملکتند و فرقی با کارمند دولت ندارند شما هم ببینید این پیشنهادها هر کدام بنفع مملکت است رأی بدهید و فرض بفرمائید صدنفر کارمند دولت هم رفت بی کارش برود مثل سایر مردم و اگر بمنفعت مملکت نیست آنوقت رأی ندهید .

رئیس - آقای مخبر.

مخبر - اصل بودجه‌ای را که آقای امیر تیمور درباره کسر آن پیشنهاد داده‌اند مطابق توضیحاتی که آقای وزیر دارائی دادند یك قسمت آن تنخواه گردان خرید تریاك است (امیر تیمور - چه مبلغی؟) مبلغ قطعیش را حالا گفتم آقای خواجه‌نوری ببینند چقدر است و آن قسمتی هم که آقای آزاد فرمودند که آقایان خودشان را نماینده کارمندان دولت میدانند این نیست مطلبی که برای کمیسیون روشن نشده بود این بود که ما به بینیم که سیاست دولت بطور کلی نسبت بکارمندان چیست و مجلس اصولا راجع بکارمندان دولت چه تصمیمی میگیرد ؟ یکعده را که نمیشود باقی گذاشت و یك عده را بیرون کرد و این مربوط بآن سیاست کلی وعمومی است که دولت و مجلس باید اتخاذ کنندو تااین سیاست اتخاذ نشود ما نمیتوانیم یك اداره مخصوصی را منحل کنیم ویك اداره را باقی بگذاریم این تبعیض می‌شودو درآن مقدمه گزارش هم این موضوع بدولت ومجلس تذکر داده شده است که وضع مالی مملکت خوب نیست وچیزی برای مخارج عمرانی باقی نمیماند و دولت و مجلس باید یك فکر اساسی بکنند ولی تاآنزمانی که یك فکر اساسی نشده است ما در یك محل مخصوصی نمیتوانیم یك کار مخصوصی بکنیم و باینجهت ما نمیتوانیم قبول کنیم والا آقایان متوجه هستند که مالیاتی که گرفته میشود باید اصلا صرف آبادی وعمران کشور بشود ولی بهمین جهت که فکر اساسی نشده است متأسفانه بنده نمیتوانم موافقت کنم .

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای امیر تیمور آقایانی که موافقند قیام کنند (جمعی برخاستند) تصویب نشد. پیشنهاد آقای دکتر ملکی قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره زیر ماده اول بودجه اضافه شود : تبصره - دولت مکلف است درمدت یکماه کادر لازم وزارتخانه‌ها و ادارات دولتی را تعیین...

رئیس - این مربوط بماده اول نیست در ماده دوم قرائت میشود . پیشنهاد آقای امیر تیمور قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در رقم ٤٨ مخارج بودجه اداره کل املاك واگذاری وخالصجات از ۹۳٫٦٧٤٫۰۰۰ ریال به ٤۰ میلیون ریال تقلیل داده شود (صحیح است).

رئیس - آقای امیرتیمور .

امیرتیمور - آقای مخبر توجه بفرمائید ، هر سال برای اداره املاك وخالصجات یك مبلغی در حدود هشت میلیون تومان در بودجه برآورد شده وعواید این املاك همانطور که بودند سال بسال هم پائین رفته و نه تنها پول بیر بطمیده این جا بلکه در این اداره خالصجات کوچکترین قدمی هم برای بهره برداری املاك و برای آبادی این املاك و برای احیای این املاك برداشته نمیشود درصورتیکه اگر این املاك دردست اهلش قرار بگیرد وباهلش واگذار بشود وحقیقة یك سرپرست دلسوزی برسرش باشد از خالصجات این کشور ممکن است سالی ده میلیون تومان بهره برداری بشود از خالصجات این مملکت ممکن است بیشتر مصرف این کشور را تأمین کرد (صحیح است) اینکه وضع نیست شما پول هم بدهید خالصجاتتان هم باینصورت وباین نکبت خراب وبایر و ویران بماند و بنده اولا نسبت بخالصجات معتقد هستم که خالصجات باین دستهای نالایق دولت هیچ وقت قابل اداره وقابل آبادی نیست واز طرفی هم حقیقة حیف است که یکمقدارزیادی ازخاك مملکت بایر و بلا استفاده بماند بنده معتقد هستم که بهر قیمتی که شده است دولت این خالصجات را باید بفروشد (صحیح است) دردرجه اول باعتقاد بنده باید بخود رعایای آنها اگرطالب باشند که خریداری کنند واگذار کند که خرده مالك در اینمملکت زیاد بشود بهر حال اداره خالصجات مبلغی باین زیادی خرج نداردوبعلاوه بنده پشت این تریبون رسماً تعهدمیکنم وحاضرهستم خالصجات را با همین رقم عایداتی که دارد مفت برای دولت اداره کنم مفت . تمام این ۹ میلیون تومان را میدهم بدولت وتمام عوایدی را که شما دراین بودجه آورده اید حاضرهستم بدهم واگر هم ندادم شما دارائی بنده را ضبط کنید این پیشنهاد بنده است.

رئیس - آقای مخبر.

مخبر - عرض کنم که راجع باملاك وخالصجات دوتا لایحه دولت داده‌است (صحیح‌است) وراجع به خالصجات نظر خود دولت این است که تقسیم بشود و راجع باملاك هم که لایحه دیگری داده است بنا براین وقتی تکلیف آن دولایحه معلوم شد تکلیف این هم معلوم میشود.

رئیس - آقای کشاورزصدر.

کشاورزصدر - بنده مخالف باین پیشنهاد جناب آقای امیر تیمور هستم از اینجهة که خالصجات و املاك واگذاری باهم هستند و بهمین منظور تصدیق فرمایشات جنابعالی را بنده وآقایان دیگرهم میکنیم و بهمین منظور بود که لایحه املاك واگذاری را در کمیسیون بودجه و کمیسیون دارائی و کمیسیون دادگستری مطرح کردند باین ترتیب که این لایحه تهیه شده که بمصرف امورخیریه برسد وازطرفی سازمان راهم تأیید کردند وتصدیق کردند وبیشتر هم جهتش این بود که در آنجا حیف و میل میشد ولی حالا این لایحه تهیه شده وماهم طرحی تهیه کرده‌ایم ودادیم خدمت جناب آقای رئیس که روز دوشنبه جلسه فوق‌العاده تشکیل بشود وما اینکار را کردیم و اگر حضرتعالی تأمل بفرمائید که آن لایحه بیاید وتصویب شود آنوقت خالصجات واملاك واگذاری ازهم جداشودو برای هر کدام همانطور که حضرتعالی فرمودید یك فکری بکنند واصلا این اداره بهم میخورد، اینستکه تاآنکار تمام نشده است این اشکال رادارد که نمیشود موافقت کرد.

رئیس - رأی گرفته میشود بپیشنهاد آقای امیرتیمور آقایانیکه موافقند قیام کنند (جمعی برخاستند) تصویب نشد. پیشنهاد دیگر آقای امیر تیمور قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در رقم ٥٢ مخارج بودجه ساختمان و نگاهداری کشتارگاهها و تعهدات از ۱٥ میلیون ریال به ٥ میلیون ریال تقلیل داده شود

رئیس - آقای امیر تیمور

امیرتیمور - برای پول خوردن آقا نگاه کنید ببودجه های گذشته هرسال این رقم را دربودجه ها آورده اند بعنوان ساختمان کشتارگاه بنده نمیفهمم که این چه کشتارگاهی است که ساخته نمیشود و هر سال باید اینکشور سالی ۱٥ میلیون پول بپردازد این جز اینکه میخواهند پول مملکت را حقیقة ببرند و بخورند و جزاینکه مراقبت در کارشان ندارند چیزی نیست آنوقت من که میگویم نالایق بدشان می آید و میگویند چرا گفتی نالایق ، نالایق بکسی گفته میشود که بکار خودش علاقه نداشته باشد و کاری را که قبول کرده است برخلاف امانت بگذارد و برود آقا معنی ندارد که می برای هرسال شمایك مبلغی بیاورید بعنوان ساختن کشتارگاه ! این چه کشتارگاهی است که تمام نمیشود ؟

دکتربقائی - دردوره فترت کشتارگاه باتمام خواهد رسید جناب آقای امیر تیمور و امیدواریم دسته‌جمعی در آنجاهمدیگر را ببینیم (خنده نمایندگان)

رئیس - آقای مخبر .

مخبر - اصولا دربودجه مملکتی قراربراینست که ما وضع ادارات مملکتی ووظایف آنها راروشن بکنیم ومتأسفانه در مملکت ما هنوز تقسیمات کشور ووظایف شهرداریها معین نشده‌است اینست که ماناچاریم اینجاارقامی برای صحت اهالی پایتخت منظور بکنیم بعلاوه از قراری که آقای خواجه نوری فرمودند درنازی آباد یك ساختمانی شده است ولی این ارقام دلیل بر این است که این یك محلی است که خارج از بودجه عمومی است و ما باید در تقسیمات عمومی کشور و تعیین وظایف شهرداریها این را حذف کنیم .

رئیس - آقای ملك مدنی .

ملك‌مدنی - اصولا ساختمان کشتارگاه لازم هست ولیکن ما باید سعی کنیم که این کشتارگاه هائی که هست بااصول بهداشتی تهیه شده باشد سابق یکی بود که هیچ متناسب با وضع بهداشت نبود و حالا اگر آن نظری که آقای امیرتیمور فرمودند آنرا باید آقای خواجه نوری معاون وزارت دارائی توضیح بدهند ولی بعقیده بنده اگر جائی مخالف بهداشت

باشد وزارت دارائی باید در آنجا کشتارگاهی تهیه کند که مخالف بهداشت نباشد .

رئیس - آقای معاون وزارت دارائی .

معاون وزارت دارائی - فرمودند که این ساختمان کشتارگاه چیزی است که هیچوقت تمام نمیشود و هرسال یك مبلغی هم در بودجه برای این گذاشته میشود . خواستم باستحضار آقایان برسانم که الان یك کشتارگاهی درنازی آباد هست و آقایان ممکن است که تشریف ببرند آنجا و ملاحظه بفرمایند که وضعیت سابق چه بوده و الان چه کارهائی دردست اقدام است و چقدر پول لازم است که این مسلخ بوضع آبرومندی دربیاید . ضمناً راجع باین مسلخ باید عرض کنم که با زندگی تمام افراد مردم تماس دارد و فوق العاده وضعیت مسلخ تا بحال بد بوده است این بود که وزارت مالیه تا هر اندازه ای که میتوانسته فشار آورده است که بتواند یك اعتبار کافی هر سال کنار بگذارد و بتواند بمرور ایام این مسلخ را از این وضعیت خراب گذشته بصورت آبرومندی در آورد و بعلاوه برای شهرستانها هم همینطور اعتباراتی برای مسلخ ها در نظر گرفته میشود وزارت دارائی از این اعتبار میپردازد.

امیر تیمور - اجازه میفرمائید ؟

رئیس — بفرمائید .

امیر تیمور — نماینده محترم آقای دکتر عبده تذکر دادند که ساختمان کشتارگاه تهران اگر انجام بشود در وضعیت یك قسمت از موکلین دکتر مؤثر است بنابراین بنده باحترام ایشان این پیشنهاد را پس میگیرم (خنده نمایندگان - احسنت).

رئیس — پیشنهاد دیگر آقای امیر تیمور قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در رقم ۵۳ مخارج هزینه انتفاعی کشور و تعهدات از ۱۳ میلیون ریال بشش میلیون ریال تقلیل داده شود.

رئیس - آقای امیر تیمور .

امیر تیمور — آقای خواجه نوری بنده هم میدانم که در نازی آباد کشتارگاه ساخته میشود ولی این صحیح نیست که شما پول تمام کشور را بگیرید و بیاورید در تهران کشتارگاه بسازید . میخواهم در نازی آباد کشتارگاه ساخته نشود که پول مملکت را شما بیاورید آنجا صرف بکنید اگر در نازی آباد ساخته میشود چرا در بیجار ساخته نمیشود بهمان دلیل که در نازی آباد لازم است در بیجار هم لازم است اینست که من میگویم رعایت مصلحت و عدالت نمیشود (دکتر بقائی - اخیر آقوار شده همه را یکجا بکشند راحت تر است)اینموضوع را آقای دکتر معظمی ملاحظه بفرمائید مینویسد هزینه انتفاعی کشور ، این رقم هر سال در بودجه آمده است وسالی چندین میلیون تومان بین یکعده ای در شهر تهران لوطی خور میشود پول مملکت و اینکلمه انتفاعی را هم عنوان درست کرده اند که مال مملکت را بخورند شما بمن نشان بدهید که از این مخارج انتفاعی هزار تومان عاید این مملکت شده است اگر نشان بدهید که هزار تومان انتفاع عاید این مملکت شده است من برای هر هزار تومانش صد هزار تومان موافقت میکنم والله تالله پسندیده نیست شایسته نیست که شما مال مملکت را اینطور دور بریزید این پول را خرج مصالح مملکت بکنید خرج آبادی کنید ، خرج فرهنگ کنید ، خرج بهداشت کنید . خرج اجرای منویات پادشاه جوان خودتان بکنید نه اینکه چون در بودجه آورده اید همینطور باید اجرا شود این درست نیست .

رئیس - آقای خواجه نوری .

معاون وزارت دارائی — راجع بهزینه انتفاعی کشور فرمودند که آیا انتفاعی از این مخارج هست یاخیر ؟ خواستم عرض کنم که اگر از بنده سؤال میفرمودند بنده عرض میکردم که در بودجه باید انواع مخارج را تقسیم بندی کرد و برای یك مقدار مخارج مشابه عنوان مخصوص قائل شد زیرا اگر ما بخواهیم برای هریك از این ارقام یك ماده بنویسیم بودجه میشود هزار ماده حالا میخواستم توجه آقایان را جلب بکنم که راجع بهزینه انتفاعی و مخارجی که از محل انتفاعی میشود یکقسمت عمده اش مثلا عایدات مطبعهٔ مجلس شورای ملی است که تعمیر و باندرل چاپ میکند ووزارت مالیه پولش را ازاین محل انتفاعی میپردازد مخارج مربوط بپهره برداری معادن است ، شیلات ورودخانه ها ، چاپ تمبر و باندرل چاپ قبوض مالیاتی ، تهیه وسایل جلوگیری از قاچاق در مرزها و بنادر ، مصارف رسومات و نگاهداری کارخانجات ، بنا براین ملاحظه میفرمائید که این یکی ازلازمترین وواجبترین مخارجی است که میشود و تفاوت خیلی زیادی ازحیث درآمد دولت دارد ودر درآمد دولت خیلی تأثیر دارد .

رئیس - رأی گرفته میشود بپیشنهاد آقای امیر تیمور آقایانیکه موافقند قیام کنند (جمعی برخاستند) تصویب شد . پیشنهاد دیگر آقای امیر تیمور قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در رقم ٦٤ مخارج بودجه اعتبار کمك بکارمندان دولت از ۱٫۳۵۰٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال بپانصد میلیون ریال تقلیل داده شود .

مخبر - این رأ آقای امیر تیمور تمنی میکنم مسترد فرمائید .

رئیس - آقای امیر تیمور .

امیر تیمور - اینجا نوشته شده که ۱۳۵ میلیون تومان اینجا دیگر صحبت ریال نیست صد و سی پنج میلیون تومان اعتبار کمك بکارمندان دولت است بودجه هر وزارتخانه اگر حذف میشود میگویند که تعداد کارمندانرا نمیشود کسر کرد بنده هم حرفی ندارم راجع بکارمندان برای پرسنل هر وزارتخانه تعیین شده افراد مستخدمین هر وزارتخانه در بودجه خود آن وزارتخانه هم حقوقش براو رد شده هم اضافه حقوقش بر او رد شده هم کمك خرجش براورد شده (عدل - اینطور نیست آقا) در تمام وزارتخانه ها حقوقشان براورد شده و علاوه بر وزارتخانه ها صد و سی وپنج میلیون تومان هم اینجا براورد کرده اند بنده فکر میکنم بااین ۱۳۵ میلیون براستی شما ممکن است تمام خرزستان را در فاصله یك سال بتوانید اصلاح بکنید و اقلا سالی پنجاه میلیون بر عایدات اینمملکت و بر تولیدات اینمملکت بیفزائید شما میتوانید با صرف این مبلغ باینطریق که عرض کردم ۱۰ هزار نفر آدم بیکار را بکار وا دارید برای بیست هزار فلاح وزارع و کشاورز اینمملکت کار تهیه کنید پول را باین ترتیب بیربط خرج کردن خدا را خوش نمیآید همانطور که عرض کردم برای کارمندان هر وزارت خانه ای برای هر وزارتخانه ای حقوقش در خود وزارتخانه باضافه اضافه حقوقش در بودجه وزارتخانه منظور شده این راهم شما بعنوان کمك میخواهید تصویب بکنید بنده در اینجا پنجاه میلیون تومان پیشنهاد کرده ام که برای کمك باشد و شما هم موافقت کنید که بهمین پنجاه میلیون تومان قناعت بشود واگر دولت در سال کسر آورد باز بیاورد درمجلس تصویب کند مجلس که دور نمیرود که شما بیائید هم یك مبلغی صدوسی وپنج میلیون تومان پول بدهید و هم نشان بدهید که این مملکت چهار صد میلیون تومان کسر خرج دارد وهمان ترتیبی که جناب آقای دکتر متین دفتری اظهار کردند سند بی اعتباری این مملکت را مسجل بکنید و بدنیا اعلام بدارید این شایسته نیست .

رئیس — آقای وزیر دارائی .

وزیر دارائی — بتوضیحاتی که روز اول طرح بودجه در اینجا دادم و همینطور درجلسه گذشته، گویا آقای نماینده محترم توجه کاملی نفرمودند تصور کردند که این ۱۳۵ میلیون تومانی که ما اینجا گذاشته ایم یك رقم خاصی است که ما میخواهیم به کارمندان دولت کمك کنیم اینطور نیست بنده آنوقت توضیح دادم که این کمك کارمندان یکمبالغی استکه در زمان جنك بعنوان کمك حقوق بمستخدمین داده میشد واولین کابینه ای که بعدازقترت بمجلس بودجه داد کابینه جناب آقای حکیمی بود واین رقم رامخصوصاً با رقم هزینه حقوق علیحده پیشنهاد کرد برای اینکه اگر مجلس شورایملی نظر داشته باشد که کمك کارمندان دولت را که درزمان جنك بآنها داده شده پرداخت نشود یابخواهد نسبت ببعضی اقلامی که در زمان فترت داده شده است پرداخت نشود رقمش بطور کلی مجزی باشد که اگر مجلس رد بکند معلوم باشد حالا هم این ۱۳۵ میلیون تومان عبارت از کمك هزینه ای است که درزمان دکتر میلسپو بعنوان کمك هزینه زمان جنك بمستخدمین دولت داده شد (امیر تیمور جنك که تمام شده) این رقم تاحالا دربودجه بوده و جزء حقوق ثابت شده وصورت ریزش اینجاست مثلا رتبه یك الان حقوق اومطابق رقمی که درمتن قانون بودجه است ٦٤ تومان است در صورتیکه پولیکه الان میگیرند رتبه ای یك درحدود ۱۲۰ تومان است که بقیه اش کمکی است که از این رقم ۱۳۵ میلیون تومان است رتبه ۲ حقوقی که میگیرد درحدود ۱٪ تومان است درصورتیکه اصل حقوقش ۸٤ تومان است ودرحدود سالی ۳۵ میلیون تومان جزو حقوق ثابت مستخدمین است ودارند میگیرند وازاین بابت هم تقاعد میپردازند یعنی درقانون تقاعدی که دردوماه قبل ازاین مجلس گذشت قید شد که تقاعدی که میدهند از این هم باید بدهند حالا اگر واقعاً نظر مجلس براین است که این را تماماً کسر بکند با وصف اینکه حقوق مستخدمین یك عده نصف بشود یکعده ثلثش کم بشود و یکعده ربعش کم بشود و نسبت بحقوق مستخدمین این تصمیم راخود مجلس خواهد گرفت ماهم حرفی نداریم ولی این را در کمیسیون بودجه تصویب کرده اید که از حقوق مستخدمین چیزی کسر نشود و گذشته از این مادامیکه

هزینه زندگی تقلیل داده نشده است ممکن نیست که حقوق مستخدمین کم بشود (صحیح است) واین را تصور نفرمائید که این ۱۳۵ میلیون یك رقمی است که ما در بودجه گذاشته ایم و میخواهیم امسال بکارمندان بدهیم واگر امسال کم و زیاد بشود تأثیری ندارد خیر، این رقم ثابت حقوق مستخدمین دولت است که درزمان جنك بکارمندان دولت داده میشد و همینطور هم باقیمانده است وداده شده والان ٦ سال است که دارند میگیرند وحالا اگر تشخیص داده شود که اینرا نگیرند این بسته بنظر مجلس است ولی بنظر دولت این صلاح نیست ولی اگر مجلس تصویب کند که حقوق مستخدمین کم بشود دولت اطاعت میکند .

رئیس - آقای ملك مدنی .

ملك مدنی - بطوریکه قبلا هم عرض کردم مادرحسن نیت آقای امیر تیمور نماینده محترم تردیدی نداریم ولی چون این موضوع ۱۳۵ میلیون اضافات زمان جنك درمیان آمد بنده لازم دیدم که یك توضیحی بعرض آقایان نمایندگان برسانم ما نباید فراموش کنیم که مستخدمین دولت یك مردمی هستند از اهل این کشور . زندگی آنها هم بزندگی ما وابستگی دارد که باید تأمین باشد ودررفاه باشند اگر چنانچه قبل از جنك گندم یك خروار ۱۰ تومان بوده است امسال دولت دارد صد تومان میخرد وملاکین هم باز ۱۰۰ تومان نمیدهند و میگویند که کم است تعهد باید ازایشان بگیرند برای تأمین نان آن ۱۰ تومان صد تومان شده حقوق مستخدم دولت هم باید ده برابر زیاد شود . بنده چون خودم ملاك هستم نخودم اجازه میدهم که اینجا این قضاوت را بکنم مگرما خودمان نبودیم که پارسال حقوق خودمان را پانصد تومان زیاد کردیم همین وزرائی که اینجا نشسته اند حقوق خودشان را زیاد کردند والله توی این مستخدمین دولت که الان آمده اند توی این مجلس متحصنند وده نفر ماهم تاکنون بجناب آقای گلشائیان وزیر دارائی عرض کرده ایم ، آقا اینها مردم بدبخت و بیچاره ای هستند و توی این بهارستان قرآن درآورد و قسم خورد و گفت باین قرآن ما هفته ای یکروز برای زن و بچه مان میوه نمیتوانیم بخریم آقای گلشائیان اینها باین روز افتاده اند، راست میگوئید اول حقوق وکلا را کم کنیم بنده مگر آنجا عرض نکردم که زیاد نکنیم نمیدانم اینجا آقای حاذقی تشریف دارند که تأیید کردند گفتند وکلای متمول مجلس حقوق نگیرند الان هم چنانکه عرض کردم آنچه متمول در مجلس است نباید حقوق بگیرد .

رئیس - تا آخر دوره را هم گرفته اند .

ملك مدنی - بله همانطور که میفرمایند همه گرفته اند بنابراین یك بام و دو هوا که نمی شود ! شاخص بانك ملی را بردارید بخوانید گزارشی که بریروز داده هیئت دولت هم حضور دارد ازاسفند ۲٦ تا اسفند ۲۷ یازده در صد هزینه زندگی در کشور ما بالا رفته است ، عوض اینکه پائین بیاید (صحیح است) آنوقت شما میگوئید حقوق مستخدمین را کم کنید ؟ اضافاتشان را ندهید ؟ ترفیعاتشان را ندهید مگر اینها بشر نیستند ! مگر آدم نیستند ! اگر دولت احتیاج ندارد اینها را بازنشسته کند بروند پی کار خودشان ! مادامی که دولت آنها را میخواهد اضافات وترفیعاتشان را باید بدهد . اگر کسری باید بشود از حقوقات باید از بالا شروع شود اول از وکیل بعد از وزیر ، بعد از معاون وبعد ازمدیر کل اینها یك مشت مردم بیچاره ئی هستند . این آقای امیر تیمور کمردمسلمانی است نمازمیخواند ،من بجدمطهرم بآقای امیر تیمور علاقه و اعتقاد دارم خودتان هم میدانید جنابعالی اگر بودجه مملکت اعتراضی دارید حقوق این بیچاره های بینوائی که امیدشان بجنابعالی و امثال شما هست حقوقشان را بیائیم و کسر کنیم ؟ اینها که نباید در ردیف اتومبیل وزراء و وکلا واقع شوند وتوی مملکت اسمشان که بیاید مثل اینست که اینها بار زایدند ، بار زاید آنها نیستند ماها هستیم بعقیده بنده .

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای امیر تیمور (جمعی برخاستند) مورد توجه نشد . پیشنهاد دیگر آقای امیر تیمور قرائت میشود . (بشرح زیر قرائت شد) پیشنهاد میکنم از رقم ٦٤ مخارج از بودجه ۱۳۵۰ میلیون ریال اعتبار کمك کارمندان دولت ۲۵۰ میلیون ریال کسر ومبلغ مزبور از بابت دین دولت ببانك ملی ایران ، بابت تأدیه شود .

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود این که راجع به حقوق کارمندان بود رد شد .

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در رقم ٦٦ زیان عمل کرد غله و نان از ۳۰۰ میلیون ریال مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال کسر شود . امیر تیمور .

رئیس — آقای امیر تیمور بفرمائید .

امیر تیمور - بنده بسیار خوشوقت هستم که فرصتی برای همکار محترم من جناب آقای ملك مدنی پیداشد که نسبت بمستخدمین اظهار دلسوزی فرمودند بنده هم هیچوقت در عرائضی که عرض کردم کلمه ای از مستخدمین نگفتم . اثبات شیئی نفی ما عدا نمیکند که جنابعالی پامیشوید باآن آب و تاب اینطور می فرمائید بنده عرض کردم که بنام مستخدم این مملکت را نباید غارت کرد . حقوق همه مستخدمین در هر اداره یا وزارتخانه ئی که هستند باید از آنجا داده شود و در هر وزارتخانه ئی منظور شده است وبطور فوق العاده بعلاوه هزینه وحقوقها که در آن وزارتخانه ها منظور شده بنده پیشنهاد کردم که پنجاه میلیون هم اضافه داشته باشند که بهشان بدهند و بنده هم در توضیحم عرض کردم که اگر کسر آوردند این پنجاه میلیون تومان را ، اگر کسر آوردند ، یك بار دیگر بیایند تقاضی از مجلس شورایملی بکنند. ولی معهذا خوشوقت هستم برای حضر تعالی که توجه ومحبت خودتان را نسبت به مستخدمین اظهار فرمودید و بنده هم ازطرف مستخدمین تشکر میکنم این پیشنهاد بنده مربوط بزیان عمل کرد غله و نان ۳۰ میلیون تومان ، اینهم یك رقمی است که تقریباً همه ساله بیك اختلافی در بودجه ها آمده و سالی چندین میلیون تومان برای زیان عمل کرد غله ونان باید دولت بپردازد بنده یقین دارم که اگر همین آلان بنده یك عرضی میکنم، خواهند آمد و خواهند گفت که امسال هم وضع خیلی خوب نیست ودولت مسئولیت دارد باید امر غله ونان مردم را تأمین کند ، باهمه اینها موافق هستم ولی این موضوع زیانش بعد از ختم دوره عملی است هنوز معلوم نیست که چه مبلغی زیان دولت خواهد بود؟ آیا ۳۰ میلیون میشود؟ آیا ۲۰ میلیون تومان میشود؟ یا ۱۰ میلیون تومان میشود؟ زیادتر میشود؟ کمتر میشود؟ هنوز معلوم نیست . بنا براین بنده پیشنهاد کردم که ۱۰ میلیون تومان این تقلیل پیدا کند، البته اگر در طی دوره آمدند رقم زیانشان بیش از این بود البته پیشنهاد میکنند و مجلس شورایملی تصویب میکند. هنوز مبلغی خرج نشده و نمیدانیم چه مبلغ خرج خواهد شد و چقدر زیان دولت خواهد بود ؟ یك زیانی که معلوم نیست پیش بینی کردنش در بودجه مملکت باعتقاد بنده درست نیست .

مخبر — عرض کنم این مبلغی که دراینجا ذکر شده در یك دوازدهم تصویب شده. زمان فترت این را خرج کرده اند قبلا، مجوز قانونی داشته اند ومجلس هم تصویب کرده و گمان میکنم که رأی ندارد پس بگیرید .

امیر تیمور — بنده آقا پس گرفتم این را چون آقای مخبر به بنده میفرمایند که پس بگیرم .

رئیس — پیشنهاد دیگری قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم از رقم ۷۳ مبلغ ۲۱۰۱۱۲۰۰۰ ریال مبلغ ۲۰ میلیون کسر شود. امیر تیمور .

رئیس - آقای امیر تیمور

امیر تیمور - آقای مخبر ملاحظه بفرمائید شما هرچه خواسته اید بنام مستخدم و کمك هزینه و فوق العاده هرچه دلتان خواسته است در بودجه آوردید و گذراندید الان هم علاوه برهمه آن بودجه های دیگر یك رقم ۱۳۵ میلیون تومانی گذشت علاوه برآن شما اینجا ۲۱٫۱۱۲٫۰۰۰ ریال اعتبار دیگر میخواهید برای چیست آقای مخبر هم توجه بفرمایند تمنی میکنم از این رقم صرفنظر بکنند تا تقلیل پیدا کند تا در دوره عمل اگر کسر آوردید باز پیشنهاد کنید

رئیس - آقای مخبر

مخبر — عرض کنم روز گذشته آقای فرامرزی یك پیشنهادی دادند که ترفیعات خدمتگزاران جزء پرداخت شود و بنده از این محل قبول کردم اگر توجه بشود این اضافات ۲۵ و ۲٦ کارمندان ون پایه و خدمتگزاران جزء است که چون اینها حقوقشان بسیار کم است خودجنابعالی هم گمان میکنم موافقت بفرمائید

امیر تیمور - بنده پس میگیرم

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم از رقم ۷۵ بودجه اعتبار هزینه های پیش بینی نشده از یکصد میلیون ریال پنجاه میلیون ریال کسر شود . امیر تیمور

رئیس - آقای امیر تیمور

امیر تیمور — بنده اگر میفهمیدم که این اعتبار برای چی منظور شده اینجا ساکت بودم و حرفی نداشتم زیرا که شما خرجی که داشته اید بهر طریقی که دلتان خواسته یك مبلغ بی اندازه زیادی باین ترتیب برآورد کردید و مجلس هم موافقت کرده و معهذا اینجا آوردید نوشتید اعتبار هزینه های پیش بینی نشده ۱۰ میلیون تومان (حاذقی - ده میلیون ریال) خوب حالا ده میلیون ریال یا ۱۰ میلیون تومان این یك خرج زایدی است تمنی میکنم همانطوریکه جناب آقای مخبر اگر فرمایشاتشان منطقی بوده بنده قبول کرده ام این موضوع را هم قبول کنند در ضمن عمل اگر آقای وزیر دارائی مواجه شدند بایك احتیاجی

یا یك چیزی که ضروری بود اعتبارش در بودجه نبود بنده قول قطعی میدهم که مجلس همیشه در اختیار ایشان خواهد بود .

رئیس - آقای وزیر دارائی .

وزیر دارائی - اگر بمتن بودجه‌های سنوات گذشته مراجعه فرمائید می بینید که این رقم راهمیشه بهمین ترتیب پیش بینی کرده ایم این یك فلسفه‌ای داشته است در ضمن سال یك مخارجی پیش میآید که پیش بینی نشده است مثلادر یکجا زلزله میآید در یکجا سیل میآید عرض کنم یك مسافرت نایب - السلطنه امیرعبدالاله پیش میآید مسافرت پادشاه ماوراء اردن بایران یك همچو مخارجی است که اصلا ما نمیتوانیم پیش بینی کنیم که این مخارج در آن سال میشود یا نمیشود اولا این را بنده باید عرض کنم باز آقایان توجه بفرمایند اعتباری که در اینجا منظور هست مادامی که برای موارد معینی خرج نشود همینطور باقی خواهد ماند. پارسال و پیرارسال تمام رانشان میدهم که اعتباراتی پیش بینی شده ولی خرج پیش نیامده و خرج نکرده ایم . آخر سال برگشت شده بخزانه این اعتباری راکه پیش بینی کرده ایم برای یك مواردی است . مثلاهمین مسافرت نایب‌السلطنه عراق بایران و تا آخر سال هم معلوم نیست چه پیش میآید ، الان برای دشت مغان برای خراسان، برای سیستان برای بندر عباس خدای نکرده یك تصادفات بدتری پیش بیایدبدولت باید یك خرجهائی بکند این خرجهارا ماهیچوقت نمیتوانیم پیش بینی بکنیم اینها برای یك مواردمعینی است ولی مع الوصف من زیاد اصرار ندارم که این مبلغ ده میلیون ریال باشد میخواهید این مبلغ را هم کمش کنید ولی بنده گمان میکنم که در یك بودجه‌ای که ۱۱ میلیارد است اصلا ۱۰ میلیون ریال تأثیری ندارد . اگر مقصودتان اینست که این بودجه‌را ما با این وضع بتوانیم بالانسه کنیم تصدیق میفرمائید که با این کسر بالانسه نمیشود . ولی اگر نسبت بارقام مجلس نظری داشته باشد کمتر بکند بنده عرضی ندارم ولی این اعتبار بایدباشد .

امیر تیمور — باعتبار اینکه امیر عبدالاله باز باین کشور تشریف بیاورند و برای مخارج آن وزارت دارائی یك پولی داشته باشد بنده پس میگیرم .

رئیس — پیشنهاد دیگری قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

از رقم ۷۷ مخارج بودجه اعتبار انتقالی از از حساب ۱۳۲۷ بحساب سال ۱۳۲۸ از ۸۰ میلیون ریال شصت میلیون ریال کسر شود . امیرتیمور

امیر تیمور - این رقم آقا یکی از بی‌منطق ترین مخارجی است که شما در بودجه پیش بینی کرده اید . زیرا که مینویسد اعتبار انتقالی ازحساب سال ۱۳۲۷ بحساب سال ۱۳۲۸ - ۸۰ میلیون ریال این ۸۰ میلیون ریال چه خرجی دارد اعتبار انتقالی از سال ۱۳۲۷ به ۱۳۲۸ والله من نمیدانم (دهقان- خوب حالا توضیح میدهند) بله ، چشم وتمنی میکنم که موافقت بفرمائید این رقم بی منطق بطوری که پیشنهاد شده است تقلیل پیدا بکند حتماً قسم نخورده‌اید که تمام این اقلامی که در این بودجه نوشته شده بگذرد .

رئیس- آقای معاون وزارت دارائی .

معاون وزارت دارائی - بنده در دفعه گذشته که اینجا توضیح دادم عرض کردم که هرعنوانی که در بودجه گذاشته شده ، این یك موارد خاصی دارد اعتبار انتقالی اینرا اگر ملاحظه بفرمائید در رقم عایدات هم همین رقم ذکر شده یعنی اعتبار انتقالی جمعاً وخرجاً در بودجه منظور میشود و این هیچ چیز تازه‌ئی نیست وخرج تازه‌ئی نیست وتعهد تازه‌ای هم درسال مالی برای دولت ایجاد نمیکند (امیرتیمور- توی جیب کی میرود ؟) حالا عرض میکنم مطابق قانون محاسبات عمومی سال مالی از اول فروردین شروع میشود و آخر اسفند خاتمه پیدا میکند . در ظرف این ۱۲ ماه دولت میتواند یعنی دستگاه دولت میتواند درحدود اعتبارات بودجه مصوبه خرجی بکند یاتعهدی را برای دولت ایجاد بکند تاسی ویکم خرداد سال بعدهم تعهدی که درسال گذشته انجام شده‌است قابل پرداخت‌است . ملاحظه بفرمائید یعنی در سال بعد بابت سال گذشته تعهد جدیدی نمیشود ایجاد کرد ولی تعهداتی که ایجاد شده قابل پرداخت است . آنوقت ملاحظه میفرمائید بعللی ممکن است این مخارجی که در حدود قانون و برحسب اجازه قانون صورت گرفته تا ۳۱ خرداد جریان اداری وقانونی خودش را طی نکرده باشد وبعد از ۳۱ خرداد چون سنه مالی تمام میشود قابل پرداخت نباشداینست که بموجب قانون محاسبات عمومی اجازه داده شده مخارجی که شده تعهدی که بموقع انجام گرفته اعتبار مصوب برای آنکار وجود داشته در ۹ ماهه‌سال بعدهم بتوانند آن مخارج انجام‌نشده را انجام بدهند عرض کردم پیش بینی این چیزجدیدی نیست تعهد جدیدی هم نیست مثلا مثالی میزنم که که برای جنابعالی روشن شود . در بندر عباس یا دیگر نقاط دور دست یك اداره یك مخارجی کرده یا برای راهسازی یا برای ساختمان مریضخانه‌وغیره ایجاد اعتبار شده یعنی‌درسال ۲۷ تعهد شده اعتبار مصوب هم داشته مقررات و قوانین هم اجازه انجام این مخارج را میداده ولی بواسطه بعضی موانع یا راه خوب نبوده یا اینکه آن متصدیان امر دستشان نرسیده کسالت داشته مریض بوده نتوانسته شاید در نقاط دور دست ملاحظه بفرمائید در آن آنجاها در بلوچستان اغلب اسناد مالیه رابایستی با وسائطی نظیر شتر و یا جمازه‌ها حمل کنند و این نمیرسد بموقع وقتی بموقع نرسید ذیحساب مطابق قانون اجازه ندارد که آن اسنادرا بحساب بگذارد این را قانون پیش بینی کرده که وقتی یك مرجی تمام مدارج قانونی راطی کرد و درحدود اعتبار بود وهیچ نوع خرج اضافی نبود میشود در بعد از سال مالی ازمحل اعتبار مالی پرداخت واینهمه‌همانطور که عرض کردم زیاد و کم کردنش در بودجه تأثیر ندارد

امیر تیمور - باتوضیحات آقای خواجه‌نوری که بسیار روشن وقانع کننده بود پس گرفتم

رئیس پیشنهاددیگر آقای امیرتیمور قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم از رقم ۶۷ هزینه انتخابات دوره شانزدهم دویست هزار ریال کسر شود .

رئیس - آقای امیرتیمور

امیر تیمور — بنده این پیشنهاد را از این جهت تقدیم کردم که از هزینهٔ انتخابات ۲۰۰ هزار ریال کسر شود برای اینکه یك تذکری میخواستم باین مناسبت در مجلس شورای ملی بعرض برسانم. طبق اصل ۷ قانون اساسی اصول مشروطیت کلا و جزئا تعطیل بردارنیست وطبق قانون پنج ماه مانده بآخر دوره تقنینیه باید فرمان انتخابات از طرف اعلیحضرت همایونی صادر شود و سه ماه مانده بآخر دوره باید انتخابات در تمام کشور شروع شود آلان ۱۶ روز یا ۱۸ روز بیشتر از عمر مجلس پانزدهم باقی نمانده درحالیکه هنوز انتخابات در کشورشروع نشده و این عمل باعتقاد بنده گذشته ازاینکه خلاف قانون است جرم هم تلقی میشود و هر چقدر طول بکشد این یك جرم مستمری است که همینطور ادامه خواهد داشت بنده نمیدانم چرا تفوه میشود که از مجلس حقیقة نگران هستند یا اینکه مایل هستند انتخابات بتأخیر بیفتد. در صورتیکه باعتقاد بنده‌مقتدر ترین حکومتها در دنیا حکومتهای دمکراتیك بوده عملا هم دیدیم که اقتداری که فرض بفرمائید رئیس جمهور امریکا دارد خیلی بیشتر از آن اقتداری است که هیتلر در زمان‌اقتدار خودش درآلمان‌داشت چون حکومت دمکراسی و حکومت متکی بقانون اقتدارش بمراتب‌زیادتراست. کسانی که از حکومتهای دمکراسی و از قانون و از مجلس میترسند و فرار میکنند، اشتباه میکنند . شاهنشاه فقید درتمام‌دوران زندگانی خودش مجلس شورایملی را اصلا جزء لایتجزای زندگی خودش تشخیص داده بود وبدون وجود مجلس یکساعت نمیتوانست زندگی بکند وتمام منویات خودش رابصورت قانونی درآورده‌است پادشاه بآن اقتدار جمیع عملیاتی که در این مملکت کرده است ، بدون قانون هیچ عملی را انجام نداده هر منظوری را که داشت اول بقالب قانون ریخت و احترام گذاشت به‌دمکراسی وبمشروطیت و بعد بموقع اجرا درآوردو بسیار جای تأسف است برای بنده که سه ماه مانده بآخر دوره هنوز انتخابات را شروع نکرده اند (حاذقی-سه ماه خیر، ۱۸ روز) و از این جهت بنده بانهایت ادب و احترام بجناب‌آقای ساعد اعتراض میکنم و پیشنهاد خودم را پس میگیرم.

رئیس — پیشنهاد دیگری قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم از دو میلیون و ششصد هزار تومان از رقم..

وزیر مشاور (آقای فهیمی) -اجازه‌میفرمائید در جواب آقای امیرتیمور توضیحاتی عرض کنم ؟

رئیس — پس گرفتند بفرمائید .

وزیر مشاور — در جواب آقای امیرتیمور خواستم عرض کنم که دولت علاقه‌مند است باینکه‌هرچه زودتر انتخابات شروع بشود نهایت یك لایحه ئی برای انتخابات بمجلس آورد که در دو ماده اش اختلاف است ولی در اغلب مواد آن آقایان موافقند ازحیث تشکیل انجمن نظار ازحیث اینکه اعضای انجمن نظار طوریکه با قانون مخالف نباشد تشکیل شودوبعضی شرائط دیگر معرفی شدن کاندیدا ها منتظر بود دولت که این لایحه بگذرد و شروع کند بانتخابات چنانکه پریروز هم بنده‌اینجا با اغلب آقایان‌مذاکره میکردم استدعا کردم که هر طور هست تکلیف این لایحه رامعین بکنند اگر در ماده ۶ اختلاف نظری هست آن‌را معلوم کنند ، سائر قسمتهایش از مداخلات بیسر و ته جلوگیری میکند وکاندیدا ها را تعیین میکند مثلا درهر نقطه ئی یکنفر ، دو نفر کاندیدا

معین میشوند وبشود انتخابات را در مدت‌قلیلی انجام داد و حالا خواهش میکنم همانطوری که آقایان تصمیم گرفته اند روز دو شنبه تکلیف این لایحه معلوم شود که فوراً اعلان شروع بانتخابات منتشر شود . دولت هیچ نظری ندارد برای اینکه‌ضررایام فترت را ما هنوز داریم متحمل میشویم.

دهقان - پیشنهاد بنده رانخوانده اید .

رئیس — پیشنهاد دیگری قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم از دو میلیون و پانصد هزار ریال رقم ۶۳ مربوط به تعهدات مربوط بسایر هزینه های بودجه کشور ۲ میلیون کسرشود. امیر تیمور .

رئیس -آقای امیرتیمور

امیر تیمور — بنده دراین‌پیشنهاد توضیحات مفصلی ندارم و این رقم خرجی است که ابداً منطقی ندارد آقای مخبر امیدوارم موافقت کنند که حذف شود ، بنده‌دویست‌هزار تومان کسر کردم‌واصلش ۲۵۰ هزار تومان است .

مخبر - اصل‌رقم ۶۳ را بنده موافقت میکنم کسر بشود ، تمامش حذف بشود .

۳- تقدیم دوفقره لایحه‌بوسیله آقای وزیر دارائی راجع به‌متمم بودجه ۱۳۲۸ واصلاح قانون بازنشستگی

رئیس - آقای‌وزیر دارائی.

وزیر دارائی — بنده خواستم ازاین‌فرصت استفاده کنم و لایحه متمم بودجه را تقدیم مجلس بکنم یکی هم نظر آقایان هست که وقتی صحبت تقاعد کار مندان بود، موضوعی مورد مذاکره‌بود که ممکن‌است اشخاص باداشتن ۳۰ سال‌سابقه‌خدمت قبل از رسیدن به ۶۰ سال‌عمرفوت بکنند و محروم بشوند ازحقشان وعقیده دارم که نسبت باین کارمندان و سایر کارمندانیکه بعضی حقی از ایشان فوت شده بود اینهاراهم رسیدگی وجبرانش کنیم مثل‌تلفونچیها وشوفرها که آنهاهم مقررات استخدامی ندارندراجع بآنهاهم مقرراتی تنظیم‌شده وباقید یك فوریت‌تقدیم وتقاضای‌تصویب آنرا دارد (احسنت - بسیارخوبست)

۴-بقیه مذاکراه دربودجه کل کشور

رئیس - رأی گرفته میشود بپیشنهاد آقای امیرتیمور ، آقای مخبر قبول کردند و آقای وزیر دارائی هم قبول کردند ، دراصل این مبلغ آقایانی که موافقند قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب‌شد پیشنهاد دیگری ازآقای امیرتیمور قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم از رقم ۵۵ بودجه از حقوق نمایندگی دولت در نفت جنوب ۱۰ هزار ریال کسر شود .

رئیس - آقای امیر تیمور

امیر تیمور - بنده خیلی خوشوقت هستم که این‌پیشنهاد درموقعی مطرح شد که آقای وزیرمحترم دارائی هم در مجلس شورای ملی تشریف دارند و ایشان نماینده دولت هستند که مذاکرات با شرکت نفت‌ایران وانگلیس را تمام کنند . بنده‌همانطوریکه یکدفعه دیگر هم‌تذکر دادم معتقد نبودم که‌مذاکرات بطورمخفی‌جریان‌پیدا کندوبلکه‌اعتقادمن‌این بود که‌همیشه بایداین‌مذاکرات‌باطلاع‌واستحضار ملت‌ایران برسدتااز پشتیبانی افکارعمومی‌هم‌دولت‌برخوردارشودخاصه که این موضوع یك‌موضوع نظامی ویك موضوع‌سیاسی نبود که جنبه محرمانه داشته باشد وبکلی‌یك‌موضوع اقتصادی بود وبایستی ملت ایران مستحضر بشود و افکار ملت ایران اینطور در نگرانی باقی نماند و علاوه براین من ناچارم بعرض آقای وزیر دارائی برسانم که این‌مسئله نفت برای ایران موضوع‌حیاتی است . ازنفت ما انگلستان سیادت خودش را چندین سال است که تأمین کرده والان هم سیادت انگلستان بواسطه نفت ایران تأمین میشود و علاوه براینکه سیادت انگلستان ازنفت ایران تأمین میشود از نظر مالی هم اگرحساب دقیق بشود شاید درسال‌درحدود صد میلیون لیره دولت انگلستان استفاده میبردوبرای آنکه‌اگر نفتی که‌بمصارف بحری وبمصارف‌بری‌انگلستان میرسدبقیمت واقعی بخواهددولت انگلستان خریداری کند متجاوز از صد میلیون لیره باید بهای آنرا بپردازد . درسایه نفت ایرانست که این‌رقم مفت‌برای آن کشور تمام میشود ، پس بنابراین یکصد میلیون فایده ئی که مال یك ملت فقیری را میبرد چنین ملتی ناچار است که خودش باینصورت و اینطور بصورت ناتوانی وفقر و بیچارگی باقی بماند . ما بهیچ وجه من‌الوجوه تاهنگامی که حقوق کامل این مملکت از نفت استیفا نشود با هیچگونه قرار دادی موافقت نخواهیم کرد وهرگونه قرار دادی که حقوق کامل ملت‌را خدای نکرده تأمین نکند ، کان‌لم‌یکن‌خواهد بود ومورد عدم قبول ملت ایران ومورد تنفر ملت ایران خواهد بود (نمایندگان- صحیح است) این را تمنی میکنم که آقای وزیر دارائی (وزیردارائی- بدون تصویب مجلس کاری نمیشود) میدانم که بدون تصویب‌مجلس‌هیچ کاری‌نخواهدشدولی مجلس‌شورای ملی در آخرین روزهای عمر خودش هست و دیگر مجلس شاید مجال بحث زیادی در این موضوع و مسائل دیگر نداشته باشد ومن میترسم خدای‌نکرده شما یکمرتبه مجلس را در مقابل یك امر واقع شده قراربدهید برای اینکه بایك‌چنین امری‌مواجه‌نشویم صریحاً عرض میکنم که اگر حقوق کامل ملت ایران استیفا شود مجلس شورایملی و ملت ایران راضی خواهدبود والا برای خودتان خدای نکرده‌یك‌لعنتی وننك ابدی وسرزنش سرمدی باقی خواهید گذاشت پیشنهادم راهم پس گرفتم .

رئیس- پیشنهاد دیگری از آقای امیر تیمور نیست جز یك تجزیه ای که در موقع خودش طرح میشود . پیشنهادآقای دهقان قرائت شود

(بشرح‌زیرقرائت شد)

پیشنهاد زیر را تقدیم میدارد : رقم ۶۹ هزینه ازیك میلیون ریال به یکریال تقلیل یابد .

رئیس- بکلی‌نمیشود ، باین نمیشودرأی گرفت

دهقان- خوب ۱۰۰۰ ریال‌باشد ۲۰۰۰ ریال باشد ۰۰۰ این اثراخلاقی دارد که کسرصندوق‌قبول کنیم غلط است .

جناب آقای فهیمی آوردن لایحه انتخابات درمجلس ونگذشتنش موجب این نمیشود که دولت‌بموقع قانونی خودش انتخابات را شروع نکند این رافع‌مسئولیت دولت نیست ، بنده این را صریحاً اینجا عرض میکنم (صحیح‌است) اعلیحضرت همایون شاهنشاهی که همیشه بقوانین احترام میگذارند بموقع خودش هم فرمان انتخابات را صادر کردند ولی دولت اهمال کرده و هرچه هم که بوظیفه خودش عمل نکند مسئولیت‌برای اوایجاد میشود ونگذشتن لایحه هم درمجلس موجب رفع مسئولیت نمیشود اما اینکه بنده پیشنهادکردم جناب آقای وزیردارائی توجه بفرمایید بنده پیشنهاد کردم که «اعتبارنقصان وتفریط درصندوقهای ادارات طبق داد نامه های دیوان محاسبات » که یك میلیون اعتبارداده‌شده ازاین‌بودجه برداشته شود برای‌اینکه ما با تصویب این رقم اجازه میدهیم که درصندوقهای دولتی کسر و نقصان ایجاد شود و این درست نیست هر کس که کسر ونقصان درصندوق پیدا کند موظف است ، چون این صندوقدار ها باید کفیل بدهند (باتمانقلیچ - اینها کسرصندوقدار است) وبعد بیایند ذیحساب شوند وصندوقدارشوند وبنابراین هر کسی که صندوقدار است تضمین دارد وهر صندوقداریکه کسر بیاورد باید از تضمینش بگیرند اینکه ما بیائیم دررقم بودجه عمومی یکرقمی ولوصد هزار ریال یك رقمی‌ما بیاوریم که اگر کسی کسر آورد ما قبول کنیم وجزوهزینه عمومی میدهیم‌ازلحاظ اخلاقی‌هم‌این‌عمل خوبی نیست وسابقه میشود والبته اگریك وقتی یك صندوقداری کسر آورد ونتوانست دولت وصول‌کند باید دربودجه های بعدی بیاورند نه اینکه پیش‌بینی اینکار را قبلا بکنند واعتباری برای اینکار تحصیل کنند که اگرصندوقداری کسر آورد کسرش را دولت بدهد این یك عمل بسیارغلطی است .

رئیس -آقای خواجه‌نوری .

معاون‌وزارت دارائی - راجع بموضوع پیشنهاد آقای دهقان باید بعرض آقایان برسانم که اولا کسر ونقصان درصندوق دارائی یك چیزی است غیر قابل جلوگیری برای خاطر همین هم مطابق آئین‌نامه یك فوق‌العاده کسر صندوق بصندوقداران داده میشود این‌نه فقط در دستگاههای دولتی است بلکه در تمام دستگاههای بازرگانی و شرکتها و بانکها این پرداخت میشود و خیلی بندرت و کم اتفاق‌میافتد که یك‌تحویلداری بتواند سربسر دربرود ولی‌راجع باین‌موضوع بخصوص‌عرض کنم که‌این‌موضوع مربوط بوقایع‌شهریور است که درآذربایجان بر اثر همین پیش‌آمد های غیر منتظره‌ای که پیش آمد یك نقصانها وکسرهائی درصندوقهای آنجا بعمل آمدو چون بهیچوجه‌در نتیجه اوضاع غیر منتظره‌ای که در آنجا پیش‌آمده‌بود تشخیص‌اینکه بعهده‌چه کسی‌است وکی بایدجبران کندمیسر نبود واغلب هم‌اشخاص‌مؤثر نبودند وعوامل‌خارجی باعث ازبین رفتن‌وجوه دولتی شده بود ولی ازطرفی‌بایستی حتماً بموجب‌یك مجوز قانونی اینها بحساب برده شود این بود که ما اینجا آوردیم ولی‌این‌پول بهرحال از بین رفته فقط برای اینکه مجوزی داشته‌باشیم که در دفاتر بجمع وخرج بگذاریم (دهقان - تصریح بکنید راجع بگذشته‌است بنده‌پس میگیرم) بلی نسبت بگذشته است .

رئیس — پیشنهادی از آقای مسعود ثابتی است که تشریف ندارند و پیشنهاد دیگری هم از آقای شریعت زاده است که نیستند پنج پیشنهاد از طرف آقای معتمد دماوندی رسیده که همه مشابهند یکیش قرائت میشود وبعقیده بنده نمیشود رأی گرفت

(بشرح زیرقرائت شد)

تبصره‌زیررا بماده‌واحده بودجه پیشنهادمینمایم:

تبصره — دولت مکلف است ازمحل اعتبار ردیف شماره ۷۸ اعتبارساختمان مبلغی که بسته بنظروزارت دارائی خواهد بود صرف احداث دو باب درمانگاه

بهداری در دهستانهای آبکنار و کپورچال بندرپهلوی نماید .

رئیس - این پیشنهاد خرج است و همینطور نظایر دارد و سایرین هم نمیتوانند بکنند (معتمد دماوندی — اینکه پیشنهاد خرج نیست) توضیح میخواهید بدهید بدهید ولی نمیشود رأی گرفت . سایرینش راهم قرائت بکنید چون بایدقرائت بشود ولی رأی نمیشود گرفت .

(بشرح زیرقرائت شد)

تبصره — وزارت دارائی مکلف است ازمحل ردیف ۵۲ بودجه مربوط بساختمان و نگاهداری کشتار گاهها مبلغی که بسته بنظر وزارت دارائی است صرف احداث یکباب کشتارگاه دربندرپهلوی بنماید .

تبصره - وزارت دارائی مکلف است از محل اعتبار ردیف ۷۵ اعتبار هزینه های پیش‌بینی نشده مبلغی که بسته بنظر وزارت دارائی وراه است صرف احداث جاده بین دهستان آبکنار و کپورچال که متصل بجاده اسفالت عمومی است نماید .

تبصره — وزارت دارائی مکلف است ازمحل اعتبار ردیف ۷۵ مربوط بهزینه های پیش‌بینی نشده مبلغی که بسته بنظر وزارت دارائی وراه خواهدبود صرف تنقیه مرداب و کانال بندر پهلوی نماید .

تبصره ۵ — وزارت دارائی مکلف است از محل اعتبار ردیف ۷۸ بودجه مربوط باعتبارساختمان مبلغی که بسته بنظر وزارت دارائی خواهدبود صرف احداث دوباب دبستان در دهستانهای آبکنار و کپور چال بندرپهلوی نماید .

رئیس - توضیحی ندارد فقط قرائت میشود مطابق نظامنامه و آئیننامه (معتمد دماوندی — خرج نیست) پس چیست ؟ دیگر پیشنهادی در این ماده اول نیست آقای امیر تیمور یك پیشنهاد تجزیه ای کرده اند ولی گویا منظورشان درماده دوم باشد - (حائریزاده — پیشنهادی بنده داده ام ۰۰) اعلام رأی کرده‌ام آقایانیکه موافق باماده اول واصلاحات آن هستند قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد حال یکربع تنفس داده میشود بعد ماده دوم .

(مجلس ساعت یازده‌وربع بعنوان تنفس تعطیل
وپس از نیمساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس - ماده دوم مطرح است آقای دکتر عبده بفرمائید .

دکتر عبده - بنده اجازه گرفته بودم که در قسمت کلیات بودجه مطالبی را بعرض نمایندگان محترم برسانم متأسفانه نوبت بنده نرسیدولی خوشبختانه آنمطالبی که خیال داشتم بعرضتان برسانم از طرف سایر نمایندگان بعرض رسید عرایضی که من دارم مربوط بماده دوم قانون بودجه سال ۱۳۲۸ کشور است بطوریکه ملاحظه میفرمائید ماده دوم مفادش این است :

بوزارت دارائی اجازه داده میشود که درآمدهای پیش‌بینی شده برای سال ۱۳۲۸ را وصول و کلیه حقوق و کمك هزینه عمومی ومزایای قانونی کارمندان وخدمتگذاران وهزینه‌های مستمر وغیرمستمر وزارتخانه‌ها وادارات وبنگاههای دولتی وسایر مصارف منظوردر بودجه عادی کشور راطبق فهرست‌های ضمیمه بارعایت کامل مقررات مالی وقانون و آئین‌نامه‌های مربوط بکمك هزینه عمومی کارمندان وخدمتگذاران کشوری ولشگری در حدود وصولی درآمدها پرداخت نماید اینماده مشتمل بر تبصره‌هائی است وبطور کلی میتوانیم بگوئیم که تمام بودجه درطی ماده دوم پیش‌بینی شده است بنده ازلحاظ استیل قانونگذاری فکر میکنم که بهتر این بود که اینمطالب ضمن مواد مختلفی پیش‌بینی میشد برای اینکه شرط اصلی تقسیم لایحه بمواد این است که مطالب مربوط بیکماده ضمن یکماده پیش‌بینی بشود ومطالبی که مختلف است ضمن مواد مختلف متأسفانه آمده‌اند ۱۵ تبصره بلکه ۱۶ تبصره برای ماده دوم قائل شده‌اند حتماً تبصره‌های دیگرهم اضافه خواهد شد و نتیجه این است که فرع برزائد اصل پیش میآید یعنی یکماده خواهیم داشت عبارت از چهارسطروشاید ۳۰ تبصره بماده دوم اضافه میشود و بین این مطالبی که در ماده دوم واین تبصره‌ها ذکرشده هیچگونه رابطه‌ای نیست ومامیتوانیم آنهارا بشکل مواد مختلف ازلحاظ استیل قانونگذاری ضمن لایحه بودجه پیش‌بینی کنیم مطالبی که بنده ضمن این ماده بعرضتان خواهم رساند عبارت ازدوقسمت است یکی تطبیق یعنی توجه بمقررات قانون محاسبات عمومی بامقایسه باین لایحه، بنده میخواستم توجه آقایان را نسبت بقانون محاسبات عمومی مصوب دهم اسفند ماه ۱۳۱۲ شمسی جلب کنم ماده یك این قانون تعریف میکند ازبودجه، تعریفی که ازبودجه میکند این است که بودجه لایحه پیش‌بینی کلیه عوائد ومخارج مملکتی است برای مدت یکسال شمسی که بتصویب مجلس شورایملی رسیده باشد. بموجب اینماده یك میبایستی ضمن لایحه بودجه کلیه عوائد و کلیه مخارج مملکتی پیش‌بینی شده باشد این یکی ازخواص عمومی بودجه است وبطوریکه مخبر ماوچندنفر ازناطقین اینجامتذکر شده‌اند این نکته رعایت نشده متأسفانه خیلی ازدرآمد ها وهزینه های مملکتی ضمن بودجه کل کشور پیش بینی نشده البته شاید گفته بشود که خوب بانك صنعتی ، راه آهن و سایر شرکتها ازطریق بازرگانی اداره میشوند که اقتضا ندارد که مقررات قانون محاسبات عمومی درباره آنها اجرا بشود بنده مخالف نیستم و تصدیق میکنم که در خیلی از مؤسسات مخصوصاً مؤسسات صنعتی و مؤسسات بازرگانی رعایت تمام مواد قانون محاسبات عمومی مشکل است بلکه غیر ممکن است ولی این موجب نمیشود که ما درآمدهای اینمؤسسات وهمینطور مخارج اینمؤسسات را در بودجه عمومی کشور ذکر نکنیم برای اینکه قانون محاسبات عمومی در ماده یك تصریح شده کلیه عوائد و کلیه مخارج میبایستی که ضمن بودجه کل کشور پیش بینی شده باشد حالا اگرشما بیائید در بودجه در آمد را با هزینه ازبودجه عمومی یك کشور استثناء بکنید باعتقاد بنده برخلاف اصل ماده یك که یکی ازاصول عمده بودجه است اقدام کرده اید من خیال میکنم بهترین راه حل این است همانطوریکه شاید در سایر کشور ها مرسوم باشد بیائیم یك بودجه های فرعی درست بکنیم بودجه های فرعی برای اینمؤسساتی که از طریق بازرگانی واز طریق صنعتی اداره میشود بطوریکه این بودجه ها هم بنوبه خودشان مورد عمل نظارت مجلس شورایملی واقع بشوند واین توجه راهم باید بکنیم که اگر ما باین ترتیب قائل نشدیم که میشود قسمتی ازدرآمد وهزینه عمومی کشوررا ازبودجه کل کشور کنار گذاشت بیك تالی فاسدی برمیخوریم و آن اینست که ممکن است قسمت عمده ازبودجه کشور را شما بعنوان اینکه ازطریق بازرگانی یا مؤسسات صنعتی اداره میشود از بودجه عمومی کشور خارج بکنید نتیجه چه خواهد شد ؟ نتیجه این است که مجلس شورایملی که اواین وظیفه مهمش اعمال نظارت دربودجه است این وظیفه را لااقل نمیتواند انجام دهد واین تالی فاسد باعتقاد بنده اهمیتش باندازه‌ای است که ایجاب میکند دربودجه سال آینده جناب آقای وزیردارائی یا سایر وزرای دارائی که بر سر کار خواهند بود حتماً این نکته را که کمال اهمیت را دارد مورد توجه قراربدهند توجه نمایندگان محترم را بنده میخواستم جلب بکنم بمفاد ماده ۱۹ قانون محاسبات عمومی، ماده ۱۹ قانون محاسبات عمومی را قرائت میکنم بودجه هروزارتخانه ماده بماده ازطرف مجلس شورایملی تصویب میشود بطوریکه ملاحظه میفرمائید بموجب اینماده مجلس شورایملی باید بودجه هر وزارتخانه ای را علیحده ماده بماده تصویب بکند یعنی اگر ما بخواهیم مقررات قوانین عمومی راجع ببودجه و همینطور ماده ۱۹ را رعایت بکنیم حق این بود که بجای این که بگوئیم ماده دوم ، بوزارت دارائی اجازه داده میشود که درآمد های پیش بینی شده‌را وهمینطور هزینه های وزارتخانه هارا بطور کلی بپردازد اگر بخواهیم ماده ۱۹ را رعایت بکنیم حق این بود که میآمدیم و تفکیك میکردیم برای هروزارتخانه یك ماده بخصوصی پیش بینی میکردیم تا مدلول ماده ۱۹ رعایت میشد و این نشده . باعتقاد بنده اگر قانونگذار در ماده ۱۹ قانون محاسبات عمومی پیش‌بینی کرده که بودجه هر وزارتخانه ، نسبت به بودجه هر وزارتخانه مجلس شورایملی جداگانه رأی بدهد برای این است که اگر وکیلی معتقد باشد که بودجه یك وزارتخانه‌ای آنطوریکه بایدوشاید درش تناسب رعایت نشده باو رأی نمیدهد ولی وقتی شما بودجه را ، یك باره تمام وزارتخانه ها را یکسره ضمن یك ماده بمورد رأی میگذارید نتیجه اش این است که وکیل از حق اصلی خودش نمیتواند استفاده کند بموجب ماده ۲۰ قانون محاسبات عمومی درلایحه بودجه مخارج پرسنلی هر وزارتخانه ازسایر مخارج باید تفکیك شود بودجه ایکه ما اکنون بآن سر و کار داریم این بودجه ایست که ضمن شماره ۲۸۲ مورخ ۱۲ خرداد ۱۳۲۸ بمجلس شورایملی تقدیم شده . در این بودجه بنده نمی‌بینم که مدلول ماده ۲۰ رعایت شده باشد یعنی مخارج پرسنلی هر وزارتخانه ازسایر مخارج تفکیك نشده و حق هرنماینده ایست که ضمن رأئی که میدهد توجه بکند بمیزان مخارجی که برای پرسنلی هروزارتخانه در نظر گرفته شده است و میزانی که برای سایر مخارج در نظر گرفته شده (امیرتیمور - احسنت) خواهند گفت که خوب تفکیك بودجه تفصیلی از بودجه عمومی برای اینست که در قسمت چهاردیواری بودجه عمومی کشور رامجلس شورایملی تصویب بکند لهذا کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی بیاید و بتفصیل بودجه‌های جزء وزارتخانه‌هارا ببیند بنده عرض میکنم که این درست نیست ازلحاظ اصول بودجه برای اینکه حق هر نماینده‌ایست که در تفصیل بودجه هر وزارتخانه وارد شود ونسبت بتفصیل بودجه هر وزارتخانه رأی بدهد شما اگر آمدید این حق را واگذار کردید بکمیسیون بودجه از یك حق مسلمی صرفنظر کرده‌اید که مخصوص

کلیه نمایندگان مجلس است شاید بفرمائید که خوب در مورد سایر قوانین هم اختیار بکمیسیونهای مجلس داده شده است راست است ولی فرق است باعتقاد بنده بین لایحه بودجه مجلس وسایر لوایح تصویب بودجه در مجلس شورای ملی از وظایف اولیه کلیه نمایندگان است ووظایفی است که قابل صرفنظر کردن نیست بدلیل اینکه وقتی شما در مقام تفکیك نیستید بین وظایف مجلس شورای ملی و مجلس سنا می آئید بگوئید بودجه از کارهای اختصاصی مجلس شورای ملی است ومجلس شورای ملی متبادر بذهن از آن کلیه نمایندگان مجلس است نه بعضی نمایندگان. ازاین هم که بگذریم بودجه عمومی کشور روی بودجه تفصیلی نوشته میشود شماچه جور ممکن است که بگوئید فلان قلم ،فلان فصل اصولا در بودجه عمومی کشور زیادی است و قابل حذف است قبل از اینکه بودجه تفصیلی را مقابل شما گذاشته باشند . . . اینکه آقای امیر تیمور یا بعضی از آقایان دیگر پیشنهاد میکنند که سیصد میلیون کم بکنید یا بیست و پنج صدم بقول آقای دکتر متین‌دفتری از بودجه کل کسر بکنید منطقش این است که بودجه ایکه تقدیم مجلس شورای ملی میشود این بودجه دارای شرایط عمومی پیش بینی شده در قانون محاسبات عمومی و شرایط دیگری که اصولا از بودجه توقع دارند نیست البته این اعتراضات من نسبت بشخص آقای وزیر دارائی فعلی یادولت فعلی نیست متأسفانه این عمل از خیلی پیش در مجلس شورایملی معمول بوده ، ولی باعتقاد بنده این عمل خلاف قانون است، خلاف اصول است و لازمه‌اش این است که مجلس شورای ملی را از یك حق مسلمی که عبارت است از اعمال نظارت در مخارج و درآمد مملکت باشد محروم میسازد بنده راجع بسایر موضوعات که مورد بحث واقع شده عرضی نمیکنم مثلا بی تناسب بودن اقلام هزینه یا واقعاً کسری کلی در آمد نسبت بهزینه که آقای وزیر دارائی توضیحاتی دادند بنده نمیخواهم عرضی بکنم که این امیدواری که ایشان دارند شاید عملی نشود واضافه درآمدی که ایشان پیش بینی میکنند شاید واقعیت پیدا نکند واین کسری بردوش این ملت بماند وهمانطور یکه بعضی از ناطقین متذکر شدند کسر این بودجه نتایج وخیمی برای امور اقتصادی و اجتماعی کشور داشته باشد بلکه من هم دراین مورد سعی میکنم که مثل آقای وزیر دارائی خوشبین باشم یعنی امیدواری دارم که با جدیتیکه ایشان دارند «وانصافاً باید حق ایشان را ادا کرد باعتقاد من آقای گلشائیان از وزرای دارائی هستند که وظایف خودشانرا خوب انجام داده‌اند» (صحیح است) امیدوارم که با کمك و فعالیت و کوششی که ایشان میکنند اضافه در آمد ما طوری بشود که این مبلغ کسر یرا کاملا مستهلك بکنند ولی در هر حال این مطلب بجای خودش باید محفوظ بماند که وقتی یك بودجه ایرا پیش بینی میکنند باید همانطوریکه خود ایشان متذکر شدند مخارج را بیش از آنچه هست پیش بینی بکنند و درآمد را کمتر از آن و در آنصورت توازن داشته باشد اگر واقعاً این اصل رعایت میشد و توازن هم برقرار بود آنوقت ما امیدوار بودیم که دیگر ما کسری نخواهیم داشت یعنی اگر در آمد کمتر از آنچه که هست پیش بینی میشد و مخارج بیش از آنچه که هست پیش بینی میشد ودر آنموقع توازن بود یعنی اگر رقم هزینه هفت میلیارد بود رقم در آمد هم هفت میلیارد بود آنوقت ممکن بود که ما انتظار داشته باشیم که این کسور دوام پیدا نکند یعنی اصولا کسری پیش نیاید ولی وقتیکه شما یك چهارم بودجه‌تان یعنی در آمدتان نسبت بهزینه تان کسر است نباید واقعاً خیلی خوشبین بود برای اینکه میتوانیم امیدوار باشیم که این کسری باصرفه جوئی و با اضافه در آمد تأمین خواهد شد مطلبیکه از لحاظ بودجه باز قابل اهمیت است این نکته است که بودجه باعتقاد بنده عبارت از این نیست که تنها درآمد وهزینه یك کشوری رادر سال پیش بینی بکنند بودجه باید درمقدمه‌اش ودر خودش تأثیر بودجه در امور اجتماعی تأثیر بودجه در امور اقتصادی تأثیر بودجه درهزینهٔ کشور کاملا پیش بینی بشود، شمابروید ببینید لایحه بودجه تقدیمی از طرف یك وزیردارائی ، از طرف وزیر دارائی فرانسه یا غیر فرانسه و همینطور گزارش کمیسیون بودجه راملاحظه کنید می بینید که درلایحه بودجه تنها اکتفانمیشود بذکر درآمد وهزینه بلکه سعی میشود آثار این بودجه رادرشئون اقتصادی، در شئون اجتماعی ،در شئون بهداشتی و فرهنگی کاملا پیش بینی میکنند بودجه ماعبارت ازیك لایحه است که تنها یك بخشش درآمد است یك بخشش هزینه است بدون اینکه گفته شود که امسال چه ابداعی شده است چه ابتکاری شده ،چه تأثیری دارد این بودجه جدید در امور وضع اقتصادی مملکت، وضعی که همه آقایان مسبوق هستند متأسفانه بسیار بحران آمیز بلکه خطرناك است بنده میخواستم ازموقع استفاده کنم واستدعا کنم اگر این نکات واقعاً بنظر آقای وزیر دارائی قابل توجه میرسد یادداشت کنند وسال دیگر حالا عجله نداریم لااقل سال دیگر در بودجه عمومی کشور انشاء الله خود آقاخواهید ماند اگرهم کس دیگر آمد قائم‌مقام آقاخواهد بود درهرحال امیدوارم که این نکات اگر قابل توجه است کاملارعایت بشود ولی یك مطلبی که بنده نمیتوانم از آن صرفنظر کنم ومتأسفانه در بودجه عمومی کشور رعایت نشده وخود آقای وزیر دارائی هم مکرر راجع باین مطلب تذکراتی داده‌اند آن تأمین عدالت اجتماعی است ازراه تهیه بودجه موضوعی که همیشه مورد توجه شخص اعلیحضرت همایونی است در کمتر فرمایشات ایشان ما میبینیم که نسبت بعدالت اجتماعی که متأسفانه دراین مملکت کمتر رعایت شده اعلیحضرت همایونی توجهی نفرموده باشند ولی خوب بالاخره برای اینکه این اصل تحقق پیدا بکند وازصورت حرف بموقع اجرا گذاشته بشود باعتقادمن باید لااقل در مورد بودجه عمومی کشور سعی کنیم این اصل عدالت اجتماعی رعایت شده باشد وهمانطوری که خودایشان متذکر شدند وقتی شما قسمت عمده مالیاتتان ، درآمدتان از راه مالیاتهای غیر مستقیم است این مالیاتی که بمصرف کننده ، بطبقه سوم تحمیل میشود وقتی قندی که کیلوئی ۷ ریال ، ٦ ریال ممکن است وارد کشور بشود (کهبد-چهار ریال میخرند) کیلوئی ٤۰ ریال هم گیر مردم نمیآید وقتی ازراه قند، چای نفت ، بنزین وبطور کلی چیزهائی که مورد احتیاج عمومی است شما مالیات میگیرید ودرعین حال رقم مالیات مستقیم نسبت بمالیات غیر مستقیم خیلی پائین است بنده میخواهم عرض بکنم بچه طریق شماعدالت اجتماعی را تأمین خواهید کرد ؟ البته من تصدیق میکنم مشکلات برای اخذ مالیات سنگین مستقیم در این مملکت زیاد است شاید یکی ازمشکلات کار این باشد که مالیات دهنده اطمینان ندارد که این پول که میدهد بمصرف مخارج ضروری کشور میرسد یعنی میبیند که وقتی ۹۲ ٪ بودجه یك کشوری صرف هزینه پرسنلی میشود و ۸ ٪ مخارج عمرانی خوب یك مالیات بدهم فکر میکند که این چه کاری است که ما پول بدهیم ودرعین حال بمصرف هزینه‌های ضروری ومفید کشور نرسد این بجای خودش درست است ولی یك مطلب دیگر را هم باید توجه کرد و آن این است که امروز درممالکی که از طریق حکومت ملی اداره میشود مثل حکومت انگلستان در بعضی مواردمالیات ها به ۹۰٪ یا ۹۲٪ میرسد امروز کسانی که درآمدشان ازمیزان معینی تجاوز میکند درانگلستان که یك مملکتی است که مسلماً کمونیسم نیست و با کمونیسم مبارزه میکند (آشتیانی‌زاده - از این راه مبارزه میکند ؟) از همین راه مبارزه میکند قسمت عمده درآمد ها را از طریق مالیات از کسانی که دارای درآمد های سرشار هستند میگیرد برای چه؟ برای اینکه انگلیس‌ها مردمانی هستند خیلی رآلیست اینها برخورده اند که بازور نمیشود جلوی کمونیسم را گرفت برای جلوگیری از کمونیسم باید ازراهش داخل شد باید مردم دارای سطح زندگی شرافتمندانه‌ای بشوند تا کمونیسم خود بخود در مملکت رخنه نکند آمده اند در مورد مالیات براث مالیاتهای خیلی سنگینی درست کرده اند شاید در مورد وراث طبقه سوم بیش از ۹۰ درصد تر که را بنفع دولت ضبط میکنند (دهقان - طبقه سوم چرا ؟) در موردوراث طبقه سوم عرض کردم طبقه‌سوم ازلحاظ حقوقی برای چه ؟ مگر انگلستان مخالف اصل مالکیت است ؟ اینطورنیست انگلستان باصل مالکیت احترام میگذارد اصل مالکیت امروز مورد احترام عموم ممالك دموکراتیك است ، در اعلامیه جهانی حقوق بشر اصل مالکیت را محترم شمردند وشاید بهمین مناسبت هم بعضی ازممالکیکه اصل مالکیت درشان رعایت نمیشود باعلامیه جهانی حقوق بشر رأی نداده‌اند ولی درعین حال اگراین اصل مالکیت بنفع خودمالکین عمده تعدیل نشود باید آقایان توجه بکنند که ممکن است یك روزی این عدم رضایتها ، این فقرها ، این بینوائی‌ها توسعه پیدا بکند و اگر توسعه پیدا کرد برای استقلال این مملکت و برای خود آقایان ممکن است گران تمام شود ، بنا براین من خیال میکنم اگر مقتضی باشد کمیسیون دارائی توجه بکند بلایحه پیشنهادی خود آقای وزیر دارائی باعتقاد من لایحه پیشنهادی دولت که ازطرف شخص آقای وزیردارائی داده شد این نظر بیشتر درش تأمین است واقعاً توجهی بکنند . البته کار سیاست یك خورده گذشت میخواهد ، توجه بکنند باینکه ما با یك کشوری همسایه هستیم و سرحد داریم که وضعش طور دیگر است و متأسفانه در اثر تماسهائی که در ظرف این چند سال این کشور با ما داشته ،دراثر تبلیغاتی که شده مردم بعضیهاشان یك جوردیگرفکر میکنند، اگر ما حاضر نشویم فداکاری و گذشت داشته باشیم باعتقاد من بتمام وظیفه ای که نسبت باین کشور داریم اقدام نکرده‌ایم از اینهم که بگذریم یك مطلبی که باز در اطرافش صحبت شده موضوع مستخدمین دولت است راجع باین موضوع آقای دکتر معظمی مخبر کمیسیون بودجه مطالبی را ضمن گزارش

خودشان متذکر شدند بنظر من گزارش‌ایشان کاملا قابل استفاده و قابل توجه است و دولت باید برای این کار یك فکر اساسی بکند یعنی تا وقتی مسئله مستخدمین دولت حل نشده مسئله بودجه کل کشور حل نشده چون ما ۹۰ در بودجه یعنی هزینه مان متأسفانه بودجه پرسنلی است حالا چه بکنیم باعتقاد من حد فاصل را بایدرعایت‌بکنیم، یکی اینکه تا وقتی شما ممر زندگی برای مستخدمین دولت پیدا نکردید نمیتوانید دست‌آنها را بگیرید وبیرون کنید، واین درست نیست برای اینکه اولا برخلاف عدالت و انصاف است، درست نیست برای‌اینکه‌شما وقتی یکعده‌صد هزاری‌رااز کارخارج کردید(دهقان- چنین نظری نیست‌آقای دکترعبده) من دارم‌شقوق مختلف را حلاجی‌میکنم(دهقان-چیزی نیست که‌حلاجی بکنید) بنابراین‌این‌شق که محکوم استونبایدونبالش رفت ولی من خیال میکنم چندین اصل را اگر ما رعایت کنیم تا اندازه ای از مخارج عمومی کاسته میشود،یکی اینکه‌ملاحظه کنید‌شما کار باندازه‌مستخدمین فعلی ندارید قسمت عمده مستخدمینی که‌هستند اینها میآیند در وزارتخانه بدون‌اینکه کاری آنجا داشته باشند نتیجه این است که‌اینها صندلی‌میخواهند، میز میخواهند،اطاق‌میخواهند در زمستان‌سوخت میخواهند باعتقاد من باید دولت بوسیله همین هیئت تصفیه یا هیئتی که مصلحت میداند تجدید نظر بکنداز لحاظ سازمانی در میزان‌مستخدمینی که واقعاً برای مملکت ضروری است آنهائیکه میآیند حقوقشان را بهشان بدهید ولی الزام‌نداشته باشید که آنها راحتماًبیاورید در یك اطاقهائی جا بدهید برایشان میزو صندلی و سایر لوازم و حتی اتومبیل تهیه کنید، یك دسته ای هستند که‌واقعاًهیچ‌ندارند. سالها باین مملکت خدمت کرده‌اند و حالا مقاماتیراحائزند که شاید زیاد منشاء اثر نباشند ولی‌درعین حال شمابا‌اینها اتومبیل میدهید ومیزهای‌خیلی‌لوکس‌برایشان‌تهیه‌میکنیدخوب‌اینها را حقوقشان را بدهید بدون اینکه این لوازم لوکس‌را برایشان تهیه‌بفرمائید ، دسته ای از مستخدمین‌دولت هستند وجودشان قابل استفاده است ولی متمکن هستند خوب بایندسته همانطوریکه آقای ملك مدنی هم گفتند میشود گفت که آقا شما که میخواهید خدمت بکنید این جزئی حقوقی را که میگیرید در زندگی شما تأثیری ندارد بیائید کارتان‌را بکنید ولی درعین حال از حقوقتان بنفع کشور صرف نظر کنید .ولی اقدام اساسی‌تر که باعتقاد من هم ممکن است کمکی باشد بمستخدمین دولت و هم تااندازه‌ای از این‌بار سنگین بودجه کم کند تقسیم خالصجات است برروی اصول صحیح یا فروختن قسمتی از کارخانجات و واگذار کردن قسمتی از کارخانجات است نه همه‌اش بمستخدمین دولت از طریق انتشار سهام همانطوری که آقای دکتر متین دفتری ضمن بیانات خودشان متذکر شدندبهرحال وظیفه اصلی هردولتی که‌بخودش احترام میگذارد وبمملکت علاقه‌مند است این که در کمال‌شهامت موضوع مستخدمین دولت را حل بکند البته‌مستخدمی‌را که شما نگاهمیدارید و ازاومسئولیت میخواهید باید حقوق کافی بهش بدهید شمانمیتوانید بمستخدم‌حقوق کافی ندهید و بهش بگوئیددرست‌باش در همین عدلیه قضاتی هستند که سیصد تومان‌حقوق میگیرند و در عین حال راجع بدعاوی قضاوت‌میکنند که‌مدعا بهاش دو میلیون یا سه میلیون تومان است ، شما از این میخواهید که خودش نهایت درست باشد ولی این قاضی که شب زمستان می رود خانه اش لحاف کرسی برای زن وبچه‌اش‌ندارد نان خالی برای بچه‌اش ندارد ، آن بچه‌اش ازمدرسه میآید لباس ندارد چطور ممکن است این منطقی نیست از یك قاضی که سیصد تومان حقوق میگیرد انتظارداشته باشید درست باشد وزندگیش‌تأمین‌باشد کرایه خانه بدهد؟ ودرعین حال دراین دعوای یك میلیون تومانی از روی کمال بی نظری رسیدگی بکند؟ این صحیح نیست ، این‌عملی نیست! بنابراین اعتقاد بنده این است که شما درعین حال مخصوصاً درقسمت‌قضائی اگرمن اصرار میکنم درقسمت‌قضائی برای اینست که کاریر من ازآنجا شروع شده‌برای این است که شما اگر عدلیه حسابی داشته باشید این عدلیه حسابی بلاتردید در سایر شئون کشور تأثیر خواهد داشت مخصوصاً باید درقسمت حقوق قضات (یعنی‌حقوق قضات‌بعدازتصفیه آقای‌وزیردادگستری) متأسفانه عده‌ای از کسانیکه امروز کاریر قضائی دارند دارای شرایطی که لازمه اعمال حق قضاوت است ، شغل قضاوت است نیستند شما باید تصفیه بکنید آنهائیرا که داریم حقوق نسبةً کافی بهشان بدهید برای این زندگیشان تأمین بشود من یقین دارم ایرانی اصولا دزد نیست اگر ایرانی‌زندگیش شرافتمندانه تأمین شد معمولا دنبال کثافتکاری ، دنبال دزدی ، دنبال سوء استفاده نمیرود . مطلبی‌را که باز قابل توجه است و دراینجا مخصوصاً تقاضای بنده ازنمایندگان محترم وهمینطور از کمیسیون‌محترم کشور است لایحه ای است که راجع بشهرداریها آقای وزیر کشور داده اند و از ایشان هم برای تقدیم این لایحه کمال تشکر را داریم باعتقادمن‌اگر دستگاههای دولتی سنگین شده‌اند لااقل یکی از علل سنگینی دستگاههای دولت این است که دولت در اول تشکیلش وظیفه‌دارحفظ امنیت عمومی بوده است کم کم وظایفش توسعه پیداکرده و تمام امور داخلی وشهرستانهارا در دست خودش تمرکز داده است نتیجه اش این است که نه‌وظیفه خودش راکه عبارت از امنیت عمومی کشور است انجام میدهد ونه این وظیفه را انجام میدهد بنده معتقدم که دراولین فرصت مجلس شورای ملی باین لایحه که ازطرف دولت تقدیم شده بدو فوریت این لایحه رأی بدهد و کمیسیون کشورهم مخصوصاً تقاضای بنده ازرئیس کمیسیون کشور آقای‌ملك‌مدنی‌است استدعا میخواستم بکنم که‌این‌لایحه‌رامورد‌توجه قراربدهند و کاری کنیم که قبل از خاتمه مجلس این لایحه تصویب شودیکی دیگر هم لایحه ایست که دولت داده‌راجع‌بلوله کشی شهر تهران ، غالباً راجع بشهرتهران صحبت میشود و بعضیها تصور میکنند که واقعاً برای شهر تهران کار خیلی زیادی شده است متأسفانه بنده وکیل تهران که‌هستم باید عرض بکنم که برای شهر تهران کار زیادی نشده است‌شهرتهران امروزتنهاپایتختی- است که آب مشروبش‌لوله کشی نیست‌شمانگاه‌بچندتا ساختمان مجلل ولوکسی که‌در قسمت های شمالی تهران شده نکنید شهر تهران از لحاظ اوربانیسم و شهریت بهیچوجه قدمی برایش بر داشته نشده است شهر تهران آب ندارد آبش لوله کشی نیست شما در همین عراق برویدشهر لوله کشی نشده‌نمیبینید کابل پایتخت افغانستان آدیس آبابا پایتخت حبشه میل دارید باز عرض کنم ، شما شهری دردنیانمیبینید که عنوان شهر داشته باشد و لوله کشی نشده باشد ولی متأسفانه آب تهران تا کنون لوله کشی نیست این یك‌ننك‌ملی‌است‌برای ما ؛ شماخیال‌میکنید که‌شهر تهران راتهرانی‌ساکن است بنده‌خودم‌بروجردی‌هستم (یکنفراز نمایندگان-ولی‌وکیل‌تهران‌هستید) آقایانیکه در تهران‌تشریف دارند ... (یکنفر ازنمایندگان‌چرا وکیل‌تهرانید؟)وکیل‌طهران‌شدم‌برای اینکه‌درتهران متوقف هستم بنده میخواستم بگویم که اگر تهران امروز جمعیتش متجاوز از یك میلیون‌است‌برای این است که یك‌عده‌ای‌از شهرستانها آمده‌اند برای تهران بنابراین‌تهران مال‌تهرانی‌نیست که‌اگرشما کاری‌برای تهران بکنید برای خودتهرانی کرده باشید ، خوب اهالی همان شهرستانهائیکه آمده اند در تهران خوشبختانه عمده جمعیت شهرتهران را تشکیل‌میدهند (نبوی - صحیح نیست) یعنی آقا تصور میفرمائید که اگر از چند سال پیش باینطرف جمعیت سیصد هزار نفری تهران شده یکمیلیون نفربرای این‌است که ما بچه زیاد درست کرده ایم ؟ مسلماً برای این است که آقایان از شهرستانهاآمده‌اند ماخوشوقتیم و با آغوش باز شما را میپذیریم ولی بشرط اینکه برای کارهای شهر تهران کمکی بکنید در هرحال مسئله لوله کشی شهر تهران باعتقاد بنده مسئله ای نیست مربوط بشهر تهران مربوط بپایتخت ایران است که من یقین دارم آقایان در سرنوشت و وضع پایتخت ایران همه ماذینظر وذیعلاقه هستیم‌بنابراین میخواستم استدعا کنم‌از کمیسیون بودجه و کمیسیونی که این لایحه فعلا درآنجا مطرح‌است بلایحه‌تقدیمی دولت راجع‌بلوله‌کشی شهرتهران کمی‌توجه کنند از این مطلب که بگذریم یك مطلب اساسی تر که شاید قسمت عمده عرایض بنده مربوط بآن باشدو آن رابطه بین‌امور مالی واقتصادی کشوراست یك‌مطلبی‌راآقای‌دکترمتین‌اینجافرمودندوبنظر بنده‌درست است شما نمیتوانید مالیه مملکت را ازشئون‌اقتصادی مملکت‌جدا کنید یعنی شما مالیات را از میزان‌تولید مردم میگیرید اگربناشد این میزان و منبع تولید خشك شد یا تقلیل پیداکرد مالیات از کجامیگیرید؟ بنابراین باید توجه کرد که این وضع اقتصادی ما یك سروصورتی پیدا بکند یك قدمی بر داشته شد راجع بتصویب ماده واحده مربوط‌ببرنامه .امیدواری داریم‌حالا که دست هیئت برنامه‌باز گذاشته شده‌دولت هم اعتبارات لازم رادراختیار آنها بگذارد(حاذقی- دولت گذاشته) بسیار خوب خیلی خوشوقتم شروع بکند کارهای اساسی‌برای کشور انجام بدهند کارهائی که مفید و ضروری میداند برای اینکه امروز آفت بزرك‌مردم این مملکت بیکاری‌است و وقتی که‌من عرض‌میکنم‌بیکاری‌شاید‌آقایان‌زیادتوجه‌نکنند‌بیکاری یعنی‌چه؟ بیکاری‌یعنی‌یك‌مردی که‌میخواهد کاری‌برای یك کیلو‌نان گیرش‌بیایدوصبح که‌ازخانه‌اش‌بیرون‌میآید وسیله‌ای‌برای کارندارد ومجبور است شب شرمنده و خجلت زده بر گردد نزد عیال واطفالش ونتواند یك جواب قانع کننده بزن وبچه‌اش بدهداین یعنی‌بیکاری متأسفانه این آفت دارد امروز این مملکت را چه‌از لحاظ‌اقتصادی چه ازلحاظ سیاسی‌یك خطراتی‌برایش ایجاد میکند من امیدوارم که واقعاً هیئت برنامه با اختیاراتی که‌بهش داده شده‌قدمی برای رفع بیکاری

بردارد واین را هم یکروزی عرض کردم و تکرار میکنم که وظایف دولت امروز توسعه پیداکرده بموجب اعلامیه حقوق بشرهرکس وهر فرد حق‌دارد از دولت بخواهد که بهش کار مراجعه بکند ودولت وظیفه‌دار است که‌برای مردم کار پیدا بکندبنابراین این وظیفه دولت است که برای مردم کار تهیه‌بکند خوب امیدوارم کار برنامه سرو صورتی پیدا بکند ولی این تمام‌مشکل اقتصادی ما را حل نمیکند . بودجه‌کشور ، درآمد کشورهمانطور که عرض کردم تماس دارد با میزان تولید کشور و وضع اقتصادی کشور ما مسلماً بحرانی است بدلیل اینکه‌صادرات این‌مملکت .امروز ثلث وارداتش است وشمااگر باحصائیه‌وآمار سایر کشور ها نگاه کنید درهیچ کجا نمیبینید که یك کشوری صادراتش ثلث وارداتش باشد یعنی چه صادرات کشورثلث وارداتش است ؟ معنیش این است‌که میزان تولید این کشور پائین آمده است . خوب اگر یك‌کشوری تولیدنکندمگر میتواند مادام العمر بحیات اقتصادی خودش ادامه بدهد ؟ بنده خیال میکنم که یك‌کشوری بایك چنین کسر موازنه بازرگانی‌نمیتواندحیات اقتصادی‌خودش را بنحو مطلوبی ادامه بدهد درزمان اعلیحضرت‌رضا شاه کبیر تعادل کامل بین صادرات‌کشور وواردات کشور بود . این همان مملکت است ، همان مملکت است ، همان دستگاه است با این تفاوت که بودجه کشور چندین برابر شده است نسبت بگذشته، بااین تفاوت که‌در موقع قبل از شهریور کارهای‌تولیدی باهمین بودجه کشور بسیار کردیم ولی امروز نتیجه این شده که صادراتمان رسیده‌بثلث وارداتمان یعنی دستگاه اقتصادی و تولیدی کشور فلج شده. چرا اینجور شده؟ بنا‌باعتقاد بنده‌چندعامل درپیش آوردن اوضاع فعلی ماموثر بوده یکی‌سهل انگاری وعدم توجه بمسائل اقتصادی کشور که‌این اختصاص بدستگاه اقتصادی ندارد اینهم ناشی است ازدرهم‌ریختگی اوضاع عمومی کشور که‌در قسمت محافل اقتصادی هم‌سرایت کرده آنطور که‌میبایست توجه باینکار اساسی نمیشود. یکی دیگر آقا این منابع ارز خارجی ماست قسمتی ازمنابع ارز خارجی ما که قاعدة میبایستی موجبات خوشبختی اهالی این مملکت رافراهم بکند نتیجة موجب بدبختی ما شده است یعنی کشور مااگر این منابع ارزیش که فعلا ازطریق نفت جنوب‌بدست میآید، اینرا نداشت روی قواعد عمومی اقتصادبین‌واردات وصادرات ممکن‌بود یعنی بطور حتم یك‌تعادلی حاصل میشد یعنی اگرما واقعاً نداشتیم اتومبیل وارد کنیم خوب اتومبیل‌وارد نمیکردیم ، اگر ارز نداشتیم روی قواعد اقتصادی خود بخود میزان واردات ماپائین میآمد و بر میزان صادواتمان اضافه میشد تاتعادل وتوازن بین‌صادرات وواردات مابرقرار میشد ولی‌از آنجائیکه مایك منبع ارزی داشتیم این منابع قبل از سوم شهریور جزو ذخیره کشورمیشد، ازاین منابع ارزی برای‌واردات استفاده نمیکردند و این عمل بنظر بنده بسیار عمل منطقی وعاقلانه‌ای بودحالا آمده‌اند این منابع‌ارزی رابرای وارد کردن اجناس مصرفی‌بکار میبرندوتمام مشکلات اقتصادی بالااقل‌قسمت مهم‌مشکلات‌اقتصادی ماناشی ازاین سوءسیاست اقتصادی است‌یعنی‌باعتقاد من منابع ارزی کشورمیبایستی تنهابمصرف کارهای عمرانی برسد نه بمصرف کالاهای مصرفی . شما میبایستی از طریق ارزهای صادراتی که‌دارید تهیه کنید شما اگر ارزهائی ندارید نباید مصرف بکنید (صحیح‌است) همانطور که‌امروز یکی‌از ناطقین‌محترم گفتند،انگلستان باتمام‌ثروتی که‌داردروزی که‌میبیند وضعیت‌پولیش‌درخطر است‌برای‌یك‌مدت‌معینی‌ممنوع‌میکند که جنس ازآمریکا وارد انگلیس شود در مواقع بحران باید رژیم «استریته» و رژیم سختی برهمه تحمیل شود اگر دولت تصمیمات شدید گرفت و این تحمیلات رابرهمه وارد کرد آنوقت‌البته‌البلیته اذاعمت طابت وقتی که همه بدانند که استفاده نمیکنند از پارچه های لوکس اهمیتی‌ندارد ولی وقتی باشدالبته روی رقابت وچشم همچشمی که شده استفاده میکنند بنابراین هیچ مانعی‌ندارد که ما یك رژیم خیلی‌سختی بخودمان تحمیل کنیم و در هرحال‌این بنظربنده گناه کبیره است که از کشور ما ارزی که از طریق نفت جنوب بدست میاید این ارز را ما بمصرف خرید کالاهای مصرفی برسانیم‌آقایان‌اگر این منبع ثروت یك روزی خشك شد (یك روزی‌خواهدشد) آیااین فکر را کرده اید که مملکت شما از کجا زندگی میکند ؟ آیا شما بدهکار نیستید مدیون نیستیدبنسل آینده که امروز که از منابع ثروتشان‌استفاده‌میکنید؟ بجای این منابع ثروتی که یك روز خشك‌خواهدشد منابع ثروتی برای نسل آینده ایجاد بکنید که‌لااقل آنها هم بتوانند از مزایای این ثروت‌استفاده‌کنند ولی متأسفانه ارزی که از طریق نفت جنوب بدست میآید مخصوصاًدر این اواخر بجای این که بمصرف کارهای تولیدی وعمرانی کشور برسد بمصرف‌خرید کالا های مصرفی رسیده و این باعتقاد من گناهی است کبیره و غیر قابل گذشت یکی ازعوامل دیگر که باعتقاد بنده دروضع اقتصادی کشور مؤثر واقع شده فقدان سیاست اقتصادی‌است ماتأسفانه سیاست اقتصادی نداریم در زمان گذشته یك سیاست‌اقتصادی داشتیم وآن سیاست اقتصادی عبارت از این بود که حتی الامکان ازمحصولات‌داخلیمان‌حمایت بکنیم‌برای اینکار آمدنددر۱۳۱۱قانون انحصار تجارت‌خارجی را درست کردند

رئیس - آقای دکتر هنوز زیاد است؟

دکترعبده - بله .

دکتربقائی - آقای رئیس هنوز ۵ساعت‌نشده

رئیس - کارهای دیگری هست‌لوایحی هست که باید درآخر جلسه مطرح بشود .

دکترعبده - سه‌مطلب است اگر میخواهید باشد برای فردا .

رئیس - نه - تاساعت‌یك بفرمائید .

دکترعبده - قانون‌انحصار‌تجارت که‌در زمان‌قبل از سوم‌شهریور گذشت این‌قانون‌مبتنی‌بودبرچنداصل یکی‌اینکه تجارت خارجی کشور در انحصار دولت‌بود وحتی وارد کردن و صادر کردن کالاو تعیین میزان‌و شرایط ورود وصدور کالا بدولت واگذارشد. دولت میتواند ،بموجب این‌قانون حق وارد کردن اجناسی‌را که خودنمیخواهد مستقیماً عهده دار باشد با شرایط معین وتحت‌مقررات مخصوص‌بدیگری واگذار کند یا ورود آنهارا ممنوع سازد برای تأمین این منظور وزارت اقتصاد ملی در اول هر سال سهمیه اقتصادی آنسال که‌مشتمل بر صورت کالاهای‌مجاز‌وممنوع‌الورود واجناس انحصاری دولت‌میباشد ومیزان کرایه‌و میزان وشرایطورود کالاهای مجازرا درحدود‌سهمیه‌اقتصادی پروانه ورود صادر می کند ازطبقه کالاهای انحصاری بعضی را دولت با سرمایه خودش معامله می کند بدیگران اجازه ورود نمیدهد بعضی دیگر را هم در قبال‌دریافت عوارض‌بنام حق‌انحصار با سود بازرگانی دولت بدیگران واگذارمی کند سهمیه‌اقتصادی‌معمولا باید‌باتوجه باین‌نکات‌تنظیم‌شود .اجناسی که‌مشابه‌آنها در داخله کشور بحد کافی‌وبرای رفع احتیاجات تهیه میشود وهمینطور بعضی ازاشیاء تجملی وغیرضروری اینها را نمی بایستی‌در فهرست اجناس‌مجاز‌بگذارند اینها درفهرست اجناس ممنوع‌الورودمیبایستی گذاشته شود . نسبت بکالا هائی که در داخله کشور تهیه نمی‌شود و یا مقدار تولید داخلی آن کالاها برای رفع‌احتیاجات‌کشور کافی‌نیست فقط بمیزانی که برای جبران کسری احتیاجات داخلی کافی باشد اجازه ورود داده میشود برای‌تشویق صادرات کشور و استقرار موازنهٔ بین صادرات و واردات مقرراتی درقانون انحصارتجارت خارجی‌مصوب‌سال ۱۳۱۱ قید شده وصدورپروانه‌ورود‌اجناس‌خارجی رادرآن‌موکول بارائه تصدیق‌صدور کالای ایرانی معادل مبلغ‌پروانه ورود کرده ولی این مقررات درسالهای۳۱۱ و۳۱۴ تعدیل شد واز منظور اصلی خودش منحرف گردید وبالاخره در سال ۱۳۲۱ بکلی ملغی شد و در هیچ موقع هم نتیجه مطلوب ازاین مقررات حاصل نشد وتنها اثری که ازآن باقیمانده است تحمیل عوارض شش درصد بابت تفاوت نرخ خرید وفروش تصدیق صدور است که هیچ‌ارتباطی‌بامنظوراصلی‌تصدیق‌صدور کالا اساساً ندارد ویك جنبه عوارضی وجنبه مالیاتی بخودش‌گرفته . بهرحال منظور ازآن مقررات‌قانون ۱۳۱۱ انحصارتجارت عبارت بود ازتشویق‌صادرات وحفظ موازنه حساب صادرات و واردات کشوربعلاوه تقویت صنایع نوزادکشور وحمایت محصولات داخلی درقبال‌رقابت اجناس مشابه خارجی . نظیراین‌مقررات دربعضی کشورهای دیگرهم در دوران بین دو جنك اول ودوم جهانی مخصوصاً بعدازبحران ۱۹۳۰وضع شده و اجرا شده و نتایج نسبةً رضایت بخشی‌هم درآن کشورها داده ولی در ایران برخلاف سایر کشورها نظر‌بفقدان عواملی که مؤثردرحسن اجرای این مقررات است اصولا باعتقاد من قانون انحصار تجارت‌خارجی نمیتواند زیاد مورد استفاده‌واقع بشود چرا ؟ برای اینکه اولا در کشور های دیگر آمار کاملی ازتعداد نفوس‌ومیزان تولید محصولات‌داخلی ومقدار کالای خارجی موجود است دولت‌آماری‌دارد از میزان مصرف داخل‌کشور سابقه عمل تجار وارد کننده درقسمت انواع مختلف کالاها سهمیه یکساله را میشود باتوجه باین‌آمارها ، باتوجه باین‌احصائیه هائی که نسبةً کامل است تهیه‌کرد و سهمیه را هم باتوجه بسوابقی که تجار درقسمت های مختلف دارند عادلانه بین‌آنها تقسیم کرد ولی در کشور ماماًتأسفانه شماآمار صحیحی ازمیزان تولید سوابق تجار، تعداد اهالی ، میزان مصرف ضروری ندارید وآن وقت با فقدان این‌آمار که کمال تأثیررا دارد درحسن جریان تقسیم سهمیه شما چه میکنید ؟ میآئید سهمیه را بین عده معینی تقسیم میکنید والبته وقتی شماروی اصول صحیحی سهمیه را تقسیم نکنید مجبورید بااصول «فاوریتیسم» وطرفداری‌ازیك‌اشخاص‌خاصی‌یك‌اشخاص ذی‌نفوذی برخلاف‌اصل‌منطق‌وعدالت‌رفتار کنیدودرعین

حال چون میزان کالاهای موجود مشابه را درداخل کشور نمیدانید ....

رئیس - شما در کلیات صحبت میکنید ماده دوم مطرح است بحث در کلیات نمیشود .

دکتر عبده - عرض کنم اگر جنابعالی توجهی بعرض بنده بفرمائید ماده دوم باعتقاد بنده شامل تمام بودجه است .

رئیس - مربوط بماده صحبت کنید .

دکتر عبده - بنده از جنابعالی باید استدعا کنم که توجهی بعرایضم بکنید ماده دوم باعتقاد بنده شامل تمام بودجه است ملاحظه بفرمائید میگوید هزینه کلیه وزارتخانه ها که شامل وزارت اقتصاد هم هست بنده هم نظر باینکه عرایضم مانده است اگر اجازه بفرمائید جناب آقای رئیس این مطالب ممکن است اگر همه اش قابل استفاده نباشد بعضی قسمتهایش قابل توجه وزیر اقتصاد واقع بشود اگر اجازه میفرمائید بقیه مطالبم را فردا عرض کنم .

رئیس - یك قسمت کارهائی هست ولی چون محتاج برأی است و عده هم برای اخذ رأی کافی نیست بفرمائید .

دکتر عبده - بنده هرطوری آقای رئیس بفرمایند حاضرم اشکال دومی که در تعیین سهمیه وارداست این است که چون در نتیجه تحدید ورود کالا وجلوگیری از رقابت آزاد که اساس طبیعی تعدیل قیمتها است قهراً کالا های خارجی مورد محدودیت واقع میشود و این موضوع موجب میشود که رقابت آزاد ممکن نیست ونتیجة فقدان رقابت آزاد در کشور موجب نقصان عرضه کالاها خواهدشد و این وسیله خواهد داد بدست عده‌ای محتکر و گرانفروش که سوءاستفاده کنند و برقیمت کالا بطور سرسام آوری بیفزایند در سایر کشور ها آمده‌اند و تدابیر مؤثری برای توزیع اینگونه اجناس بین مصرف کنندگان اتخاذ کرده اند و نمیگذارند که اجرای مقررات اقتصادی بزیان و ضرر طبقه خاص و سود طبقه دیگری از اهالی کشور تمام شود عامه مردم هم چون با سواد هستند و مطلع کمتر در معرض سوء استفاده واقع میشوند اما در ایران نظر باینکه از طرفی مقررات شدیدی در کار نیست برای نظارت در قیمتها و از طرف دیگر هم مردم آشنا بحقوق خودشان نیستند این است که اغلب تعیین سهمیه بازار رقابت آزادرا از بین میبرد و آنهائی که کالاهارا منحصراً دردست دارند آنها بقیمت گران دردسترس مصرف کننده میگذارند اینهم دومین ضرر تعیین سهمیه (دکتر بقائی - هرچیزی که آزاداست باید محدود بشود آقای دکتر عبده) در ایران متأسفانه سهمیه اقتصادی برطبق موازین فنی تنظیم نشده و انتشار سهمیه های ناقص همیشه موجب تشنج بازار شده است اغلب سهمیه‌ای منتشر میشود بعداً که این سهمیه‌را اصلاح میکنندو خود این تشنجات زیادی را دربازار ایجاد میکندوقسمتی از بحرانهائی که در امر اقتصادی ما پیش آمده نتیجه همین بی ترتیبی‌ها است ثانیاً استفاده از سهمیه اختصاص دارد بیك عده از بازرگانان متنفذ مقیم طهران و این عده بازرگان نظر باینکه اجناس را بدون نظارت دولت بفروش میرسانند قیمت آنها اغلب قیمت های غیرعادلانه است نتیجة منافع سرشاری میبرند وثروتهای مهمی که امروز اندوخته شده نظر بهمین تعیین سهمیه‌ها و اختصاص دادن سهمیه‌ها است باشخاص معین (ارباب - آلان دارند پارچه رابا ٤٠٪ ضرر میفروشند) ولی سایر بازرگانان مخصوصاً بازرگانان مقیم شهرستانها ملاحظه میفرمائید که بنده تنها دفاع از بازرگانان اهالی تهران نمیکنم در اینمورد خواستم دفاع کنم از بازرگانان شهرستانها بازرگانان مقیم شهرستانها که فاقد وسیلهٔ سوءاستفاده از سهمیه بوده‌اند از هستی ساقط شده اند و بعموم مصرف کنندگان هم زیان بسیار وفشار طاقت فرسائی وارد آمده و هزینهٔ زندگی نتیجة ترقی فاحش کرده و بالاخره این اختلاف طبقاتی که امروز با تمام مفاسدی که دربر دارد و ملاحظه میکنید شاید در قسمتی مربوط باشد با همین تعیین سهمیه و اختصاص دادن این سهمیه‌ها باشخاص معین . مطلب سوم این است که استفاده ازارز کشور هم تابع استفاده از سهمیه اقتصادی شده و آنهم بصورت غیر مطلوبی در آمده مطلب دیگر این است که دولت از اختیارات حاصله از قانون انحصار تجارت راجع به تعیین میزان وشرایط ورود کالا برخلاف منظور قانون که اصولا ناظر بشئون شرایط اقتصادی بوده آمده استفاده‌هائی کرده وبا صدور تصویبنامه‌های مختلف عوارض گزافی باجناس مورد احتیاج مردم بعنوان حق انحصار حق انتفاع دولت تحمیل کرده ولی اجناس غیر ضروری از قبیل اتومبیل سواری و رادیو از اینگونه عوارض معاف هستند و بالنتیجه هزینهٔ زندگی عامهٔ مردم بالا رفته درصورتیکه مطابق قانون میبایستی اصولا ماسعی کنیم که هزینهٔ زندگی مردم پائین بیاید بعلاوه وضع هرگونه عوارض بموجب قانون اساسی با مجلس شورایملی است و دولت ها بر خلاف این اصل استفاده کردند و عوارض را رأساً بعنوان اینکه عوارض است بر این کالا ها وضع کرده اند در هر صورت نتیجه اش این است که این کالا ها اصولا با قیمت نسبة گزافی در دسترس مردم گذاشته میشود بعضی از کارخانه های داخلی که از حمایت مفرط دولت سوء استفاده میکردند و محصولات خودشان را که ورود اجناس مشابهش محدود یا ممنوع بود به قیمت های گزافی با سود سرشار در اختیار مردم میگذاشتند در عین حال برای اصلاح و تکمیل ابزار کارشان برای بهبود نوع محصول و تقلیل هزینه تولید و فروش آنها با قیمت مناسب سود معتدل هیچ اقدامی بعمل نیاوردند برای اینکه موجبی در بازار برای خودشان نمی‌دیدند مطلب دیگر اینکه این سوء سیاست اقتصادی دولت موجب تفرقه و مهاجرت بازرگانان .....

رئیس - آقای دکتر عبده در کلیات نمیتوانید صحبت بکنید روی اینماده و تبصره ها باید صحبت کرد .

دکتر عبده — ..... بنده به تشخیص جنابعالی احترام میگذارم ولی ماده دوم ناظر است اجازه بفرمائید بنده راجع ببودجه وزارت اقتصاد عرضی دارم و عرایضم از اینجهت است که معتقدم که این ارگان این دستگاه وظایف خودش را انجام نداده حالا اگر جنابعالی خسته شده اید بفرمائید فعلا جلسه را ختم کنید .

رئیس - تغییر بفرمائید .

دکتر عبده — .... بنده یك قسمت از این یاد داشت ها را آقای وکیلی از رفقای شما گرفتم خودم تخصصی دراینمورد ندارم . اشکال دیگر اینست که سیاست اقتصادی دولت موجب تفرقه ومهاجرت بازرگانان و سودا گران بنادر جنوب گردیده و نقاطی که سابقاً معمور ومحل فعالیت اقتصادی بوده امروز مبدل بویرانه‌ئی شده است . اشکال اساسی دیگر تماس دائم عمال دستگاه اقتصادی دولت است با بازرگانان و این تماس موجب شده که عده‌ای از ....

رئیس - خارج از موضوع است و در کلیات دارید صحبت میفرمائید (صحیح است)

دکتر عبده - .... بنده یك مقدماتی گفتم و باید نتیجه بگیرم اجازه نمیفرمائید نتیجه بگیرم ؟

رئیس - خیر بس است روی هر تبصره‌ای که میخواهید میتوانید صحبت کنید خارج از آنها نمیشود . (بعضی از نمایندگان - آقای رئیس ساعت یك است) ساعت یك هم که باشد نیمساعت بوقت مانده است هشت ونیم اینجا نشسته‌ام یك ونیم بعدازظهر جلسه را ختم کنیم . آقای دکتر عبده بفرمائید .

دکتر عبده - .... با این مقدمات خواستم عرض کنم که سیاست اقتصادی دولت باین ترتیبی که هست این یك اشکالاتی را ایجاد کرده و دولت میبایستی سیاست اقتصادی خودش را تغییر بدهد و سیاستی را مورد نظر قرار بدهد که خالی از این مفاسد باشد و با مقتضیات امروز تطبیق کند باعتقاد بنده هرگونه کوششی که برای موازنه بین واردات وصادرات کشور بوسیله سهمیه‌بندی واردات میشود این کوشش بیهوده است و به نتیجه نمیرسد و اساساً ما بالاخره نمیتوانیم موازنه بین صادرات وواردات کشور از اینطریق ایجاد بکنیم باعتقاد بنده ....

رئیس — آقایان هر چه زودتر بروند جریمه میشوند .

دکتر عبده - .... بنده این نتیجه را میگیرم که مقررات مربوط بسهمیه و صدور پروانه ورود بکلی بی‌مورداست و رقابت آزاد برای وارد کردن کالا بکشور تا حدی که صرفاً جنبه اقتصادی دارد بر قرار شود لیکن البته اختیارات دولت برای تحدید یا منع ورود کالا میبایستی دولت از لحاظ مصالح سیاسی از لحاظ مصالح اجتماعی و اخلاقی و صحی و امنیت عمومی و حفظ ذخائر ملی و همینطور معادن و جنگل‌ها محدودیت‌ها و شرایط مخصوصی برای کالاهای واردات و صادرات و همینطور توزیع خواربار تعیین بکند و اینگونه اختیارات البته همیشه برای دولت‌ها هست وملازمه‌ای ندارد با قانون انحصار تجارت خارجی . تنها وسیله مؤثر و مفید برای ازدیاد و تولید و تشویق صادرات و تقلیل واردات بمنظور حمایت از اجناس داخلی در قبال رقابت اجناس مشابه خارجی تجدید نظر در تعرفهٔ گمرکی است بمنظور حمایت از اجناس داخلی در قبال رقابت اجناس مشابه خارجی (وزیر دارائی - مشغولند آقای دکتر) همینطور تجدید نظر در مقررات ارزی است یعنی بعوض ممنوع یا محدود ساختن واردات مشابه محصولات داخلی بوسیله سهمیه باید از یکطرف نرخ تعرفه گمرکی اینگونه واردات را بموجب قانون یا صدور تصویبنامه افزود تاحدی که فروش اجناس خارجی بقیمت نازلتر از نرخ معتدل اجناس فعلی مقرون بصرفه نباشد واز طرف دیگر برای وارد کردن وسایل تولید کالا در کشور تسهیلات ارزی بدهند واین تسهیلات ارزی فقط نسبت بوارد کنندگانی باشد که درمقام وارد کردن دستگاههای تولیدی هستند وارز کشور اختصاص پیدا بکند باشخاصی که درمقام وارد کردن دستگاههای

تولیدی و ماشینهای کشاورزی هستند و این ارز را بهیچوجه بکسانی که میخواهند کالاهای مصرفی وارد کنند ندهند بنده مطالبی که در قسمت اقتصادیات داشتم تمام شد ولی یك قسمت از عرضم مانده که راجع بنفت وشیلات است .

رئیس - راجع بماده دوم میتوانید صحبت کنید دراین قسمت هاچیزی هست ؟

دکتر عبده - جزء درآمد است .

رئیس - آنکه کلیات بود .

دکتر عبده — ماده دوم را اگر جنابعالی توجه بفرمائید میگوید درآمد را برطبق صورت ضمیمه اشاره میکند ...

رئیس — تمام صورت ضمیمه همین تبصره ها است .

دکتر عبده — تغییر صورت پیوست این است اگر جنابعالی امر میفرمائید عرضی ندارم ولی ماده بدطوری تنظیم شده است ولی مطلبی را که کمال اهمیت را دارد عرض میکنم که بنده میخواستم توجه نمایندگان محترم را مخصوصاً باین نکته جلب کنم که یکی از منابع عمده درآمد ما منافعی است که ازطریق نفت بدست میآید وما انتظار داریم که دولت هرچه زودتر نتیجه مذاکرات خودش را راجع باین موضوع بطوری که تطبیق بکند باصرفه وصلاح مملکت بعرض مجلس شورایملی برساند البته دولت توجه دارد که ضمن اعلامیه طهران دول شوروی و امریکا وانگلستان متعهد شده‌اند که بما کمك مالی واقتصادی بکنند ما ازآنها نمیخواهیم که بما کمك اقتصادی بکنند لااقل حق خودمان را بدهند منظور ازحق ما استیفای حق ما است از لحاظ نفت استیفای حق ما است در شیلات (صحیح است) درمورد طلاهای ما است در مسکو (صحیح است — احسنت) ومن خیال میکنم که بر دولت است که اگر ازراه عادی یعنی ازطریق مراجعه بالاخره مأیوس شد از اینکه حق ما را دولت شوروی بگیرد بنده خیال میکنم که بر دولت هست که بوسایل دیگری متوسل بشود و بالاخره طلاهائیکه امروز عاطل و باطل در بانك شوروی گذاشته شده آنها را برای ما بگیرد ما احتیاج داریم ما مملکت فقیری هستیم آنها هم تعهد کرده اند که بما کمك کنند ونه تنها بما کمك مؤثری نشده است بلکه حقوق حقه ما راهم آنطوریکه باید هنوز نداده اند (صحیح است) و این وظیفه اصلی دولت است که استیفای حقوق ما را بنحواتم و اکمل انجام بدهد (احسنت)

رئیس — آقای معتمد دماوندی .

معتمد ماوندی - موضوعی که مورد بحث است ماده دوم مربوط بهزینه‌ها ودرآمد عمومی کشور است و مخارجی است که باید برای مدت یکسال وزارت دارائی آنها را دریافت کرده و خرج کند مطابق این ماده آنچه که پیش بینی شده است برای عایدات کشور با آنچه که پیش بینی شده است ازلحاظ مخارج اختلاف فاحشی دارد و این اختلاف فاحشی که بالغ برسیصد میلیون تومان است که البته معلوم است که از چه محلی باید وصول شود باید بر طبقه سوم کشور تحمیل شود قسمت عمده آنها از طریق مالیاتهای مستقیم اخذ میشود اینجا آقای امیر تیمور پیشنهادات مفیدی برای حذف اقلامی ازبودجه کردند درابتدای امر هم اگر نظر آقایان باشد پیشنهاد داده بودند که هزینه پیش بینی شده با درآمد پیش بینی شده ازلحاظ رقم تطبیق داشته باشند یعنی باصطلاح بالانس داشته باشند بعبارت دیگر نظرایشان این بود که این مقدار کسر خرجی را که بالغ برسیصد میلیون تومان است از بودجه ۱۳۲۸ حذف شود در نتیجه اگر این فکر ایشان وآن پیشنهاد ایشان عملی میشد و تصویب میگردید نمایندگان محترم ملت تقریباً میشد گفت که سیصد میلیون تومان از مخارج کشور کسر میشد واز عایدات پیش بینی نشده که این سیصد میلیون تومان را باید از عموم مردم بگیرند مقدمه اینکار هم برای اخذ سیصد میلیون تومان فراهم است یعنی دستگاه برنامه ای هست که شما هرچه مالیات میگرفتید ازاشخاص در ۲۷ حالا دوبرابر کنیم حالا خوبست ما مقایسه کوچکی بکنیم ببینیم که آیا در ملایر در اصفهان که یك شهر بزرك صنعتی است و دلیجان که فرض کنید ۵ هزار تومان مالیات میدادند الان دستور داده‌اند که صدهزار تومان بگیرند در واقع دوبرابر میخواهم ببینم که عایدات ....

۵- موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - آقای معتمد دماوندی بقیه فرمایشات شما میماند برای جلسه آینده جلسه را باجازه آقایان ختم میکنیم جلسه آینده فردا ساعت ۸ صبح

(یکساعت ویك ربع بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - **رضاحکمت**

شماره ۷۸٦ رد

روز ودستور جلسه آینده

۱۸ر٤ر۳۸

حسب دستور ریاست محترم مجلس شورای ملی نظر بماده ۹۳ آئین نامه داخلی مجلس شورایملی روز وساعت تشکیل جلسه آینده مجلس شورایملی ودستور آن برای درج در روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی باطلاع میرسد .

روز تشکیل جلسه - یك شنبه ۱۹ تیرماه ۱۳۲۸

ساعت تشکیل جلسه - چهار ساعت قبل از ظهر

دستور جلسه:

بقیه شور در گزارش کمیسیون بودجه راجع ببودجه سال ۱۳۲۸ کل کشور

اداره دفتر ریاست مجلس شورایملی

شماره ۴۱۳۳-۷۴۸۸ ۱-۴-۲۸

آقای اسحق قاضی سردفتر ازدواج و طلاق تهران

نظر باینکه بر اثر اطلاع واصله باتهام جعل در اسناد رسمی ازدواج باز داشت شده اید وزارت دادگستری طبق ماده ۳۹ قانون دفتراسناد رسمی شما را از تصدی دفاتر ازدواج و طلاق معلق مینماید

وزیر دادگستری

شماره ۴۲۰۱-۷۴۸۶ ۱-۴-۲۸

آقای علی نورائی نژاد سردفتر ازدواج تهران

نظر باینکه براثر اطلاع واصله متهم بجعل اسناد رسمی ازدواج شده اید وزارت دادگستری طبق ماده ۳۹ قانون دفتر اسناد رسمی شما را از تصدی دفتر ازدواج معلق مینماید.

وزیر دادگستری

شماره ۴۰۱۷-۹۱۱۹ ۴-۴-۲۸

آقای غلامحسین شادمهوك سردفتر اسناد رسمی قریه خرونیشابور

بموجب این ابلاغ دفترشمارا در قریه خروبرای ست ازدواج رسمیت میدهد.

وزیر دادگستری

شماره ۴۰۲۵-۹۱۱۷ ۴-۴-۲۷

آقای محمدرضا کاظمی

بموجب این ابلاغ دفاتر شما را در شهرقوچان برای ثبت ازدواج وطلاق رسمیت میدهد

وزیر دادگستری

شماره ۴۰۰۳-۷۹۳۴ ۵-۴-۲۸

آقای سید محمد صادق حایری بروجبی سردفتر اسناد رسمی وازدواج و طلاق شهر کرد اصفهان

نظر باینکه براثر گزارش واصله باتهام خیانت در امانت وتخلف از مقررات ازدواج مورد تعقیب دادگاه جنحه واقع شده‌اید وزارت دادگستری طبق ماده ۳۹ قانون دفتر اسنادرسمی شماراازتصدی دفاتر اسناد رسمی ازدواج و طلاق معلق مینماید

وزیر دادگستری

شماره ۴۳۶۴-۹۱۰۹ ۴-۴-۲۸

آقای هاشم قربان‌زاده سردفتر اسنادرسمی وازدواج شهر تبریز

نظر باینکه براثر گزارش‌واصله مرتکب تخلفاتی شده اید وزارت دادگستری طبق ماده ۳۹ قانون دفتر اسناد رسمی شمارا ازتصدی دفتر اسناد رسمی وازدواج معلق مینماید .

وزیر دادگستری

شماره ۴۱۹۴-۷۸۸۰ ۴-۴-۲۸

آقای غلامرضا روحانی سردفترازدواج و طلاق دهستان قوشخانه سفلای شیروان

بموجب این‌ابلاغ محل رسمیت دفاتر شما بشهر شیروان تبدیل میشود.

وزیر دادگستری

شماره ۳۹۷۴-۷۸۸۲ ۴-۴-۲۸

آقای محمدامین شریعتی سردفترازدواج دهستان فیض‌الله بیگی سقز

بموجب این‌ابلاغ دفترشمارا در دهستان‌فیض‌الله بیگی برای‌ثبت طلاق رسمیت میدهد .

وزیر دادگستری

شماره ۴۵۲۷-۷۸۸۶ ۴-۴-۲۸

آقای محمد ابوالمعالی سردفتر اسنادرسمی وازدواج وطلاق سنگسر

بموجب این ابلاغ قصبه شهمیر زاد هم بحدود صلاحیت شما افزوده میشود طبق مقررات بطورسیار انجام وظیفه نمائید

وزیر دادگستری

شماره ۴۵۲۶-۷۸۸۴ ۴-۴-۲۸

آقای سیدحسن صالحی سردفتر اسنادرسمی وازدواج و طلاق شهمیرزاد

نظر باینکه براثر گزارش‌واصله مرتکب تخلفاتی شده اید وزارت دادگستری طبق ماده ۳۹ قانون دفتراسناد رسمی شمارا ازتصدی دفاتر اسناد رسمی وازدواج‌وطلاق‌معلق‌مینماید.

وزیر دادگستری